

WOJEWÓDZKI SĄD ADMINISTRACYJNY
w WARSZAWIE

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO
w WARSZAWIE
w 2019 ROKU

Spis treści

I. INFORMACJE WSTĘPNE	5
1. Wpływ skarg i sposób ich załatwienia.	6
2. Skargi kasacyjne.....	13
3. Postępowanie mediacyjne i uproszczone.	14
4. Zagadnienia związane z prawem pomocy.....	15
5. Grzywny.	17
6. Wystąpienia w trybie art. 155 § 1 p.p.s.a.	18
II. ORZECZNICTWO – ZAGADNIENIA WYBRANE.....	21
1. Sprawy z zakresu pomocy społecznej.....	21
2. Sprawy objęte dekretem o gruntach warszawskich.....	23
3. Sprawy z zakresu wywłaszczeń nieruchomości i ich zwrotu.....	24
4. Sprawy dotyczące przewlekłości postępowania.	25
5. Nabycie mienia państwowego z mocy prawa przez gminę.....	26
6. Geodezja i kartografia.	27
7. Edukacja.	29
7.1 Szkoły wyższe niepaństwowe, w tym zawodowe.....	29
7.2 Odwołanie dyrektora ze stanowiska.....	30
7.3 Sprawy uczniów.	32
8. Archiwa.	34
9. Procedura doboru ekspertów Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.	35
10. Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy.....	37
10.1 Żołnierze zawodowi.	37
10.2 Funkcjonariusze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Ochrony Państwa.....	37
10.3 Funkcjonariusze Służby Celnej.....	39
10.4 Zasięgnięcie opinii w sprawie rozwiązania stosunku pracy z radcą prawnym.	41
11. Sprawy mieszkaniowe.....	42
12. Samorząd terytorialny.	43
13. Broń i materiały wybuchowe.	44
14. Zatrudnienie i bezrobocie.....	45
15. Ochrona danych osobowych.	46
16. Dostęp do informacji publicznej.	47
17. Świadczenie w drodze wyjątku.	49
18. Ordynacja podatkowa.....	50

18.1 Nadpłata w podatku dochodowym od osób prawnych w związku z korektą zeznań podatkowych.	50
18.2 Obniżone odsetki od spóźnionych zaliczek.	51
18.3 Naliczenie odsetek za zwłokę w związku z przedłużającym się postępowaniem kontrolnym.	52
18.4 Nienaliczanie odsetek od zaległości podatkowych ze względu na nieprawomocny wyrok.	53
18.5 Podpis potwierdzonym profilem zaufanym e-PUAP.	53
18.6 Odpowiedzialność solidarna członka organu organizacji non profit.	54
18.7 Solidarna odpowiedzialność za zaległości członka organu zarządzającego zagranicznym podmiotem.	55
19. Podatek dochodowy od osób fizycznych.	57
19.1 Ulga meldunkowa i przesłanki jej zastosowania.	57
19.2 Ulga meldunkowa przysługująca jednemu z małżonków.	59
19.3 Zwolnienie podatkowe z art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.	59
20. Podatek dochodowy od osób prawnych.	63
20.1 Przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania.	63
20.2 Koszty usług podlegające ograniczeniu w zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 15e u.p.d.o.p.	64
20.3 Nadwyżka kosztów finansowania dłużnego.	65
20.4 Wyrok z tzw. „skargi pauliańskiej” a koszty uzyskania przychodu.	66
21. Podatek od nieruchomości.	66
21.1 Opodatkowanie podatkiem od nieruchomości elektrowni wiatrowych.	66
21.2 Zbiornik na odpady medyczne.	67
22. Podatek od spadków i darowizn.	68
22.1 Pojęcie długów i ciężarów.	68
22.2 Obywatelstwo a u.p.s.d.	68
23. Postępowanie egzekucyjne w administracji.	69
23.1 Skutki stwierdzenia niekonstytucyjności art. 64 § 1 pkt 4 stawy z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.	69
23.2 Kontrola legalności stanowiska wierzyciela w sprawie ze skargi na postanowienie w przedmiocie zarzutów zobowiązanego.	69
24. Sprawy z zakresu podatku od towarów i usług.	71
24.1 Przedłużenie terminu blokady rachunku bankowego.	71
24.2 Obowiązek zapłaty odsetek w przypadku transakcji objętych odwrotnym obciążeniem.	72
24.3 Korzystanie z usług doradczych i informacyjnych a zwolnienie podatkowe.	73
24.4 Prawnopodatkowa kwalifikacja dofinansowania od Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.	73

24.5	Mechanizm podzielonej płatności.....	74
24.6	Pożyczki udzielane innym spółkom z grupy kapitałowej a VAT.....	75
24.7	Cesja wierzytelności.....	76
24.8	Kwalifikacja przewozów pasażerskich wykonywanych z wykorzystaniem systemu internetowego.....	76
24.9	Czynności likwidacyjne jako usługa.....	77
24.10	Kwalifikacja kar umownych w podatku VAT.....	77
24.11	Uznanie za podatnika podatku VAT z tytułu sprzedaży niezabudowanych działek gruntu wydzielonych z gruntu otrzymanego w spadku.....	78
25.	Rolnictwo i leśnictwo.....	81
25.1	Gospodarowanie nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.....	81
25.2	Nasiennictwo i ochrona roślin uprawnych.....	81
25.3	Weterynaria i ochrona zwierząt.....	82
26.	Wywłaszczenia.....	82
27.	Cudzoziemcy.....	83
27.1	Ochrona cudzoziemca.....	83
27.2	Wizy, zezwolenia na zamieszkanie.....	83
28.	Ludność.....	84
29.	Kombatanci.....	85
30.	Gospodarka wodna.....	86
30.1	Pozwolenie wodnoprawne i budownictwo wodne.....	86
30.2	Oplata ryczałtowa za przyłączenie do sieci wybudowanej i sfinansowanej przez gminę.....	87
31.	Finanse publiczne.....	87
31.1	Dotacja oraz subwencje z budżetu państwa w tym dla jednostek samorządu terytorialnego.....	87
31.2	Sprawy budżetowe jednostek samorządu terytorialnego.....	88
31.3	Egzekucja należności pieniężnych do których nie stosuje się przepisów Ordynacji podatkowej.....	89
31.4	Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie środków transportu.....	91
32.	Subwencje unijne, fundusze strukturalne regulacje rynków branżowych.....	92
33.	Gry losowe i zakłady wzajemne.....	95
34.	Cła.....	96
35.	Sprawy dotyczące dróg, transportu drogowego, kolei, lotnictwa i żeglugi.....	97
36.	Działalność gospodarcza.....	99
37.	Sprawy z zakresu geologii i górnictwa.....	100
38.	Sprawy z zakresu energetyki.....	102
39.	Sprawy dotyczące uprawnień do wykonywania określonych czynności i zajęć.....	103

40. Sprawy z zakresu jakości.	110
41. Sprawy z zakresu telemediów.	111
42. Kultura fizyczna.	112
43. Sprawy kapitałowe i bankowość.	113
44. Sprawy z zakresu własności przemysłowej.....	115
45. Sprawy z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych.	117
46. Środki farmaceutyczne i materiały medyczne oraz nadzór farmaceutyczny.	119
47. Ustalenie godzin pracy aptek ogólnodostępnych.	121
48. Sprawy dotyczące prawa wykonywania zawodu lekarza, aptekarza, pielęgniarki, położnej.	123
49. Sprawy z zakresu budownictwa.	129
50. Sprawy z zakresu ochrony przeciwpożarowej.	133
III. DZIAŁALNOŚĆ POZAORZECZNICZA SĄDU.....	138
1. Wydział Informacji Sądowej.....	138
2. Szkolenia sędziów.	142
SPIS TABEL	145

I. INFORMACJE WSTĘPNE

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie zatrudnionych było ogółem 540 osób, w tym:

- 138 sędziów. W Naczelnym Sądzie Administracyjnym orzekało 15 sędziów na delegacji stałej co oznacza, że faktycznie w WSA w Warszawie orzekało 123 sędziów;
- 8 asesorów;
- 23 referendarzy;
- 87 asystentów sędziego, w tym 6 zatrudnionych na podstawie umowy o zastępstwo;
- 284 urzędników i pozostałych pracowników Sądu, w tym 17 zatrudnionych na podstawie umowy o zastępstwo.

Sędziowie oraz asesorzy orzekali w ośmiu Wydziałach Orzeczniczych Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie oraz dodatkowo sędziowie – w ramach delegacji - na 379 sesjach w Naczelnym Sądzie Administracyjnym.

Właściwość przedmiotowa Wydziałów Orzeczniczych na dzień 31 grudnia 2019 r. kształtowała się następująco:

Wydział I – gospodarka mieniem, komunalizacja mienia, kościoły, geodezja i kartografia, wywłaszczenia, pomoc społeczna;

Wydział II – edukacja, praca, sprawy mieszkaniowe, obronność, samorząd terytorialny, broń i materiały wybuchowe, zatrudnienie, ochrona danych osobowych, informacja publiczna, ochrona informacji niejawnych, świadczenia w drodze wyjątku, lustracja;

Wydział III – zobowiązania podatkowe;

Wydział IV – ludność, gospodarka wodna, środowisko, zagospodarowanie przestrzenne, rolnictwo i leśnictwo, cudzoziemcy, przejęcie mienia, zatrudnienie, kombatanci;

- Wydział V – ceny, gry losowe i zakłady wzajemne, podatek akcyzowy, rolnictwo i leśnictwo, cła, finanse publiczne, subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacje rynków branżowych;
- Wydział VI – budownictwo, drogi, koleje, lotnictwo, żegluga, działalność gospodarcza, geologia i górnictwo, gospodarka mieniem, energetyka, geodezja i kartografia, czynności i zajęcia, zdrowie, ubezpieczenia majątkowe, jakość, telemedia, broń i materiały wybuchowe, zatrudnienie, kultura fizyczna, sprawy kapitałowe i bankowość, własność przemysłowa, fundusze emerytalne, ubezpieczenia zdrowotne;
- Wydział VII – budownictwo, drogi, koleje, lotnictwo, żegluga, zdrowie, kultura i sztuka, inne;
- Wydział VIII – sprawy z zakresu różnych symboli, przy właściwości miejscowej obejmującej powiaty: białobrzeski, grójecki, kozienicki, lipski, przysuski, radomski, szydłowiecki, zwoleński oraz miasto Radom.

1. Wpływ skarg i sposób ich załatwienia.

Z poprzednich lat w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie do rozpoznania pozostało ogółem 10.103 sprawy, w tym 9.522 sprawy ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji (oznaczone symbolem SA), 529 spraw ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów (oznaczone symbolem SAB) oraz 52 wnioski (oznaczone symbolem SO).

W roku 2019 wpłynęły ogółem 24.623 sprawy, w tym 20.768 skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji, 3.661 skarg na bezczynność i przewlekłość organów administracji oraz 194 wnioski. W porównaniu do roku 2018 ogólny wpływ spraw zwiększył się o 2.359 spraw. Średni miesięczny wpływ skarg w 2019 roku wyniósł 2.035 skarg.

Najwięcej skarg wniosły osoby fizyczne – 16.732. Osoby prawne i inne jednostki organizacyjne wniosły 6.939 skarg. W 535 sprawach skarżącymi były organizacje społeczne. Prokurator, jako strona skarżąca, wystąpił w 201 sprawach. Rzecznik Praw Obywatelskich w 20 sprawach.

Najwięcej skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji wpłynęło w następujących grupach spraw:

- podatkowych 3.328,
- budowlanych 1.968,
- dróg publicznych i ruchu drogowego, kolei, przewozów, lotnictwa, żeglugi 1.577,
- stosunków pracy i stosunków służbowych, spraw z zakresu inspekcji pracy 1.375
- gospodarki mieniem państwowym i komunalnym 1.115.

Z analizy powyższych danych wynika, że w porównaniu do roku 2018 w dalszym ciągu największy wpływ skarg dotyczy spraw podatkowych i budowlanych. Zwiększył się natomiast wpływ spraw dotyczących stosunków pracy i stosunków służbowych.

Najwięcej skarg na bezczynność i przewlekłość postępowania organów administracji wpłynęło w sprawach z zakresu:

- cudzoziemcy, repatrianci, nabycie nieruchomości przez cudzoziemców 792,
- zatrudnienie i sprawy bezrobocia 745,
- informacji publicznej i prawa prasowego, ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego 522,
- stosunków pracy i stosunków służbowych, spraw z zakresu inspekcji pracy 287,
- gospodarki mieniem państwowym i komunalnym 232.

Z analizy powyższych danych wynika, że w porównaniu do roku 2018 znacząco wzrosła liczba spraw dotyczących cudzoziemców (prawie trzykrotnie większy wpływ w porównaniu z rokiem 2018, w którym odnotowano wpływ 265 takich spraw) oraz spraw związanych z zatrudnieniem i sprawami bezrobocia (sprawy dotyczące zatrudniania cudzoziemców). Nadal utrzymuje się także duży wpływ spraw z zakresu dostępu do informacji publicznej.

Załatwionych zostało ogółem 24.589 sprawy, w tym:

- **21.067 skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji**, z których 5.137 (24%) uwzględniono, 11.539 (55%) oddalono i 4.391 (21%) załatwiono w inny sposób;
- **3.330 skarg na bezczynność i przewlekłość organów**, z których 1.292 (39%) uwzględniono, 671 (20%) oddalono i 1367 (41%) załatwiono w inny sposób;
- **192 wnioski.**

Na dzień 31 grudnia 2019 r. procent opanowania wpływu spraw wyniósł 99,86%.

Sędziowie oraz asesory WSA w Warszawie w 2019 r. sporządzili łącznie 19.697 uzasadnień orzeczeń.

Średnie obciążenie sprawami (repertorium SA+SAB+SO) przypadającymi na jednego sędziego i asesora w roku 2019 kształtowało się następująco:

Wpływ spraw - 188 spraw/sędziego (asesora)

Załatwiono - 188 spraw/sędziego (asesora)

Uzasadnienia - 150 uzasadnień/sędziego (asesora)

Przy obliczaniu średniego obciążenia sprawami uwzględniono 131 sędziów i asesorów faktycznie orzekających w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie w 2019 roku.

Ilość spraw załatwionych w poszczególnych Wydziałach Orzeczniczych przedstawiała się następująco:

Wydział I

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 3.830 spraw, w tym pozostałość z 2018 r. wynosiła 1030 spraw, wpływ w 2019 r. 2.800 spraw. Załatwiono 2.493 sprawy, w tym:
 - uwzględniono skargę w 792 sprawach,
 - oddalono skargę w 1.225 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 476 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 597 spraw, w tym pozostałość z 2018 r. wynosiła 114 spraw, wpływ w 2019 r. 483 sprawy. Załatwiono 499 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 285 sprawach,
 - oddalono skargę w 25 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 189 spraw.

Wydział II

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 4.182 sprawy, w tym pozostałość z 2018 r. wynosiła 1.305 spraw, wpływ w 2019 r. 2.877 spraw. Załatwiono 2.873 sprawy, w tym:
 - uwzględniono skargę w 674 sprawach,
 - oddalono skargę w 1.724 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 475 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 1.096 spraw, w tym pozostałość z 2018 r. wynosiła 216 spraw, wpływ w 2019 r. 880 spraw. Załatwiono 857 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 298 sprawach,
 - oddalono skargę w 206 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 353 sprawy.

Wydział III

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 5.000 spraw, w tym pozostałość z 2018 r. wynosiła 2.111 spraw, wpływ w 2019 r. 2.889 spraw. Załatwiono 3.406 sprawy, w tym:
 - uwzględniono skargę w 1.196 sprawach,
 - oddalono skargę w 1.604 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 606 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 96 spraw, w tym pozostałość z 2018 r. wynosiła 15 spraw, wpływ w 2019 r. 81 spraw. Załatwiono 81 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 31 sprawach,
 - oddalono skargę w 18 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 32 sprawy.

Wydział IV

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 4.403 sprawy, w tym pozostałość z 2018 r. wynosiła 1.271 spraw, wpływ w 2019 r. 3.132 sprawy. Załatwiono 3.197 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 756 sprawach,
 - oddalono skargę w 1.566 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 875 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 1.955 spraw, w tym pozostałość z 2018 r. wynosiła 136 spraw, wpływ w 2019 r. 1.819 spraw. Załatwiono 1.584 sprawy, w tym:
 - uwzględniono skargę w 554 sprawach,
 - oddalono skargę w 376 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 654 sprawy.

Wydział V

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 3.339 spraw, w tym pozostałość z 2018 r. wynosiła 931 spraw, wpływ w 2019 r. 2.408 spraw. Załatwiono 2.143 sprawy, w tym:
 - uwzględniono skargę w 345 sprawach,
 - oddalono skargę w 1.286 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 512 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 32 sprawy, w tym pozostałość z 2018 r. wynosiła 9 spraw, wpływ w 2019 r. 23 sprawy. Załatwiono 24 sprawy, w tym:
 - uwzględniono skargę w 4 sprawach,
 - oddalono skargę w 3 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 17 spraw.

Wydział VI

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 3.704 sprawy, w tym pozostałość z 2018 r. wynosiła 951 spraw, wpływ w 2019 r. 2.753 sprawy. Załatwiono 2.690 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 486 sprawach,
 - oddalono skargę w 1.543 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 661 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 92 sprawy, w tym pozostałość z 2018 r. wynosiła 19 spraw, wpływ w 2019 r. 73 sprawy. Załatwiono 72 sprawy, w tym:
 - uwzględniono skargę w 19 sprawach,
 - oddalono skargę w 19 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 34 sprawy.

Wydział VII

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 4.703 sprawy, w tym pozostałość z 2018 r. wynosiła 1.729 spraw, wpływ w 2019 r. 2.974 sprawy. Załatwiono 3.419 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 590 sprawach,
 - oddalono skargę w 2.220 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 609 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 276 spraw, w tym pozostałość z 2018 r. wynosiła 16 spraw, wpływ w 2019 r. 260 spraw. Załatwiono 174 sprawy, w tym:
 - uwzględniono skargę w 81 sprawach,
 - oddalono skargę w 18 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 75 spraw.

Wydział VIII

- W sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji Wydział miał do rozpoznania 1.129 spraw, w tym pozostałość z 2018 r. wynosiła 194 sprawy, wpływ w 2019 r. 935 spraw. Załatwiono 846 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 298 sprawach,
 - oddalono skargę w 371 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 177 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 46 spraw, w tym pozostałość z 2018 r. wynosiła 4 sprawy, wpływ w 2019 r. 42 sprawy. Załatwiono 39 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 20 sprawach,
 - oddalono skargę w 6 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 13 spraw.

Do załatwienia na rok 2020 pozostało ogółem 10.137 spraw, w tym 9.223 skargi na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji, 860 skarg na bezczynność i przewlekłość organów oraz 54 wnioski.

2. Skargi kasacyjne.

Do 31 grudnia 2019 r. wpłynęło do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie 7.095 skarg kasacyjnych, wniesionych od orzeczeń wydanych w sprawach ze skarg na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji oraz na bezczynność i przewlekłość organów. W odniesieniu do 24.397 skarg załatwionych w 2019 roku, zaskarżalność stanowiła 29,1% i zmniejszyła się o 1,3% w stosunku do roku ubiegłego.

W poszczególnych Wydziałach zaskarżalność kształtowała się następująco:

w Wydziale I	–	20,8 %,
w Wydziale II	–	24,9 %,
w Wydziale III	–	41,1 %,
w Wydziale IV	–	22,3 %,
w Wydziale V	–	33,1 %,
w Wydziale VI	–	33,1 %,
w Wydziale VII	–	32,1%,
w Wydziale VIII	–	28,1 %.

Z ogólnej liczby 6.509 skarg kasacyjnych od orzeczeń WSA w Warszawie, jakie wpłynęły do Naczelnego Sądu Administracyjnego w 2019 r. – 3.904 skargi oddalono, 1.345 skarg uwzględniono, 327 załatwiono w inny sposób. W stosunku do roku 2018 zwiększyła się o 314 ilość spraw, w których uchylono orzeczenie WSA w Warszawie.

3. Postępowanie mediacyjne i uproszczone.

W oparciu o dotychczasowe doświadczenia orzecznicze, należy stwierdzić, iż instytucja postępowania mediacyjnego znajduje niewielkie zastosowanie praktyczne. W 2019 roku do rozpoznania w tym trybie nie skierowano żadnej sprawy.

Natomiast w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1119/18, skierowanej do postępowania mediacyjnego w 2018 r., postanowieniem z 19 lipca 2019 r. zostało umorzone postępowanie sądownoadministracyjne oraz zasądzony został zwrot kosztów postępowania, albowiem Minister Energii uwzględniając wynik postępowania mediacyjnego uchylił decyzję własną (będącą przedmiotem skargi) oraz decyzję ją poprzedzającą.

W roku 2019 zmniejszyła się liczba spraw rozpoznawanych w trybie uproszczonym. W tym trybie rozpoznanych zostało łącznie 5740 spraw (w 2018 roku rozpoznano w tym trybie 5803 sprawy).

Wśród tej kategorii spraw na uwagę zasługuje sprawa o sygn. akt VI SA/Wa 1121/19, w której Sąd prawomocnym postanowieniem z 14 sierpnia 2019 r. uchylił zaskarżone postanowienie Głównego Inspektora Transportu Drogowego wydane w przedmiocie stwierdzenia niedopuszczalności odwołania. Zdaniem Sądu we wskazanej sprawie organ nie mógł wydać postanowienia o niedopuszczalności odwołania, gdyż nie zaistniały ku temu przesłanki. Stroną postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej było przedsiębiorstwo zagraniczne, odwołanie zostało podpisane przez pełnomocnika, któremu strona skarżąca udzieliła pełnomocnictwa do prowadzenia swoich spraw. Skoro organ stwierdził brak formalny odwołania w postaci braku aktualnego odpisu z odpowiedniego rejestru przedsiębiorców, przetłumaczonego na język polski, z którego wynikałoby, że dana osoba jest uprawniona do działania w imieniu strony, to powinien był ewentualnie wezwać skarżącego przedsiębiorcę w trybie art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 2096) dalej k.p.a. do podpisania pisma pod rygorem pozostawienia tego pisma bez rozpoznania. Rozstrzygnięcie organu wydane w oparciu o wskazany artykuł nie ogranicza praw procesowych strony, gdyż zgodnie z uchwałą Naczelnego Sądu Administracyjnego z 3 września 2013 r.

sygn. akt I OPS 2/13 stronie przysługuje w takim przypadku skarga do sądu administracyjnego na bezczynność organu administracji. Ponadto Sąd podkreślił, że postanowienie organu II instancji w przedmiocie niedopuszczalności odwołania miało miejsce w stosunku do tego samego pełnomocnika uznanego za prawidłowo umocowanego przez organ I instancji, któremu doręczono decyzję tegoż organu, a od której odwołanie zostało wniesione w terminie.

4. Zagadnienia związane z prawem pomocy.

W związku z wydaniem przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego w dniu 3 stycznia 2019 r. zarządzenia nr 1 zmieniającego zarządzenie w sprawie ustalania zasad biurowości w sądach administracyjnych - od stycznia 2019 r. wnioski o przyznanie prawa pomocy oraz kolejne wpływające i wytworzone dokumenty z nim związane umieszczane są w odrębnej teczce opatrzonej sygnaturą akt sprawy głównej oraz sygnaturą „SPP” i innymi wymaganymi informacjami. Akta sprawy z wniosku o przyznanie prawa pomocy stanowią załącznik do akt sprawy głównej.

Z analizy orzecznictwa z zakresu prawa pomocy za 2019 r. wynika, że dotychczasowa linia orzecznicza była utrwalana. Wnioski o przyznanie prawa pomocy były składane zarówno przez osoby fizyczne jak i osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej i rozpoznawane przy uwzględnieniu sytuacji majątkowej strony.

Dokonując analizy sytuacji finansowej szczególną uwagę zwracano na rzetelne wykazanie sytuacji majątkowej strony, podkreślając, że to w interesie wnioskodawcy jest zarówno jak najobszerniejszy opis stanu majątkowego, finansowego i rodzinnego oraz realnych możliwości płatniczych, a także jak najściślejsza współpraca z sądem (referendarzem sądowym), który dąży do tego, aby sytuację strony w pełni wyjaśnić.

W sprawie o sygn. akt III SPP/Wa 5/19 wnioskodawca, reprezentowany przez pełnomocnika profesjonalnego, powoływał się na nieznaną sobie języka polskiego i w związku z tym niemożność wykonania wezwania referendarza sądowego wystosowanego na podstawie art. 255 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz.

2325) dalej p.p.s.a. Wnioskodawca zwrócił się również o ustanowienie tłumacza przysięgłego, jednak wniosek ten nie został przez sąd uwzględniony. Z uwagi na nienadesłanie przez stronę żądanych dokumentów, referendarz sądowy odmówił przyznania prawa pomocy wskazując, że aby dokonać analizy zdolności płatniczych wnioskującej strony w zestawieniu z wymaganymi kosztami sądowymi, referendarz sądowy musi mieć dostęp do pełnej informacji o jej aktualnej sytuacji majątkowej. Referendarz sądowy zwrócił ponadto uwagę, że skarżący pełnił funkcję prezesa zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, zatem musiał posiadać dostateczną znajomość języka polskiego, aby prowadzić sprawy spółki. Nadto, skarżący ma dostateczną znajomość języka polskiego, aby porozumieć się z ustanowionym pełnomocnikiem odnośnie do prowadzonych wobec skarżącego postępowań administracyjnych, składanych skarg do sądu administracyjnego, czy też co do wysokości wynagrodzenia pełnomocnika. Wobec powyższego, za niezasadne referendarz sądowy uznał powoływanie się przez stronę na niezrozumienie wezwania wystosowanego w trybie art. 255 p.p.s.a. i stwierdził, że niedopełnienie obowiązku złożenia przez stronę dodatkowego oświadczenia oraz dokumentacji dotyczącej jej sytuacji materialnej skutkuje nieuwzględnieniem wniosku o przyznanie prawa pomocy.

Na uwagę zasługuje także sprawa o sygn. akt III SPP/Wa 603/19, w której wnioskodawca w odpowiedzi na wezwanie do nadesłania wypełnionego formularza wniosku PPF zwrócił się o wyznaczenie pełnomocnika w celu wypełnienia formularza wniosku. Tak argumentowany wniosek nie znalazł uzasadnienia i orzekający referendarz pozostawił go bez rozpoznania, wskazując na brak konieczności współdziałania pełnomocnika w procesie wypełniania formularza, jak również ustawowy wymóg pozostawienia wniosku bez rozpoznania w przypadku niezłożenia stosownego formularza.

Osobnego omówienia wymaga także sprawa o sygn. akt VI SPP/Wa 201/19, w której odmówiono stronie skarżącej (spółka z o. o.) przyznania prawa pomocy, mimo że nie posiadała ona żadnego majątku, nie uzyskiwała przychodów, nie zatrudniała pracowników, a prezes zarządu spółki nie pobierał żadnego wynagrodzenia.

Z wyjaśnień strony skarżącej wynikało, że nie prowadzi ona jakiegokolwiek działalności, co spowodowane było nieuzyskaniem wpisu do rejestru zarządzających Alternatywnymi Spółkami Inwestycyjnymi. Odmowa wpisu do tego rejestru była przedmiotem skargi w tej sprawie. W tej sytuacji stwierdzono, że wynik postępowania przed tutejszym Sądem będzie miał decydujący wpływ na rozpoczęcie działalności stanowiącej źródło przychodów spółki. Koszty postępowania przed Sądem w sprawie stanowią zatem koszty uruchomienia tej działalności. Podmiot prowadzący działalność gospodarczą powinien zaś przewidzieć konieczność ponoszenia kosztów spraw sądowych związanych z tą działalnością i mieć wygospodarowane na ten cel środki finansowe. Jeżeli zaś przedsiębiorca faktycznie nie prowadzi działalności, lecz jej nie likwiduje i nie wniósł o ogłoszenie upadłości, to w takim przypadku nie ma podstaw do finansowania takiego przedsiębiorcy przez zwolnienie od kosztów sądowych. Osoba prawna nie może powoływać się tylko na to, że aktualnie nie dysponuje środkami na poniesienie kosztów sądowych, musi też wykazać podjęcie wszelkich niezbędnych działań zmierzających do zdobycia funduszy. W przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością możliwość taką daje instytucja dopłat przewidziana w art. 177 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 505). Zgodnie z tym przepisem umowa spółki może zobowiązywać wspólników do dopłat w granicach liczbowo oznaczonej wysokości w stosunku do udziału. Dopłaty te mogą być wnoszone w związku z czasowymi trudnościami finansowymi spółki, potrzebą jej dokapitalizowania, koniecznością poniesienia dodatkowych nakładów inwestycyjnych. W sytuacji zaś gdy umowa spółki nie przewiduje możliwości zobowiązania wspólników do dopłat, to może ona zostać zmieniona w trybie określonym w art. 255 § 1 i § 3 Kodeksu spółek handlowych. Analogiczne rozstrzygnięcie zapadło w innej sprawie tej samej spółki, tj. w sprawie o sygn. akt VI SPP/Wa 199/19.

5. Grzywny.

W związku z uchybieniami dostrzeżonymi w działalności organów administracji publicznej, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie na podstawie art. 55 § 1, art. 112, art. 149 § 2 i art. 154 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 2325) dalej p.p.s.a. - wymierzył grzywny w 460 sprawach.

1. W trybie **art. 55 § 1** p.p.s.a. – w 2019 r. wpłynęło 161 wniosków. Grzywnę wymierzono natomiast w 65 sprawach.
2. W trybie **art. 112** p.p.s.a. – w 2019 r. wpłynął jeden wniosek o wymierzenie grzywny. Grzywnę wymierzono natomiast z urzędu w 7 sprawach.
3. W trybie **art. 149 § 2** p.p.s.a. – na ogólną liczbę 523 wniosków w 2019 r. – grzywnę wymierzono w 110 sprawach (w tym w 33 sprawach grzywny orzeczono z urzędu).
4. W trybie **art. 154 § 1** p.p.s.a. – na ogólną liczbę 299 skarg jakie wpłynęły w 2019 r. – grzywnę wymierzono w 278 sprawach.

6. Wystąpienia w trybie art. 155 § 1 p.p.s.a.

W toku postępowań sądowych przed WSA w Warszawie w 2019 r. stwierdzono trzy przypadki istotnego naruszenia prawa przez organy administracji publicznej, które stały się przedmiotem wystąpień sygnalizacyjnych wystosowanych w trybie art. 155 § 1 p.p.s.a.

Sąd postanowieniem z 3 kwietnia 2019 r. sygn. akt VII SA/Wa 2151/18 poinformował Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o istotnym naruszeniu prawa przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w postaci nierozpatrzenia wniosku o wznowienie postępowania w ustawowym terminie. Sąd stwierdził, że organ dopuścił się naruszenia art. 35 oraz art. 12 k.p.a. Z akt administracyjnych sprawy wynika, że Generalny Konserwator Zabytków decyzją z dnia 27 kwietnia 2000 r. uchylił w całości decyzję Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 17 kwietnia 1997 r. i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. Natomiast Wojewódzki Konserwator Zabytków podjął pierwszą czynność zmierzającą do ponownego rozpatrzenia sprawy dopiero w dniu 10 listopada 2016 r., a więc po upływie ponad 16 lat od dnia wydania decyzji przez Generalnego Konserwatora Zabytków. Załatwienie zaś sprawy – tj. wydanie decyzji na skutek ponownego rozpatrzenia sprawy nastąpiło w dniu 24 stycznia 2017 r.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie poinformował Sądu o sposobie rozpatrzenia zażalenia i przyjętym stanowisku w sprawie, na podstawie art. 155 § 2 p.p.s.a.

W sprawie o sygn. akt VIII SA/Wa 14/19 postanowieniem z 17 kwietnia 2019 r. Sąd poinformował Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o istotnych naruszeniach przepisów art. 8, art. 12, art. 35 i art. 36 k.p.a., polegających na daleko idącej przewlekłości postępowania przez Rektora Uniwersytetu [...] przy rozpoznawaniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Wniosek o przyznanie stypendium został skierowany przez stronę skarżącą do Rektora Uniwersytetu [...] w dniu 14 października 2016 r. Rektor wydał decyzję w dniu 20 grudnia 2016 r., którą skarżąca otrzymała w dniu 10 stycznia 2017 r. W dniu 18 stycznia 2017 r. skarżąca złożyła wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy wszczętej z jej wniosku z dnia 14 października 2016 r. Ostatecznie Rektor rozpoznał ten wniosek wydając decyzję w dniu 22 października 2018 r. W toku rozpatrywania skargi w tej sprawie Sąd stwierdził istotne naruszenie prawa przez Rektora Uniwersytetu [...] polegające na daleko idącej przewlekłości postępowania po złożeniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Z przepisu art. 35 k.p.a. wynika obowiązek załatwienia sprawy administracyjnej bez zbędnej zwłoki, przy czym załatwienie sprawy w postępowaniu odwoławczym winno nastąpić w ciągu miesiąca od otrzymania odwołania. Przepis art. 36 k.p.a. przewiduje wprowadzenie sytuacji, w której czas załatwienia sprawy może być dłuższy, zobowiązuje jednak organ do powiadomienia o tym fakcie strony, z równoczesnym wskazaniem nowego terminu załatwienia sprawy oraz przyczyn nie załatwienia sprawy w terminie.

Sąd zwrócił uwagę, że Rektor od przekazania mu wniosku o ponowne rozpoznanie sprawy w dniu 18 stycznia 2017 r. do dnia wydania decyzji w dniu 22 października 2018 r. nie poinformował strony o niezałatwieniu sprawy w terminie, przyczynach zwłoki w rozpoznaniu sprawy oraz terminie w jakim sprawa zostanie załatwiona. Uczynienie adnotacji na wniosku z dnia 18 stycznia 2017 r. przez Rektora - utrzymując decyzję nie załatwiało sprawy, czego wyrazem była decyzja z 22 października 2018 r.

Pismem z dnia 6 czerwca 2019 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego poinformował Prezesa WSA w Warszawie o podzieleniu stanowiska Sądu i zobowiązał Uniwersytet [...] do wyjaśnień. Po złożonych wyjaśnieniach Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego zwrócił uwagę na konieczność stosowania odpowiednich procedur w prowadzonych postępowaniach administracyjnych.

W sprawie o sygn. akt VIII SA/Wa 243/19 postanowieniem z 11 czerwca 2019 r. Sąd poinformował Prezesa Rady Ministrów o istotnych naruszeniach przepisów art. 8, art. 12, art. 35 i art. 36 k.p.a., polegających na daleko idącej przewlekłości postępowania przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego przy rozpoznawaniu zażalenia na postanowienie organu I instancji.

Wniosek strony skarżącej o wydanie zaświadczenia został złożony w dniu 22 lutego 2018 r. Wojewódzki Konserwator Zabytków wydał postanowienie w dniu 17 kwietnia 2018 r. Zażalenie na powyższe postanowienie zostało złożone przez stronę skarżącą w dniu 27 kwietnia 2018 r. W dniu 11 maja 2018 r. Wojewódzki Konserwator Zabytków przekazał zażalenie z aktami sprawy do rozpoznania Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W dniu 20 lipca 2018 r. strona skarżąca wniosła do organu uzupełnienie zażalenia załączając orzeczenie techniczne dotyczące stanu technicznego budynku dawnego Towarzystwa [...] w R. Postanowieniem z dnia 28 stycznia 2019 r. Minister rozpoznał wniesione zażalenie z dnia 27 kwietnia 2018 r.

W ocenie Sądu naruszenie polegało na daleko idącej przewlekłości postępowania przy rozpoznawaniu zażalenia na postanowienie organu I Instancji gdyż od przekazania Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego zażalenia w dniu 17 maja 2018 r. do dnia rozpoznania zażalenia w dniu 28 stycznia 2019 r. nie poinformował strony o niezalutwieniu sprawy w terminie, przyczynach zwłoki w rozpoznaniu sprawy oraz terminie w jakim sprawa zostanie zalutwiona.

Wbrew ogólnej zasadzie szybkości postępowania wyrażonej w art. 12 k.p.a. przez okres ponad 8 miesięcy, organ nie podjął czynności zmierzających do ostatecznego zalutwienia sprawy. Co istotne, braku działania organu w tym okresie nie sposób czymkolwiek uzasadnić. Sąd stwierdził, że nierespektowanie podstawowych zasad postępowania administracyjnego prowadzi do powstania z winy organu negatywnych skutków prawnych, a w szczególności nieuzasadnionej przewlekłości postępowania. Ponadto nie służy realizacji zasady pogłębiania zaufania obywateli do organów do Państwa (art. 8 k.p.a.) Tak długi okres trwania postępowania stwarza stan niepewności dla strony, która nie wie czy będzie zwolniona od podatku od nieruchomości we wnioskowanym okresie. Dlatego też Sąd uznał za uzasadnione wystąpienie z sygnalizacją.

Pismem z dnia 24 lipca 2019 r. Minister Kancelarii Prezesa Rady Ministrów poinformował o zobowiązaniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do zintensyfikowania działań mających na celu wyeliminowanie takich sytuacji.

II. ORZECZNICTWO – ZAGADNIENIA WYBRANE

1. Sprawy z zakresu pomocy społecznej.

Wyrokiem z 15 listopada 2019 r. sygn. akt I SA/Wa 9361/19 Sąd uchylił decyzje organów obu instancji stwierdzających wygaśnięcie decyzji o skierowaniu do środowiskowego domu samopomocy.

Podstawą faktyczną rozstrzygnięcia organów było ustalenie, że całkowicie ubezwłasnowolniona, przebywająca w środowiskowym domu samopomocy jest agresywna wobec pracowników i pensjonariuszy domu, w sposób zagrażający ich zdrowiu. Organy uznały, że wygaszenie decyzji o skierowaniu R. P. do środowiskowego domu pomocy społecznej leży w interesie społecznym, gdyż agresywne zachowanie całkowicie ubezwłasnowolnionej stanowi zagrożenie dla zdrowia pracowników i uczestników zajęć. Uznano również, że o bezprzedmiotowości decyzji przesądza okoliczność, że R. P. od 1 października 2018 r. nie korzystała z usług domu. Jako podstawą prawną rozstrzygnięcia organy wskazały art. 162 § 1 pkt 1 k.p.a.

Sąd uznał, że stanowisko organów było w przedmiotowej sprawie sprzeczne z zadaniami i celami pomocy społecznej. Z przepisów art. 2 ust. 1 i art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.) wynika bowiem, że pomoc społeczna wkracza tam, gdzie osoba nie jest w stanie własnym działaniem wyjść z sytuacji kryzysowej i zaspokoić swoich niezbędnych potrzeb albo stać się samodzielna życiowo. Organy pominęły, że działalność pomocy społecznej oparta jest na wspieraniu aktywności konkretnych osób, stosownie do ich uzasadnionych i niezbędnych potrzeb, przez niezbędny czas. W niniejszej sprawie chodziło o taki rezultat otrzymanej pomocy społecznej, aby córka skarżących jako osoba młoda, dotknięta znacznym upośledzeniem umysłowym ale mająca szansę i kwalifikująca się na podjęcie aktywności w zajęciach terapeutycznych, determinujących usprawnienie jej podstawowych życiowych funkcji, otrzymała profesjonalną pomoc. Sąd uznał, że osiągnięcie tych celów pomocy społecznej nie będzie jednak realne, bez fachowego zaangażowania ze strony

powołanych do tego typu zadań placówek. Sąd podkreślił również, że skarżący na terenie, na którym zamieszkują - poza przedmiotowym Domem Środowiskowym – nie mają możliwości na umieszczenie córki w żadnej, innej placówce. Zatem, w ocenie Sądu, to kierujący domem uwzględniając zaangażowanie skarżących – przedstawicieli ustawowych ubezwłasnowolnionej R. P., powinien wykorzystać posiadane możliwości i zasoby w postaci zaplecza kadrowego, programowego, lokalowego pozwalające na przezwycięzenie trudnej sytuacji życiowej całkowicie ubezwłasnowolnionej i jej rodziny.

W wyroku z 13 listopada 2019 r. sygn. akt VIII SA/Wa 550/19 Sąd orzekł o oddaleniu skargi Prokuratora Rejonowego na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego wydaną w przedmiocie umorzenia postępowania w sprawie zwrotu kosztów poniesionych na pokrycie kosztów pogrzebu.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było rozstrzygnięcie, czy sprawa dotycząca dochodzenia przez gminę zwrotu z masy spadkowej pokrytych przez nią kosztów pogrzebu, w oparciu o art. 96 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.) dalej u.p.s., ma charakter administracyjny i wymaga wydania decyzji w tym przedmiocie.

Należy wyjaśnić, iż we wniesionej skardze Prokurator zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 96 ust. 3 w zw. z art. 104 ust. 1 u.p.s. polegające na niezastosowaniu przez organ ww. przepisów prawa. Prokurator wskazał na treść art. 104 u.p.s. zgodnie z którym należności z tytułów wydatków na świadczenia społeczne, z tytułu opłat określonych przepisami ustawy oraz z tytułu nienależnie pobranych świadczeń podlegają ściąganiu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Z kolei wysokość należności podlegającej zwrotowi oraz terminy ich zwrotu ustala się w drodze decyzji administracyjnej. Dlatego też uznał za błędne stanowisko organów orzekających, iż dochodzenie przez gminę zwrotu kosztów pogrzebu nie należy do spraw załatwianych w drodze decyzji administracyjnej, lecz na gruncie przepisów prawa cywilnego – spadkowego.

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd wskazał m.in. na regulację zawartą w art. 77 ust. 1, art. 79 ust. 1 oraz art. 81 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.) odnoszącą się do zasiłku pogrzebowego. Wyjaśnił, iż uregulowania zawarte we wskazanych przepisach należy rozumieć w ten sposób, że właściwy ośrodek pomocy społecznej, niezwłocznie po powzięciu wiadomości o otwarciu spadku powinien wystąpić do spadkobierców zmarłego lub właściwej gminy z wnioskiem o pokrycie kosztów pogrzebu. Do wniosku ośrodek powinien załączyć kopie dokumentów potwierdzających poniesione koszty pogrzebu, zaś w przypadku uchylania się spadkobierców od ciążącego na nich obowiązku, ośrodek powinien wystąpić o zwrot kosztów sprawionego pogrzebu na drogę sądową w postępowaniu cywilnym o zapłatę. W ocenie Sądu tak określone żądanie, jak będące przedmiotem w rozpoznawanej sprawie, nie mieści się w katalogu spraw załatwianych w drodze administracyjnej. Żądanie zwrotu kosztów pogrzebu ma bowiem charakter roszczenia cywilnoprawnego, którego podstawę stanowią przepisy Kodeksu cywilnego.

Oceniając legalność zaskarżonego rozstrzygnięcia Sąd uznał, iż brak jest podstaw prawnych do merytorycznego rozstrzygnięcia i zobowiązania spadkobiercy po zmarłym ojcu do zwrotu na rzecz Gminy Miasta R. poniesionych wydatków na pokrycie kosztów pogrzebu. Stwierdził, że organy administracji prawidłowo zastosowały instytucję umorzenia postępowania przewidzianą w art. 105 § 1 k.p.a. uznając postępowanie w niniejszej sprawie za bezprzedmiotowe, gdyż brak jest normy kompetencyjnej upoważniającej organ do podjęcia żadanego rozstrzygnięcia.

2. Sprawy objęte dekretem o gruntach warszawskich.

Wyrokami z 6 sierpnia 2019 r. sygn. akt I SA/Wa 1724/18 i z 19 września 2019 r. sygn. akt I SA/Wa 1422/18 Sąd uchylił decyzje Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich .

W wyrokach tych sąd uznał, że przesłanki pozwalające na uchylenie lub stwierdzenie nieważności decyzji reprivatyzacyjnej, wskazane w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 2267), które nie istniały

w systemie prawnym przed datą wejścia w życie ustawy nie mogą być podstawą wyeliminowania z obrotu prawnego decyzji wydanych przed dniem wejścia w życie tych przepisów.

W wyrokach tych wyjaśniono, że część przesłanek wskazanych w art. 30 ust. 1 ustawy zostało przyjętych wprost z k.p.a. i stanowi zespół norm stosowanych dotychczas przez organy nadzoru na zasadach ogólnych w stosunku do każdej decyzji administracyjnej wydawanej pod rządami przepisów k.p.a. (art. 30 ust. 1 pkt. 1 ustawy odpowiada art. 145 § 1 pkt. 1 k.p.a., art. 30 ust. 1 pkt. 2 ustawy odpowiada art. 145 § 1 pkt. 2 k.p.a., art. 30 ust. 1 pkt. 3 ustawy odpowiada art. 145 § 1 pkt. 5 k.p.a. a art. 30 ust. 1 pkt. 4 ustawy odpowiada art. 156 § 1 pkt. 2 k.p.a.). Część z nich natomiast, tj. te zawarte w art. 30 ust. 1 pkt. 4a i 4b oraz pkt. 5-8 ustawy wprowadził ustawodawca dopiero w ustawie. Nie mogą zatem być podstawą do uchylecia decyzji, godziłoby to bowiem w zasadę *lex retro non agit*.

3. Sprawy z zakresu wywłaszczeń nieruchomości i ich zwrotu.

Wyrokiem z 23 maja 2019 r. sygn. akt I SA/Wa 716/19 Sąd oddalił skargę na decyzję odmawiającą stwierdzenia nieważności decyzji

Spór w sprawie dotyczył możliwości ustanowienia przez organ w trybie administracyjnym tzw. służebności publicznej, która nie posiada wszystkich cech wymaganych do ustanowienia takiej służebności w trybie postępowania przed sądem cywilnym (w rozpatrywanej sprawie chodziło o ustanowienie służebności przechodu).

Sąd nie podzielił stanowiska skarżącego, że nie było możliwe ustanowienie w drodze decyzji administracyjnej służebności publicznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (tekst jedn. Dz. U. z 1961 r. Nr 18, poz. 94 ze zm.). Wyjaśnił, że decyzja o zezwoleniu na ograniczenie korzystania z nieruchomości stanowi administracyjnoprawny instrument ingerencji w wykonywanie praw rzeczowych.

Sąd wyjaśnił dalej, że decyzja administracyjna o ograniczeniu narzuca określoną treść służebności publicznej każdoczesnemu właścicielowi nieruchomości. Innymi słowy regulowana jest „pozycja rzeczy”, a nie osoby. Decyzja taka wiąże

każdoczesnego właściciela tak długo, jak nie zostanie wyeliminowana z obrotu prawnego. Nie wywołuje ona jednak skutków w sferze prawa cywilnego. Akt ten nakłada na adresata (każdoczesnego właściciela) obowiązek znoszenia określonej ingerencji. Służebność publiczna kształtuje treść prawa własności w ramach kompetencji regulacyjnej – narzucając właścicielowi obowiązek określonego zachowania (znoszenia ingerencji). Jej istotą jest właśnie ograniczenie uprawnień właścicielskich i narzucenie publicznego współkorzystania z nieruchomości w interesie publicznym. Konsekwencją przyjęcia, że ograniczenie prawa własności to przejaw kształtowania prawa własności w formie indywidualnego aktu administracyjnego, jest odrzucenie możliwości traktowania ograniczenia prawa własności jako prawa na rzeczy cudzej. Nie może być mowy o kreowaniu poprzez ograniczenie jakichkolwiek praw rzeczowych czy obligacyjnych. O wiele bardziej istotny jest obowiązek znoszenia ingerencji określonej w decyzji administracyjnej. Istnienie w obrocie prawnym takiego tytułu wyklucza jakiegokolwiek cywilnoprawne roszczenia właściciela o ustanowienie służebności czy bezumowne korzystanie z nieruchomości. Służebność publiczna nie jest prawem rzeczowym.

4. Sprawy dotyczące przewlekłości postępowania.

Postanowieniem z 22 listopada 2019 r. sygn. akt I SAB/WA 402/19 Sąd umorzył postępowanie w sprawie ze skargi na przewlekłe prowadzenie postępowania. Sąd rozpoznawał sprawę na skutek uchylenia przez NSA wcześniej wydanego wyroku w sprawie przewlekłego postępowania.

W skardze kasacyjnej od wyroku sądu pierwszej instancji, znalazł się między innymi zarzut o nieważności postępowania w tej sprawie. Organ uważał bowiem, że sprawa zakończona zaskarżonym przezeń wyrokiem jest tożsama ze wszczętą wcześniej sprawą i skarga powinna zostać odrzucona (art. 183 § 2 pkt 3 p.p.s.a. w zw. z art. 58 § 1 pkt 4 p.p.s.a.). Naczelny Sąd Administracyjny w swoim wyroku, nie odniósł się do tego zarzutu, uchylił wyrok sądu pierwszej instancji i wskazał, że obowiązkiem sądu pierwszej instancji w ponownie prowadzonym postępowaniu będzie dokonanie jednoznacznej oceny, czy działania organu administracji były

przewlekłe i czy miały charakter rażącego naruszenia prawa, czy też wynikały z korzystania przez ten organ z dostępnych środków prawnych służących prawidłowemu ustaleniu stanu faktycznego, które Sąd uznał w zaskarżonym wyroku za działanie racjonalne. Oznacza to, że Naczelny Sąd Administracyjny uznał skargę za dopuszczalną.

WSA w Warszawie wskazał następnie, że z protokołu rozprawy przed sądem kasacyjnym wynika, iż odmówił on dopuszczenia dowodów z dokumentów, wśród których był między innymi odpis wcześniejszego prawomocnego wyroku. Oznacza to, że NSA przy wyrokowaniu nie uwzględniał okoliczności wynikających z powołanego wyroku. Rozpoznając sprawę obecnie (ponownie) sąd uznał, że musi brać jednak pod uwagę stan sprawy istniejący w chwili orzekania. „Rozpoznając skargę na przewlekłość postępowania, jak również na bezczynność organu, sąd powinien uwzględniać stan sprawy na dzień orzekania, a nie wniesienia skargi (zob. wyrok NSA z 5 kwietnia 2018 r. sygn. akt II GSK 621/18, LEX nr 2494929; a także: wyrok NSA z 5 września 2018 r. sygn. akt II OSK 272/18; wyrok NSA z 28 listopada 2018 r. sygn. akt II OSK 2372/18, LEX nr 2625737)”.

Z tego punktu widzenia wytyczne zawarte w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego, wynikające z powołanej wyżej oceny prawnej (co do konieczności „jednoznacznej oceny, czy działania organu administracji były przewlekłe i czy miały charakter rażącego naruszenia prawa”) stały się nieaktualne, a postępowanie w zakresie, w jakim sprawa została sądowi przekazana do ponownego rozpatrzenia – bezprzedmiotowe.

5. Nabycie mienia państwowego z mocy prawa przez gminę.

Wyrokami z 23 stycznia 2019 r. sygn. akt I SA/Wa 2133/18 i I SA/WA 2132/18 Sąd uchylił decyzje Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji odmawiające przekazania na własność gminy nieruchomości zajętej pod drogę publiczną.

W obu sprawach jednym z problemów była kwestia reprezentacji Skarbu Państwa. Wojewoda działał jako organ pierwszej instancji oraz jako podmiot reprezentujący Skarb Państwa. Jako podstawę swojego działania w charakterze

reprezentanta Skarbu Państwa Wojewoda powołał art. 23 ust. 1e ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 121 ze zm.) zgodnie z którym w postępowaniu administracyjnym i sądownoadministracyjnym, w których jedną ze stron lub uczestników postępowania jest Skarb Państwa, a drugą stroną lub uczestnikiem postępowania jest powiat albo miasto na prawach powiatu, Skarb Państwa reprezentuje wojewoda.

Sąd uchylił decyzje organów obu instancji uznając, że organy nie odniosły się do kwestii niezbędności nieruchomości dla wykonywania zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego. Sąd podniósł również, że niedopuszczalne jest jednoczesne występowanie danego podmiotu w charakterze organu i strony postępowania. Wojewoda w postępowaniu występował po stronie biernej stosunku administracyjnoprawnego, jako uprawniony do konkretyzacji praw i obowiązków uczestników postępowania. W tej sytuacji nie mógł on jednocześnie reprezentować Skarbu Państwa jako uczestnika postępowania. Przyjęcie konstrukcji przedstawionej przez Wojewodę może budzić uzasadnione wątpliwości co do tego w jakim charakterze działa w toku postępowania: czy jako organ, zobowiązany do przestrzegania zasad wynikających z k.p.a., w tym do stania na straży praworządności, i podejmowania wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, przy uwzględnieniu interesu społecznego i słusznego interesu obywateli, czy też jako podmiot mający na względzie interesy ekonomiczne jednego z uczestników postępowania. Sąd podkreślił, że na brak możliwości kumulacji roli organu i strony zwrócił już uwagę Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale z 16 lutego 2016 roku sygn. akt I OPS 2/15.

6. Geodezja i kartografia.

Wyrokiem wydanym w sprawie o sygn. akt VIII SA/Wa 679/18 Sąd uchylił decyzję Głównego Geodety Kraju oraz poprzedzającą ją decyzję Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego wydane w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej za wykorzystanie niezgodnie z warunkami licencji materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, udostępnionych

w związku ze zgłoszeniem prac geodezyjnych, których celem było opracowanie mapy z projektem podziału nieruchomości oraz wznowienie znaków granicznych/wyznaczenie punktów granicznych/ustalenie przebiegu granic działek ewidencyjnych.

Organy orzekające przedstawiając stan faktyczny sprawy wskazały, iż skarżący wykorzystał arkusz mapy zasadniczej udostępniony przez pzgik w postaci drukowanej niezgodnie z warunkami licencji, co stanowiło podstawę do nałożenia kary pieniężnej. Z kolei skarżący zauważył, iż wstępny projekt podziału sporządzony na mapie zasadniczej zakupionej do zgłoszenia pracy geodezyjnej został sporządzony jako element niezbędny do wykonania mapy z projektem podziału w ramach tego samego zgłoszenia (tożsamość przedmiotu). Bez wykonania tego wstępnego projektu podziału skarżący nie mógłby wykonać mapy z projektem podziału.

Rozpoznając sprawę Sąd uznał za sporną kwestię, czy sporządzenie wstępnego projektu podziału przez skarżącego w sprawie niniejszej było działaniem wbrew postanowieniom licencji. Po przedstawieniu ram prawnych sprawy Sąd uznał, za niezasadną tezę organu II jak i I instancji, że prac związanych z wykonaniem wstępnego projektu podziału w przedmiotowej sprawie nie można zaliczyć do prac geodezyjnych. Wyjaśnił, iż przez prace geodezyjne należy rozumieć projektowanie i wykonywanie pomiarów geodezyjnych, wykonywanie zdjęć lotniczych, dokonywanie obliczeń, sporządzanie i przetwarzanie dokumentacji geodezyjnej, a także zakładanie i aktualizację baz danych, pomiary i opracowania fotogrametryczne, grawimetryczne, magnetyczne i astronomiczne związane z realizacją zadań w dziedzinie geodezji i kartografii oraz krajowego systemu informacji o terenie. Z kolei przez prace kartograficzne należy rozumieć opracowywanie, merytoryczne i techniczne redagowanie map i opracowań pochodnych oraz ich reprodukcję. Wskazał, iż prace geodezyjne podlegają obowiązkowemu zgłoszeniu do właściwego organu służby geodezyjnej, stosownie do art. 12 ust. 1 pkt 3 lit. e) ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2101 i poz. 1566) dalej p.g.k. Obowiązek ten nie obejmuje jedynie prac geodezyjnych i prac kartograficznych dotyczących: 1) terenów zamkniętych, jeżeli przedmiotem tych prac nie są obiekty objęte ewidencją

gruntów i budynków; 2) zobrazowań lotniczych, ortofotomapy lub numerycznego modelu terenu, a także map tematycznych i specjalnych wykonywanych na zamówienia innych podmiotów niż podmioty o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne – art. 12c p.g.k.

Sąd stwierdził, iż z wyłączeniem takim nie mamy do czynienia w kontrolowanej sprawie, a zatem – wbrew twierdzeniom organów – sposób wykonania przez skarżącego pracy, której jednym z elementów było sporządzenie wstępnego projektu podziału mieści się w ustawowej definicji pracy geodezyjnej i obowiązku jej zgłoszenia. Za niezasadne zatem Sąd uznał twierdzenie organów o wykorzystaniu przez skarżącego materiałów zasobu niezgodnie z warunkami licencji, skoro skarżący wykorzystał je w pracach geodezyjnych podlegających zgłoszeniu i objętych ww. zgłoszeniem. Zdaniem Sądu, skoro licencja pozwala na wykonanie prac związanych ze stworzeniem projektu ostatecznego (umożliwia wywołanie skutku bardziej ważącego) to tym bardziej pozwala na stworzenie projektu wstępnego – warunkującego ostateczny (wywołanie skutku mniej ważącego).

7. Edukacja.

7.1 Szkoły wyższe niepaństwowe, w tym zawodowe.

Postanowieniem z 9 maja 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 56/19 Sąd odrzucił skargę Centrum [...] Sp. z o.o. z siedzibą w W. na pismo Ministra Zdrowia z dnia [...] października 2018 r. nr [...] w przedmiocie odmowy prowadzenia części teoretycznej kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych w formie e-learningu.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że powyższe pismo nie ma cech rozstrzygnięcia sprawy administracyjnej, ani w znaczeniu procesowym, ani materialnym. Zdaniem Sądu powyższe pismo nie wpisuje się w żadną z form działania organów administracji publicznej ujętych w art. 3 § 2 p.p.s.a. W ocenie Sądu pismo informujące o możliwości kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych w formie e-learningu nie stanowi aktu lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt

4 p.p.s.a. z zakresu administracji publicznej, dotyczącego uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa czyli aktów lub czynności, w których organ administracji publicznej ustala, stwierdza albo potwierdza wynikające z przepisów prawa administracyjnego uprawnienia lub obowiązki danego podmiotu.

7.2 Odwołanie dyrektora ze stanowiska.

Przedmiotem kontroli sądowoadministracyjnej w wyroku z 13 marca 2019 r. sygn. akt VIII SA/Wa 564/18 była kwestia prawidłowości odwołania ze stanowiska dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w J. w czasie trwania roku szkolnego.

W przedmiotowej sprawie w zaskarżonym zarządzeniu z dnia [...] czerwca 2018 r. Wójt Gminy zastosował przepisy art. 30 ust. 2 pkt 5 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) dalej u.s.g. oraz art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 59 ze zm.) dalej p.o. Wójt uznał, że sposób wykonywania przez skarżącą obowiązków dyrektora spowodował, że nie było możliwe dalsze zajmowanie przez nią tego stanowiska. Z uwagi zatem na zagrożenie dla interesu publicznego i dalszego funkcjonowania szkoły przejawiające się zaniedbaniami w organizacji pracy zespołu szkół oraz nagannej postawy dyrektora szkoły zachodziła konieczność natychmiastowego przerwania wykonywania ww. funkcji. Organ ustalił, że skarżąca dopuściła się rażącego naruszenia § 17 ust. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz. 649 ze zm.) dalej „rozporządzenie MEN” poprzez wykazanie w arkuszu organizacyjnym dwóch osób nie będących nauczycielami szkoły, dla których organ prowadzący nie zatwierdził w arkuszu wolnych etatów w roku szkolnym 2018/2019 i przedłożenie organowi prowadzącemu arkusza organizacyjnego niezgodnego z prawem i niedoprowadzenie arkusza do zgodności z prawem pomimo wielokrotnych pism kierowanych do Dyrektora. Skutkiem powyższego było niezatwierdzenie przez organ prowadzący arkusza organizacyjnego szkoły na rok szkolny 2018/2019. W tych okolicznościach kierowany przez skarżącą zespół szkół nie miał podstaw prawnych i finansowych do

funkcjonowania, co mogło doprowadzić do destabilizacji jego funkcjonowania w obszarze dydaktycznym, wychowawczym i opiekuńczym.

Sąd rozpoznając sprawę zauważył, że odwołanie ze stanowiska dyrektora szkoły ma charakter kompetencji władczej organu jednostki samorządu terytorialnego, związanej z wykonywaniem publicznoprawnych zadań w zakresie oświaty. Nie oznacza to jednak, że organ prowadzący ma pełną swobodę w tym względzie. Personalny charakter prawny uchwały lub zarządzenia organu prowadzącego o odwołaniu dyrektora z funkcji kierowniczej w żaden sposób nie odbiera temu aktowi owego publicznoprawnego charakteru i nie wyłącza możliwości kontrolowania tego rodzaju aktów w trybie nadzoru, zaś jego wykonywanie w tego typu sprawach nie może być postrzegane w kategoriach ograniczania konstytucyjnie chronionej samodzielności organu (art. 171 ust. 1 i 2 Konstytucji RP). Sąd wskazał na treść art. 66 ust. 1 pkt 2 p.o., będący podstawą materialnoprawną zarządzenia. Wywiódł, że z uregulowania tego wynika, że zarządzenie o odwołaniu w trybie natychmiastowym ze stanowiska dyrektora szkoły podejmowane jest w ramach uznania administracyjnego, jednakże przy związaniu organu przesłanką formalną w postaci zasięgnięcia opinii kuratora oświaty oraz przesłanką materialną w postaci szczególnie uzasadnionego przypadku. Łączne wystąpienie wskazanych przesłanek daje dopiero możliwość zastosowania dyspozycji określonej w tym przepisie, tj. odwołania ze stanowiska w trybie natychmiastowym. Sąd za prawidłowe uznał stwierdzenie organu, który wskazał że zachowanie skarżącej, która nie zastosowała się do ostatecznie zajętego przez niego stanowiska w kwestii określenia liczby nauczycieli, doprowadziło do niezatwierdzenia arkusza organizacyjnego, bez którego szkoła nie może funkcjonować. Podniósł, iż dyrektor sporządzając arkusz powinien bowiem opierać się między innymi na zasadach i wytycznych organu prowadzącego, obowiązujących przy tworzeniu arkusza organizacji szkoły w danym roku szkolnym. Arkusz ten jest podstawowym dokumentem planistycznym szkoły, w której określa się szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki. Dopiero jego zatwierdzenie daje podstawę do ustalania oferty edukacyjnej dla uczniów, stanu zatrudnienia kadry pedagogicznej oraz sporządzenia planu finansowego dla tej placówki.

Sąd nie dopatrył się cech dowolności w ocenie organu, że zachowanie skarżącej obiektywnie nosi cechy rażącego naruszenia obowiązków pracowniczych oraz stworzyło realne zagrożenie destabilizacji funkcjonowania szkoły, a w konsekwencji doprowadziło do całkowitej utraty zaufania do niej ze strony organu prowadzącego, wykluczając dalszą współpracę. Dlatego też orzekł o oddaleniu skargi w przedmiotowej sprawie.

7.3 Sprawy uczniów.

Postanowieniem z 17 stycznia 2019 r. sygn. akt II SAB/Wa 740/18, Sąd odrzucił skargę M. S. na bezczynność Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w [...] w przedmiocie rozpoznania odwołania z [...] lipca 2017 r. od wyniku weryfikacji sumy punktów z części pisemnej egzaminu maturalnego.

W postanowieniu tym Sąd stwierdził, że skarga na bezczynność organu może dotyczyć jedynie spraw, w których organ jest zobowiązany do zajęcia stanowiska w formie decyzji, postanowienia bądź innego aktu lub czynności z zakresu administracji publicznej, dotyczącego uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa, a w sprawie objętej żądaniem zgłoszonym przez skarżącego w złożonym wniosku taki obowiązek na nim nie ciążył. W ocenie Sądu odwołanie skarżącego złożone na podstawie art. 44 zzz ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 2198 ze zm.) dalej u.s.o., nie mogło zainicjować żadnego z postępowań, o których stanowi art. 3 § 2 pkt 1-4a p.p.s.a., dlatego też wniesiona skarga na bezczynność organu nie podlega kognicji sądu administracyjnego.

Ponadto Sąd podkreślił, że rozstrzygnięcie Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego w odniesieniu do zadania lub zadań egzaminacyjnych jest ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego (art. 44 zzz ust. 18 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty).

Wyrokiem z 14 lutego 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 1318/18, Sąd oddalił skargę W. B. [...] na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w W. z dnia [...] maja 2018 r. nr [...] w przedmiocie odmowy przyznania zasiłku szkolnego.

W uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, że w niniejszej sprawie skarżąca podstawę do przyznania zasiłku szkolnego z tytułu zdarzenia losowego upatrywała w wydatkach związanych z pobytem w szpitalu w dniach 3 - 8 stycznia 2017 r. oraz w Ośrodku Rehabilitacji Diennej w dniach 11 września - 8 grudnia 2017 r. (10 dni zabiegowych). Sąd wskazał, że zasiłek szkolny nie może być zrównany z formą stałej pomocy materialnej udzielanej uczniowi, choćby znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej, ale niepozostającej w bezpośrednim związku ze zdarzeniem losowym, które nastąpiło wcześniej niż dwa miesiące przed złożeniem wniosku o przyznanie tego rodzaju świadczenia. Jednocześnie zwrócił uwagę, że właściwą formą stałej pomocy materialnej uczniowi jest stypendium szkolne. W ocenie Sądu o podstawie do przyznania zasiłku szkolnego nie decyduje trudna sytuacja materialna wynikająca z niskich dochodów w rodzinie, lecz trudna sytuacja będąca następstwem zdarzenia losowego, jako przejściowy jego skutek.

W ocenie Sądu, planowanej diagnostyki szpitalnej i rehabilitacji leczniczej nie można uznać za zdarzenie niespodziewane. Zdaniem Sądu przez zawarte w art. 90e ust. 1 u.s.o. wyrażenie „zdarzenie losowe” należy uznać zdarzenie, które ma charakter niespodziewany i nieprzewidywalny, w szczególności niezależny od woli ucznia lub jego rodzica. Sąd stwierdził, że pod pojęciem „zdarzenie losowe” (niezdefiniowanym ustawowo) należy rozumieć niespodziewane, pojedyncze i niezależne od woli człowieka zdarzenie wywołane przyczynami zewnętrznymi, których nie można było przewidzieć. Zdaniem Sądu istotne jest zatem przede wszystkim to, aby zdarzenie takie zostało wywołane czynnikiem niespodziewanym i nieprzewidywalnym.

Sąd stwierdził, że „zdarzenie losowe” obejmuje szczególnie uzasadnione przypadki wyraźnie odbiegające od typowych sytuacji mających miejsce w życiu codziennym. Będzie to zatem sytuacja życiowa osoby bądź rodziny, która ponad wszelką wątpliwość, bez konieczności wnikliwych zabiegów interpretacyjnych istniejącego stanu rzeczy, pozwala stwierdzić, że tak dotkliwe w skutkach lub tak daleko ingerujące w plany życiowe zdarzenia nie należą do zdarzeń codziennych, lecz są nagłe i nieprzewidywalne.

Sąd zwrócił uwagę, że pobyt W. B. w szpitalu miał miejsce w styczniu 2017 r., zatem w kontekście regulacji art. 90e ust. 4 u.s.o., określającej dwumiesięczny

przedział czasowy pomiędzy wystąpieniem zdarzenia losowego a złożeniem wniosku, nie mógł być brany pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosku o przyznanie zasiłku szkolnego. Natomiast w okresie 11 września - 8 grudnia 2017 r. skarżący odbywał 10 dni zabiegowych w Ośrodku Rehabilitacji Diennej. Pobyt ten był planowany, co wynika ze specyfiki tego rodzaju świadczeń medycznych. W ocenie Sądu z przedstawionej dokumentacji medycznej nie wynika, aby ww. pobyty skarżący w szpitalu pozostawały ze sobą w związku.

Reasumując Sąd stwierdził, że wskazane we wniosku pobyty w szpitalu nie mają charakteru zdarzeń losowych w rozumieniu art. 90e ust. 1 u.s.o., które uzasadniałyby istnienie związku przyczynowego pomiędzy ich wystąpieniem, a trudną, przejściową sytuacją materialną rodziny.

8. Archiwa.

Wyrokiem z 23 stycznia 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 1117/18 Sąd, po rozpoznaniu sprawy ze skargi Studia Filmowego [...] uchylił decyzję Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych w Warszawie z dnia [...] kwietnia 2018 r. nr [...] w przedmiocie ustalenia jednostki organizacyjnej zobowiązanej do utworzenia i prowadzenia archiwum zakładowego.

W uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, że Studio jest państwową jednostką organizacyjną, w myśl art. 1 i 33 ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2018 r. poz. 217), zwanej dalej „ustawą o archiwach”. Niesporne są bowiem w danym przypadku wszelkie okoliczności faktyczne sprawy – regulacje normatywne, wedle których funkcjonuje Studio jako jednostka kultury. Zdaniem Sądu chybione są zarzuty skargi, jakoby Studio nie należało do kategorii podmiotów określonych w ustawie o archiwach mianem państwowych jednostek organizacyjnych. Co bezsporne, ma ono osobowość prawną, zaś zostało utworzone wedle przepisów dotyczących tworzenia jednostek organizacyjnych przez instytucje ze sfery administracji państwowej. Organem założycielskim jest centralny organ administracji państwowej. Sąd stwierdził, że przy braku definicji legalnej pojęcia państwowych jednostek organizacyjnych, zawartej

w ustawie o archiwach, brak przesłanek dla przyjęcia, jakoby danego rodzaju jednostka nie miała być kwalifikowana jako mająca taki charakter. Jako osoba prawna jest bowiem w istocie także jednostką organizacyjną. Skoro zaś została utworzona przez organ administracji i wyposażona przezeń w majątek celem realizowania zadań państwa w zakresie kultury - powinna być określana mianem państwowej jednostki organizacyjnej. Zdaniem Sądu nie sposób przy tym zakładać, jakoby - przy założeniu racjonalności prawodawcy - można było przyjąć, że pojęcie państwowych jednostek organizacyjnych, w rozumieniu ustawy o archiwach, nie miałyby obejmować np. osób prawnych. Zwłaszcza, że nie ma przesłanek dla stosowania zawężającej wykładni tego pojęcia.

9. Procedura doboru ekspertów Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

Postanowieniem z 7 czerwca 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 129/19 Sąd odrzucił skargę A. S. na zarządzenie Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej z dnia [...] marca 2018 r. nr [...] dotyczące procedury doboru ekspertów oceniających wnioski konkursowe.

W uzasadnieniu Sąd stwierdził, że zgodnie z art. 22 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1530) dalej u.n.a.w.a. wnioski o udział w programie podlegają ocenie formalnej i merytorycznej, Regulamin programu może przewidywać przeprowadzenie wyłącznie oceny formalnej wniosków. Ocena merytoryczna może być przeprowadzana przez ekspertów zewnętrznych. Eksperti zewnętrzni są powoływani na zasadach określonych przez Dyrektora.

Zarządzeniem z dnia [...] marca 2018 r. w sprawie ekspertów zewnętrznych Dyrektor Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej określił grupy ekspertów, tryb ich wyłaniania i powoływania, zakres realizowanych przez nich zadań, zasady współpracy z nimi oraz wysokość przysługującego im wynagrodzenia. W ocenie Sądu zaskarżone zarządzenie Dyrektora NAWA stanowi akt wewnętrzny, w oparciu o który realizowana jest współpraca z ekspertami. W celu realizacji postanowień Regulaminu

Dyrektor NAWA wydał zarządzenie nr [...] w sprawie powołania Zespołu, które również stanowi akt wewnętrzny NAWA. Zdaniem Sądu wskazane powyżej zarządzenia Dyrektora NAWA nie mają charakteru aktów, w stosunku do których ustawa - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi dopuszcza kontrolę. Zarządzenia te (akty wewnętrzne) uzupełniają bowiem postanowienia ustawy o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

Sąd stwierdził, że kontroli sądów administracyjnych nie podlegają akty wewnętrzne, a więc takie, które nie wywołują skutków prawnych poza obszarem działania Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Wskazane zarządzenia dotyczą bowiem szeroko pojętej organizacji, wyboru i pracy ekspertów.

Zdaniem Sądu, by dany akt lub czynność mogły być zakwalifikowane do kategorii aktów i czynności, w których sądy administracyjne sprawują kontrolę, winny mieć charakter władczy, indywidualizowany. Muszą być zatem podejmowane w sprawach indywidualnych oraz dotyczyć uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisu prawa. Do istoty aktów lub czynności z zakresu administracji publicznej w rozumieniu art. 3 § 2 pkt 1-4 p.p.s.a. należy to, że w sposób prawnie wiążący wpływają na sytuację prawną określonego podmiotu. Aby dany akt mógł podlegać kontroli sądu administracyjnego musi istnieć ścisły związek między ustaleniem uprawnienia lub obowiązku, a możliwością realizacji uprawnienia wynikającego z przepisu prawa.

Podsumowując powyższe Sąd stwierdził, że procedura doboru ekspertów oceniających wnioski konkursowe, która zawarta została w ww. zarządzeniach Dyrektora NAWA, nie mieści się w katalogu spraw rozpoznawanych przez sądy administracyjne. Brak jest również przepisów szczególnych, które przewidywałyby w takiej sytuacji kontrolę przez sądy. Zdaniem Sądu zarządzenia Dyrektora NAWA nie zawierają władczego rozstrzygnięcia, które decydowałoby o sytuacji prawnej skarżącego. Nie nakładają też na skarżącego żadnych konkretnych obowiązków, ani nie przyznają uprawnień, które wynikałyby z przepisów prawa.

W związku z powyższym w ocenie Sądu zarządzenie Dyrektora NAWA nr [...] z dnia [...] marca 2018 r. nie stanowi aktu o którym mowa w art. 3 § 2 p.p.s.a.

10. Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy.

10.1 Żołnierze zawodowi.

Wyrokiem z 31 lipca 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 410/19 Sąd oddalił skargę na decyzję Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego w przedmiocie umorzenia postępowania ze względu na jego bezprzedmiotowość, w sprawie nieważności decyzji odmawiającej przyznania jednorazowego odszkodowania pieniężnego żonie z powodu śmierci jej męża. Sąd orzekający w sprawie zwrócił uwagę na treść art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową (Dz. U. z 2017 r. poz. 1950), który wyłącza możliwość kontroli decyzji Szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w trybie postępowania administracyjnego. Sąd zauważył, że nie ma możliwości uruchomienia nadzwyczajnego trybu zaskarżania decyzji administracyjnych wydanych w sprawach podległych kognicji sądów powszechnych, nawet gdyby strona nie skorzystała z możliwości złożenia odwołania od tych decyzji do sądu powszechnego.

10.2 Funkcjonariusze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Ochrony Państwa.

W tej kategorii spraw znaczną ich część stanowiły sprawy ze skarg na decyzje Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wydawane na podstawie art. 8a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2018 r. poz. 132 ze zm.), który stanowi, że minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze decyzji, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, może wyłączyć stosowanie art. 15c, art. 22a i art. 24a w stosunku do osób pełniących służbę

na rzecz totalitarnego państwa w rozumieniu art. 13 b ustawy (służbę od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r. w cywilnych i wojskowych instytucjach i formacjach wymienionych enumeratywnie w tym przepisie), ze względu na: 1) krótkotrwałą służbę przed dniem 31 lipca 1990 r. oraz 2) rzetelne wykonywanie zadań i obowiązków po dniu 12 września 1989 r., w szczególności z narażeniem zdrowia i życia. Wyłączenie jest zatem dopuszczalne tylko w stosunku do osób pełniących służbę na rzecz totalitarnego państwa, które kontynuowały służbę „po weryfikacji”, już na rzecz państwa demokratycznego. Kontrola zaskarżonych decyzji przez sąd administracyjny sprowadzała się w istocie do indywidualnego zbadania przesłanek w każdej ze spraw.

Sąd w wyroku z 26 czerwca 2019 r. sygn. akt. II SA/Wa 394/19 stwierdził, że wyłączenie zastosowania ograniczeń przewidzianych w art. 15c, art. 22a i art. 24a ustawy ma charakter uznaniowy. Uznanie administracyjne nie oznacza oczywiście dowolności organu administracji publicznej co do rozstrzygnięcia. Organ jest zobowiązany do rzetelnej i wnikliwej analizy wszystkich okoliczności faktycznych sprawy. Zdaniem Sądu, przepis art. 8a ust. 1 ustawy określa trzy przesłanki wyłączenia zastosowania przepisów w nim wymienionych, które muszą być spełnione łącznie. Oznacza to, że sama krótkotrwałość służby przed 31 lipca 1990 r. i samo rzetelne wykonywanie zadań i obowiązków po 12 września 1989 r. nie są wystarczające do zastosowania art. 8a ust. 1 ustawy. Organ może skorzystać z tej możliwości jedynie w szczególnie uzasadnionych (a więc wyjątkowych) przypadkach.

Kolejną kategorią spraw, były sprawy ze skarg na bezczynność Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w przedmiocie odmowy zmiany grupy zaszerogowania uposażenia zasadniczego. Przedmiotem skarg funkcjonariuszy była bezczynność Szefa ABW polegająca na niewydaniu rozkazu personalnego odmawiającego zaszerogowania ich do grupy uposażenia zasadniczego oznaczonej literą „a”, w związku z wejściem w życie z dniem 26 kwietnia 2018 r. rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 kwietnia 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie grup zaszerogowania i stawek uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w tych grupach oraz wzrostu uposażenia zasadniczego z tytułu wysługi lat.

W wyroku z 17 lipca 2019 r. sygn. akt II SAB/Wa 769/18 Sąd wskazał, że zmiana grupy zaszeregowania oraz stawki uposażenia zasadniczego wymagały wydania rozkazu personalnego w przedmiocie stosunku służbowego, a w konsekwencji mianowania na wyższe stanowisko służbowe. Zgodnie zaś z art. 5 pkt 2 p.p.s.a., sądy administracyjne nie są właściwe w sprawach wynikających z podległości służbowej pomiędzy przełożonymi i podwładnymi. Oznacza to, że skarga na decyzje, akty, postanowienia i czynności w tym przedmiocie jest niedopuszczalna, a w konsekwencji skarga na bezczynność organów w ww. kwestii jest również niedopuszczalna. Po rozpoznaniu skargi kasacyjnej na postanowienie w tej sprawie Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że sprawy awansu funkcjonariusza na wyższy stopień służbowy należą do spraw wynikających z podległości służbowej, a tym samym na mocy art. 5 pkt 2 p.p.s.a., nie podlegają kontroli sądów administracyjnych. Wobec tego żądanie zaszeregowania do wyższej grupy uposażenia zasadniczego należy potraktować jako taką właśnie sprawę, co oznacza, że skarga w niniejszej sprawie podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna.

10.3 Funkcjonariusze Służby Celnej.

W wyroku z 13 czerwca 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 414/19 Sąd rozstrzygał o zasadności wygaśnięcia stosunku służbowego funkcjonariusza. W sprawie w związku z podjęciem przez Naczelny Sąd Administracyjny postanowienia z dnia 10 kwietnia 2018 r. sygn. akt I OSK 2768/17 (oddalającego skargę kasacyjną od postanowienia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 7 września 2017 r. sygn. akt II SA/Wa 1200/17 w przedmiocie odrzucenia skargi – z powodu jej niedopuszczalności – na pisemną informację skierowaną do funkcjonariusza na podstawie art. 170 ust. 7 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej Dz. U. z 2016 r. poz. 1948 ze zm.) przesądzone zostało, iż organ jest zobowiązany wydać skarżącemu decyzję stwierdzającą wygaśnięcie stosunku służbowego. Konsekwencją wygaśnięcia stosunku służbowego w związku brakiem propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby jest stosowanie przepisów regulujących zwolnienie,

ale tylko w zakresie skutków związanych ze zwolnieniem. W wydanych na skutek ww. postanowienia decyzjach organ (Szef Krajowej Administracji Skarbowej) stwierdził wygaśnięcie stosunku służbowego funkcjonariusza z uwagi na spełnienie przesłanki określonej w art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1947 ze zm.), ustalono bowiem, iż skarżący pełnił służbę w organach bezpieczeństwa państwa wymienionych w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 430 ze zm.). Okoliczność ta została potwierdzona w złożonym przez skarżącego oświadczeniu z 30 marca 2017 r.

Sporną w niniejszej sprawie była kwestia, czy art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej dotyczy osób już zatrudnionych albo pełniących służbę w jednostkach Krajowej Administracji Skarbowej, czy też wyłącznie osób pozostających w procedurze naboru do pracy lub pełnienia służby.

Zdaniem Sądu wykładnia językowa art. 144 ust. 1 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej nakazuje przyjąć, że ma on zastosowanie zarówno do osób przyjmowanych do pracy lub służby w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej po utworzeniu tej administracji, jak i do osób, które automatycznie z mocy ustawy z chwilą utworzenia Krajowej Administracji Skarbowej, zostały uznane za zatrudnione tam lub pełniące służbę i poddane „weryfikacji” w trybie określonym w art. 170 i nast. ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej. Użyte w art. 144 ust. 1 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej określenie „może być zatrudniona albo pełnić służbę” obejmuje swym zakresem zarówno osoby przyjmowane do pracy lub służby w Krajowej Administracji Skarbowej, jak i te, które już tam pracują lub pełnią służbę. Nie ma zarówno językowych, jak i merytorycznych podstaw, aby określenie „być zatrudnionym lub pełnić służbę” odnieść wyłącznie do chwili podjęcia zatrudnienia lub przyjęcia do służby. Przepis art. 144 ust. 2 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej rzeczywiście obejmuje swym zakresem tylko osoby podejmujące pracę lub służbę w Krajowej Administracji Skarbowej (stanowi, że przy naborze do pracy albo

przyjęciu do służby w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej, kandydaci urodzeni przed dniem 1 sierpnia 1972 r. są obowiązani do złożenia kierownikowi jednostki oświadczenia dotyczącego pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w ust. 1 lub współpracy z tymi organami). Należy mieć jednak na uwadze, że art. 177 ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, dotyczy wszystkich pracowników oraz funkcjonariuszy Krajowej Administracji Skarbowej, którzy nie składali oświadczenia, o którym mowa w art. 144 ust. 2 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej w chwili przyjęcia do pracy lub służby w Krajowej Administracji Skarbowej (na tej podstawie również skarżący złożył stosowne oświadczenie). Zdaniem Sądu przepis art. 177 ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej byłby zupełnie zbędny, gdyby wymaganie niepełnienia służby lub niewykonywania pracy w organach bezpieczeństwa państwa (art. 144 ust. 1 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej) odnosiło się wyłącznie do „nowego” naboru do pracy lub służby w Krajowej Administracji Skarbowej.

10.4 Zasięgnięcie opinii w sprawie rozwiązania stosunku pracy z radcą prawnym.

Na uwagę zasługuje wyrok z 11 stycznia 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 670/18, którym Sąd oddalił skargę na uchwałę Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych w przedmiocie stwierdzenia niedopuszczalności odwołania od uchwały Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w sprawie pozytywnego zaopiniowania zamiaru rozwiązania z radcą prawnym stosunku pracy za wypowiedzeniem z powodu nienależytego wykonywania obowiązków radcy prawnego wynikających z przepisów ustawy o radcach prawnych. W uzasadnieniu Sąd zwrócił uwagę na art. 19 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2115), który wprost wskazuje na konieczność zasięgnięcia opinii rady okręgowej izby radców prawnych, która powinna być przesłana jednostce organizacyjnej w terminie 14 dni od dnia otrzymania od tej jednostki zawiadomienia o zamiarze rozwiązania stosunku pracy.

Zdaniem Sądu ww. opinia wydana w trybie art. 19 ustawy o radcach prawnych, nie stanowi rozstrzygnięcia mającego charakter decyzji administracyjnej, od której przysługuje odwołanie. Jest ona jedynie potwierdzeniem ustalonego podczas wizytacji stanu faktycznego. Opinia powizytacyjna jest jedynie oceną tego stanu i sporządzana jest przez wizytatorów na podstawie ich spostrzeżeń i ustaleń podczas wizytacji.

11. Sprawy mieszkaniowe.

W tej kategorii spraw na uwagę zasługuje wyrok z 12 kwietnia 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 2298/18, stwierdzający nieważność uchwały Zarządu Dzielnicy w przedmiocie zgody na umieszczenie na liście osób zakwalifikowanych do najmu lokalu. Zaskarżoną uchwałą Zarząd Dzielnicy nie wyraził zgody na zakwalifikowanie skarżącego do umieszczenia na liście osób zakwalifikowanych do zawarcia umowy najmu lokalu, przywołując na podstawie § 4 i § 24 uchwały Nr LVIII/1751/2009 Rady m. st. Warszawy z dnia 9 lipca 2009 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu m.st. Warszawy.

Sąd zauważył, iż wskazany przepis § 4 pkt 1 uchwały lokalowej, pozwala na wynajęcie lokalu osobom, które pozostają w „trudnych warunkach mieszkaniowych”, jednocześnie definiując, co należy rozumieć pod tym pojęciem. Otóż za trudne warunki mieszkaniowe uznaje się zamieszkiwanie w lokalu, w którym na osobę przypada nie więcej niż 6 m² powierzchni mieszkalnej, a także zamieszkiwanie w pomieszczeniach nienadających się na stały pobyt ludzi w rozumieniu przepisów prawa budowlanego. W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, iż przepis ten wskazuje na dwie, niezależne od siebie definicje „trudnych warunków mieszkaniowych”. Za takie uznaje się zarówno przywołane przez organ „kryterium metrażowe”, ale również zamieszkiwanie wprawdzie w pomieszczeniach przekraczających to kryterium, lecz w warunkach nienadających się na stały pobyt w nich ludzi.

Wydając zaskarżoną uchwałę uszło uwadze organu, iż nawet w sytuacji, gdy w zamieszkiwanym przez skarżącego lokalu na jedną osobę przypada więcej niż 6 m² powierzchni, to lokal ten może stanowić (w całości bądź w części) pomieszczenia nienadające się na stały pobyt ludzi w rozumieniu przepisów prawa budowlanego.

Obowiązkiem organu było ustalenie w pierwszej kolejności, czy część lokalu skarżącego jako „samodzielnie wykonana przybudówka” mogła być w ogóle traktowana jako „lokal” w rozumieniu tego przepisu.

W ocenie Sądu, jakkolwiek przepis § 4 pkt 1 uchwały lokalowej odsyła do przepisów prawa budowlanego, to jednak ustalony podczas wizji lokalnej stan lokalu określony m. in. stwierdzeniami: „samodzielnie wykonana przybudówka”, „prowizoryczne w.c. bez kanalizacji”, „sufit wykonany z płyty pilśniowej, która jest wygięta z powodu zawilgocenia”, „zagrzybione ściany”, czy „prowizorycznie wykonane prace budowlane”, powinien co najmniej skłonić organ do rozważenia, czy skarżący zamieszkuje w pomieszczeniach nienadających się na stały pobyt ludzi, a tym samym, czy pozostaje w trudnych warunkach mieszkaniowych.

12. Samorząd terytorialny.

Wyrokiem z 7 maja 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 2041/18 Sąd oddalił skargę w sprawie ze skargi Powiatu [...] reprezentowanego przez Zarząd Powiatu na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody w przedmiocie stwierdzenia nieważności uchwały w sprawie ustalenia wynagrodzenia starosty. Sąd wskazał, że do zmiany wysokości wynagrodzenia pracownika samorządowego zatrudnionego na podstawie wyboru, nie stosuje się przepisów Kodeksu pracy, a wyłącznie przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282) oraz wydane na jej podstawie rozporządzenia. W ocenie Sądu rada powiatu nie może, powołując się na art. 12 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 511 ze zm.), ustanawiać innych, szczególnych zasad wynagradzania pracowników powiatu, aniżeli wynikające ze wskazanych przepisów. Przekroczenie przez Radę Powiatu kompetencji przy ustalaniu wynagrodzenia Starosty stanowi istotne naruszenie prawa, skutkujące koniecznością stwierdzenia nieważności uchwały.

Z kolei wyrokiem z 20 sierpnia 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 798/19 Sąd, stwierdzając nieważność uchwały Rady Miejskiej w [...] w przedmiocie wyboru delegata Gminy [...] do Związku Miast [...], uznał, że została ona podjęta z istotnym

naruszeniem art. 31 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.). Wskazał, że wójt (burmistrz, prezydent miasta) w świetle tego przepisu jest wyłącznym reprezentantem gminy. Dlatego bez konkretnego ustawowego upoważnienia gmina nie może być reprezentowana na zewnątrz przez inny jej organ lub osoby, np. przez radę gminy lub osobę (osoby) przez radę wyznaczone. Wyznaczenie zatem przez Radę Gminy na delegata Gminy do Związku Miast [...] Przewodniczącego Rady Miejskiej, a więc innej osoby niż Burmistrza, narusza przepis art. 31 ustawy o samorządzie gminnym, bowiem pełnienie funkcji delegata gminy w związku miast mieści się w pojęciu reprezentowania gminy w stosunkach zewnętrznych.

13. Broń i materiały wybuchowe.

W tej grupie spraw na uwagę zasługuje wyrok z 24 czerwca 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 2011/18 w którym Sąd wskazał, że strona w toku postępowania w sprawie o udzielenie bądź cofnięcie pozwolenia na broń nie może skutecznie zgłosić żądania przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, gdyż wszelkie okoliczności dotyczące stanu zdrowia, jakie zamierza strona udowodnić, powinny być wykazane za pomocą dowodów przewidzianych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 17 grudnia 2015 r. w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób występujących o wydanie pozwolenia na broń lub zgłaszających do rejestracji broń pneumatyczną oraz posiadających pozwolenie na broń lub zarejestrowaną broń pneumatyczną. Tymi dowodami są wyniki badań ogólnych i psychologicznych, a w razie potrzeby, wyniki dodatkowych badań specjalistycznych i pomocniczych oraz konsultacji innych lekarzy specjalistów. Tym samym, w ocenie Sądu, tylko taki jest zakres środków dowodowych w zakresie oceny stanu zdrowia danej osoby w postępowaniu prowadzonym w sprawie o wydanie lub cofnięcie pozwolenia na broń.

Na uwagę zasługuje także wyrok z 24 czerwca 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 1939/18, w którym wskazano, że wydanie decyzji na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.) w przedmiocie należności z tytułu deponowania broni zostało pozostawione tzw.

uznaniu administracyjnemu. Tego typu działania nie zostały oczywiście wyłączone spod kontroli sądowej. Jednakże kontrola decyzji uznaniowych jest ograniczona do oceny ich zgodności z prawem. W ocenie Sądu rozpatrując skargę należy zatem badać, czy przy podejmowaniu decyzji nie doszło do naruszenia prawa materialnego i procesowego. Nie można natomiast ingerować w słuszność dokonanego przez organ wyboru i tym samym oceniać celowości zaskarżonego rozstrzygnięcia.

14. Zatrudnienie i bezrobocie.

W orzeczeniu z 8 sierpnia 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 2257/18 dotyczącym podwyższenia kwoty zasiłku dla bezrobotnych oraz wydłużenia okresu jego pobierania, Sąd podkreślił, że w świetle przepisów rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166/1 z dnia 30 kwietnia 2004 r. ze zm.) oraz nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia nr 883/2004 (Dz. Urz. UE L 284 z dnia 30 października 2009 r. ze zm.), jedynym dokumentem dającym podstawę do zaliczenia okresów ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek spełnionych w innym państwie członkowskim do celów świadczeń z tytułu bezrobocia, jest dokument urzędowy wydany przez instytucję właściwą (formularz E 301, dokument U1, dokument SED U002 lub SED U017). Inne dokumenty, takie jak na przykład świadectwo pracy lub umowa o pracę, stanowią tylko informację uzupełniającą. Z tego względu przebyty w innym państwie członkowskim okres ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek, uprawniający do uzyskania zasiłku bądź mający wpływ na jego wysokość lub okres pobierania może być uwzględniony jedynie w oparciu o wydany przez zagraniczną instytucję właściwą ww. dokument urzędowy. Inne przedstawione dokumenty nie mogą stanowić podstawy rozstrzygnięcia w sprawie z zakresu przyznania zasiłku dla bezrobotnych.

W wyroku z 17 września 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 28/19 Sąd stanął na stanowisku, zgodnie z którym podstawy stwierdzenia nieważności orzeczenia w oparciu o przepis art. 156 § 1 pkt 7 k.p.a. nie może stanowić brak stosownego

pouczenia w treści decyzji co do możliwości wzruszenia w postępowaniu sądowym treści świadectwa pracy, nawet gdy decyzja dotyczy kwestii statusu bezrobotnego. Wprowadzenie obowiązku zawarcia w tego rodzaju decyzjach szerszych informacji może stanowić wprawdzie postulat *de lege ferenda*, lecz do czasu skonkretyzowania wymogów w tym zakresie przez prawodawcę, brak pouczenia nie może być uznany za wadliwość orzeczenia ani w kontekście art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., z uwagi na przesłankę wydania decyzji z rażącym naruszeniem prawa, ani tym bardziej przepisu art. 156 § 1 pkt 7 k.p.a., ze względu na wadę powodującą nieważność danego aktu z mocy prawa.

W orzeczeniu z 29 sierpnia 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 185/19 Sąd rozstrzygnął, że sprawa przyznania stypendium w przypadku skierowania na staż jest nadal sprawą administracyjną podlegającą rozstrzygnięciu przez właściwy organ administracji, nie ma bowiem uzasadnionych podstaw do przyjęcia, by z powyższego względu postępowanie prowadzone w jej ramach podlegało umorzeniu jako bezprzedmiotowe. Zachodzi natomiast w takiej sytuacji negatywna przesłanka merytoryczna do przyznania stypendium, ponieważ tylko osobie bezrobotnej w okresie odbywania stażu ono przysługuje. W sytuacji, gdy przesłanka posiadania statusu bezrobotnego nie jest spełniona, brak jest podstaw do wydania decyzji o umorzeniu postępowania jako bezprzedmiotowego, lecz zachodzą podstawy do odmowy przyznania prawa do stypendium.

15. Ochrona danych osobowych.

W sprawach z tego zakresu warto wskazać wyrok z 4 września 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 79/19, którym uchylono decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych w przedmiocie przetwarzania danych osobowych. Sprawa dotyczy przetwarzania przez Wojewodę danych umieszczonych w Dzienniku Urzędowym Województwa, na liście biegłych sądowych ustanowionych przy Sądzie Okręgowym.

Strona skarżąca wskazała, że dane osobowe zostały umieszczone bez jej wiedzy i zgody. Nadmieniła, że od kilku lat nie sprawuje funkcji biegłego, a udostępnienie danych zagraża bezpieczeństwu ekonomicznemu i osobistemu, z racji wykonywania zawodu psychologa. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych nakazał

Wojewodzie usunięcie nr PESEL oraz adresu zamieszkania strony zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym Województwa, na liście biegłych sądowych ustanowionych przy Sądzie Okręgowym.

Zdaniem Sądu pogląd PUODO, iż Wojewoda ma obowiązek monitorowania treści zawartych w Dzienniku Urzędowym należy uznać za niezgodny z prawem. Przepisy prawa nie dają wojewodzie uprawnienia do ingerencji w treść list biegłych sądowych. Jedyнным organem uprawnionym do kształtowania treści list biegłych jest Prezes Sądu Okręgowego. PUODO naruszył też normę art. 28 k.p.a. bowiem nie uczynił uczestnikiem postępowania Prezesa Sądu Okręgowego. PUODO całkowicie pominął fakt, iż Dziennik Urzędowy z 2009 r. został wydany m.in. w formie papierowej, która trafiła do sprzedaży i została wykupiona. Nie ustalił czy istnieje realna możliwość wykonania decyzji w odniesieniu do papierowej wersji Dziennika.

16. Dostęp do informacji publicznej.

Wyrokiem z 17 lipca 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 417/19 Sąd uwzględnił skargę na decyzję Telewizji [...] z siedzibą w [...], która odmówiła udostępnienia informacji publicznej w postaci informacji o nagrodach wypłaconych przez Spółkę w roku 2018 każdemu pracownikowi poprzez podanie imienia, nazwiska, kwoty oraz uzasadnienia przyznania nagrody. Sąd dokonał wykładni pojęcia „osoba pełniąca funkcje publiczne”, wskazując że szeroki zakres pojęcia, a także zwrócił uwagę, że osoba taka jest postrzegana przez pryzmat oceny społecznej, oddziaływania na sferę publiczną. Pojęcie to na gruncie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1330 ze zm.) dalej u.d.i.p., ma autonomiczne i szersze znaczenie niż w art. 115 § 13 i § 19 Kodeksu karnego. Użyte w art. 5 ust. 2 u.d.i.p. pojęcie obejmuje bowiem każdą osobę, która ma wpływ na kształtowanie czy bieg spraw publicznych w rozumieniu art. 1 ust. 1 u.d.i.p., tj. na sferę publiczną. Uchylając zaskarżoną decyzję Sąd wskazał, że Telewizja [...] nie poczyniła żadnej analizy dotyczącej tego, czy jakkolwiek jej pracownik pełni, bądź nie, funkcje publiczne. W ocenie Sądu osobami publicznymi będą te którym

przysługuje co najmniej wąski zakres kompetencji decyzyjnej w ramach instytucji publicznej.

Należy zwrócić także uwagę na wyrok z 10 września 2019 r. sygn. II SA/Wa 323/19 uchylający decyzję Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej o odmowie udostępnienia informacji publicznej. Sąd uznał, że Kierownik GOPS rozpatrując wniosek działał jako podmiot reprezentujący jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 4 u.d.i.p. Jednakże wskazano, że nie należy on do kręgu podmiotów określonych art. 5 § 2 pkt 6 k.p.a., a zatem nie jest organem władzy publicznej w rozumieniu prawa administracyjnego i art. 4 ust. 1 pkt 1 u.d.i.p. Sąd wskazał, że od wydanej przez Kierownika GOPS decyzji w zakresie odmowy dostępu do informacji publicznej winno przysługiwać stronie prawo do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy stosownie do regulacji zawartej art. 17 ust. 1 i ust. 2 u.d.i.p. Zwrócił również uwagę, że przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej uprawniają Kierownika GOPS do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, ale wyłącznie w imieniu i z upoważnienia Wójta. Tymczasem potraktowanie przez Kierownika GOPS, wniesionego przez stronę pisma zatytułowanego „odwołanie”, przekazanego przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze, jakby strona po raz pierwszy złożyła taki wniosek i wydanie decyzji ponownie odmawiającej udostępnienia informacji publicznej, jednocześnie błędnie powołując się przy wydaniu decyzji na upoważnienie Wójta, w ocenie Sądu stanowiło naruszenie prawa skutkujące koniecznością uchylecia wydanej decyzji.

Uwagi wymaga również wyrok z 2 października 2019 r. sygn. II SAB/Wa 550/19, którym Sąd rozpoznając skargę na bezczynność w przedmiocie rozpoznania wniosku o udostępnienie informacji publicznej w postaci załączników do zgłoszeń kandydatów na członków Krajowej Rady Sądownictwa w zakresie wykazu obywateli oraz sędziów popierających zgłoszenia, zobowiązał Kancelarię Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej do rozpatrzenia wniosku skarżącej w zakresie udostępnienia informacji publicznej w postaci załączników do zgłoszeń kandydatów na członków Krajowej Rady Sądownictwa obejmujących wykazy sędziów popierających zgłoszenia, a w pozostałym zakresie oddalił skargę. W uzasadnieniu Sąd uznał, że art.

11c ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 389) nie stanowi podstawy do wyłączenia jawności wnioskowanych załączników, albowiem nie jest to odrębna regulacja wyłączająca stosowanie przepisów u.d.i.p. Sąd stwierdził ponadto, że w sprawie ograniczenie dostępu do informacji publicznej na podstawie art. 5 ust. 2 u.d.i.p. nie może mieć zastosowania w stosunku do wykazu sędziów popierających zgłoszenia kandydatów do KRS, albowiem informacja ta ma związek z wykonywaniem przez nich funkcji publicznych. Udostępnienie takiego wykazu winno nastąpić po jego uprzedniej anonimizacji nr PESEL, który nie jest związany z pełnioną przez sędziego funkcją publiczną.

17. Świadczenie w drodze wyjątku.

Wyrokiem z 31 maja 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 2106/18 Sąd uchylił decyzję Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w przedmiocie odmowy przyznania renty rodzinnej w drodze wyjątku.

Według Sądu organ orzekający, rozważając przyczyny pozostawania ojca skarżącej poza zatrudnieniem w ostatnim dziesięcioleciu poprzedzającym ustalenie niezdolności do pracy, nie rozważył zaistniałych w sprawie szczególnych okoliczności. Zasadniczą przyczyną braku możliwości zatrudnienia był bowiem brak miejsc pracy. W miejscu zamieszkania zmarłego bezrobocie strukturalne w 2008 r. wynosiło od 17,7% do 22,7% i do roku 2013 r. stale rosło, by osiągnąć 29,6%. W chwili utraty stałego zatrudnienia wyżej wymieniony ukończył 45 lat, zaś przerwy w jego zatrudnieniu przypadają na przedział wiekowy pracowników najmniej poszukiwanych na rynku pracy (50+), pozostających zasadniczo poza kręgiem zainteresowania pracodawców. Co więcej, zmarły ojciec skarżącej podlegał ubezpieczeniu społecznemu, zaś jego całkowita niezdolność do pracy została orzeczona dopiero w 2017 r. Na przestrzeni 55 lat życia, tj. na datę powstania niezdolności do pracy, udokumentował łącznie 26 lat i 5 miesięcy okresów składkowych i nieskładkowych. Legitymował się zatem relatywnie długim stażem pracy. W ocenie Sądu organ, wydając rozstrzygnięcie, powinien mieć powyższy aspekt na względzie. Staż pracy wymienionego wskazuje bowiem, że nie unikał on

zatrudnienia - przeciwnie, świadczył pracę w sposób systematyczny. W kontynuowaniu zatrudnienia przeszkodziło mu panujące bezrobocie, wiek oraz stan zdrowia.

Z kolei wyrokiem z 18 września 2019 r. sygn. akt II SA/Wa 1064/19 Sąd uchylił decyzję Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w przedmiocie odmowy przyznania rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego.

W niniejszej sprawie skarżąca wychowała troje dzieci, a jej czwarte dziecko (córka) zmarło w trzecim miesiącu życia. Sąd nie podzielił stanowiska organu, że wskutek śmierci czwartego dziecka wystąpiła długotrwała (17 lat i 9 miesięcy) przeszkoda w jego wychowywaniu. Śmierć dziecka przed ukończeniem 18. roku życia nie może być potraktowana pod względem skutków jako „długotrwałe zaprzestanie wykonywania władzy rodzicielskiej”. Według Sądu o takim „zaprzestaniu” można mówić wówczas, gdy matka posiada władzę rodzicielską, jednakże dziecka nie wychowuje (a więc w istocie nie wykonuje władzy rodzicielskiej), a nie wtedy, gdy zaprzestaje wychowywania (sprawowania władzy rodzicielskiej) wskutek śmierci dziecka. Nie ma zatem żadnych przeszkód, aby przyjąć, że matka wychowała dziecko nawet wtedy, gdy wychowywanie zostało przerwane z powodu śmierci dziecka w wieku niemowlęcym.

18. Ordynacja podatkowa.

18.1 Nadpłata w podatku dochodowym od osób prawnych w związku z korektą zeznań podatkowych.

W wyroku z 25 marca 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 1693/18 Sąd rozstrzygając o zaliczeniu nadpłaty w podatku dochodowym od osób prawnych na poczet zaległości w związku z korektą zeznań podatkowych jako zarzutem w postępowaniu egzekucyjnym uznał, iż art. 74a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 900) dalej O.p. należy interpretować jako nakaz wydania przez organ rozstrzygnięcia w przedmiocie wysokości nadpłaty, w każdym przypadku nieobjętym zakresem art. 73 § 2 i art. 74 O.p. Wskazał, iż art. 73

§ 2 pkt 1 O.p. dotyczy nadpłat wynikających z zeznań rocznych składanych przez podatników podatku dochodowego. Sąd wyjaśnił, iż powołany przepis dotyczy sytuacji, w której w samym zeznaniu podatkowym zostanie wykazana nadpłata, a nie sytuacji, w której wskutek zmniejszenia w skorygowanym zeznaniu zobowiązania podatkowego dojdzie do ujawnienia nadpłaty podatku, zapłaconego na podstawie pierwotnego zeznania podatkowego wykazującego wyższe zobowiązanie podatkowe. Ta pierwsza sytuacja wystąpi wyłącznie w przypadku złożenia zeznania podatkowego, w którym wykazane zostanie zobowiązanie podatkowe niższe od kwoty zaliczek na podatek, które zostały pobrane lub wpłacone w ciągu roku. Sąd zauważył, iż z art. 74a związany jest art. 77 § 1 pkt 2 O.p., z którego wynika, że organ w decyzji określa wysokość nadpłaty. Na podstawie art. 74 § 4 O.p. organ może zwrócić nadpłatę bez wydawania decyzji w przedmiocie stwierdzenia nadpłaty. Sąd analizując powyższy przepis sformułował wnioski;

- zwrot nadpłaty, co do zasady wymaga wydania orzeczenia w przedmiocie nadpłaty;
- organ nie jest związany wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty i może kwestionować wysokość nadpłaty wykazanej we wniosku o jej stwierdzenie;
- tylko niekwestionowany przez organ wniosek o stwierdzenie nadpłaty powoduje skuteczność prawną skorygowanej deklaracji podatkowej, z którą wniosek ten został złożony.

Sąd uznał, iż w przypadku zakwestionowania wniosku o stwierdzenie nadpłaty stwierdzenie przez organ, że wniosek o stwierdzenie nadpłaty jest bezzasadny skutkować będzie koniecznością wydania decyzji o odmowie stwierdzenia nadpłaty.

18.2 Obniżone odsetki od spóźnionych zaliczek.

W wyrokach z 19 czerwca 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 2815/18 oraz III SA/Wa 2816/18, z 18 lipca 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 2813/18 oraz z 7 sierpnia 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 2809/18 Sąd wypowiedział się w kwestii zaliczenia przez organ wpłaty na poczet zaległości w podatku dochodowym od osób prawnych z tytułu niezapłaconej w terminie zaliczki oraz odsetek za zwłokę przy zastosowaniu podstawowej stawki odsetek za zwłokę. Sąd wskazał, iż z uwagi na treść art. 51 § 2 oraz art. 53a § 1 O.p.

mimo ustania bytu prawnego zaliczek (przestaje istnieć zaległość z tego tytułu) nadal należne są odsetki od zaległych zaliczek. W ocenie Sądu brak obowiązku odrębnego deklaruowania wysokości comiesięcznych (lub kwartalnych) zaliczek nie pozbawia podatnika prawa do skorzystania z dobrodziejstwa obniżonych odsetek za zwłokę, które przypisane są do sytuacji określonej w art. 56a § 1 O.p. Sąd przyjął, że przekształcenie istniejącego w trakcie roku podatkowego obowiązku uiszczenia zaliczek w obowiązek uiszczenia zobowiązania podatkowego za dany rok podatkowy, nie przekreśla możliwości zastosowania obniżonej stawki odsetek, o której mowa w art. 56a § 1 O.p., także wówczas, gdy podatnik skoryguje zeznanie roczne i ureguluje obciążające go w związku z tym zaległości z tytułu niezapłaconych w terminie płatności zaliczek na podatek. Za powyższym stanowiskiem przemawia również wykładnia celowościowa. Sąd uznał, iż przekształcenie istniejącego w trakcie roku podatkowego obowiązku uiszczania zaliczek w obowiązek uiszczenia zobowiązania podatkowego, nie przekreśla możliwości zastosowania art. 56a § 1 O.p. w sytuacji, gdy podatnik skoryguje zeznanie roczne i ureguluje obciążające go w związku z tym zobowiązanie.

18.3 Naliczenie odsetek za zwłokę w związku z przedłużającym się postępowaniem kontrolnym.

W wyroku z 12 kwietnia 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 1745/18 Sąd stanął na stanowisku, że przepis art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 28 września 1991 r. Kontrola skarbową (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 720 ze zm.) stanowi wyjątek od zasady ogólnej przewidzianej w art. 24 ust. 5 ustawy o kontroli skarbowej, co oznacza, że ciężar wykazania, iż przedłużenie postępowania nastąpiło z przyczyn niezależnych od organu i że w związku z tym podatnik nie może skorzystać z regulacji zawartej w art. 24 ust. 5 ustawy o kontroli skarbowej (nienaliczenie odsetek za zwłokę od zaległości podatkowej) spoczywa na organie podatkowym. Sąd stwierdził, iż wysokość odsetek za zwłokę stanowi część rozstrzygnięcia tylko w przypadku decyzji wydanej na podstawie art. 53a O.p.

18.4 Nienaliczanie odsetek od zaległości podatkowych ze względu na nieprawomocny wyrok.

W wyroku z 19 lutego 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 848/18 Sąd odniósł się do zagadnienia obowiązku zapłaty odsetek od zaległości podatkowej powstałej w wyniku nieopodatkowania dochodu z tytułu zasądzonych odsetek ustawowych otrzymanych za opóźnienie w zapłacie ceny za nieruchomości w związku z uchynieniem przez Sąd nieprawomocnym wyrokiem niekorzystnej dla Strony interpretacji indywidualnej wydanej w tym przedmiocie. Sąd zaznaczył, iż przepis art. 53 § 3 O.p. nakłada wprost na podatnika obowiązek naliczania odsetek. Przepisy O.p. przewidują sytuacje, kiedy nie pobiera się odsetek za zwłokę od zaległości podatkowej. Odsetek tych można nie naliczać wyłącznie w ściśle określonych okolicznościach, które uregulowane zostały w przepisach art. 14k § 3 oraz art. 54 § 1 O.p. Sąd uznał, iż żaden z tych przepisów nie przewiduje sytuacji, w której odsetki nie będą naliczane z powodu uwzględnienia przez podatnika nieprawomocnego orzeczenia Sądu, który finalnie został uchylony przez Naczelny Sąd Administracyjny.

18.5 Podpis potwierdzonym profilem zaufanym e-PUAP.

Przedmiotem wyroku z 23 maja 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 2894/18 była ocena, czy odwołanie od decyzji wymiarowej zostało prawidłowo złożone w trybie art. 168 § 3a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa tj. podpisane podpisem potwierdzonym profilem zaufanym e-PUAP. Sąd wskazał, że Urzędowe Poświadczenie Przedłożenia (UPP) jest generowane automatycznie, co oznacza, że wnoszący podanie nie ma żadnego wpływu na jego treść, nie może w nią ingerować i dopisywać elementów. UPP jest dokumentem wskazującym na datę jego nadania, wskazuje nadawcę i osobę podpisującą, jej adres elektroniczny. Zdaniem Sądu skoro organ nie neguje mocy dowodowej UPP w tym zakresie, to nie ma też podstaw, aby negować treść UPP w części dotyczącej „listy podpisanych elementów”. W ocenie Sądu zastosowana w systemie ePUAP wizualizacja UPP nie może stanowić pułapki na obywatela polegającej na tym, że treść UPP zniekształca rzeczywistość poprzez komunikowanie o podpisaniu dokumentu (wszystkich jego elementów). Sąd uznał,

iż złożony podpis e-PUAP odnosi się do wszystkich wysłanych elementów, w tym tekstu pisma głównego sporządzonego w formularzu platformy ePUAP oraz załączonych do niego plików. W ocenie Sądu potwierdza to nie tylko treść (UPP), ale też oficjalne zasady funkcjonowania (instrukcje i podręczniki dla platformy ePUAP) i podpisywania pism w platformie ePUAP i mechanizmy wizualizacji dla użytkownika platformy ePUAP. Sąd zauważył, iż w systemie ePUAP możliwe jest podpisywanie każdego dokumentu odrębnie to jednak nie jest to zalecane. Zaznaczył, iż sam podpis zwiększa objętość przesyłki, zaś mnożenie podpisów ogranicza przepustowość systemu ePUAP.

18.6 Odpowiedzialność solidarna członka organu organizacji non profit.

W wyroku z 30 października 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 695/19 Sąd wypowiedział się w kwestii możliwości orzeczenia o odpowiedzialności członka zarządu Organu organizacji non profit (Związku rolników) za zaległości podatkowe Związku. W ocenie Sądu jeżeli osoba prawna, o której mowa w art. 116a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa nie ma zdolności upadłościowej lub układowej, to członek jej organów zarządzających nie może powoływać się na przesłankę wyłączenia odpowiedzialności podatkowej wskazaną w art. 116 § 1 pkt 1 O.p. Sąd podkreślił, iż powyższe nie oznacza, że organ podatkowy nie ma możliwości orzeczenia o odpowiedzialności tychże członków zarządu za zaległości podatkowe osoby prawnej na podstawie art. 116a O.p. Wskazał, iż niemożność skorzystania z przesłanki przewidzianej w art. 116 § 1 pkt 1 O.p. nie wyklucza skorzystania przez członka zarządu z przesłanki przewidzianej w art. 116 § 1 pkt 2 O.p., czyli ma on możliwość wskazania mienia, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych osoby prawnej. Sąd uznał, iż członkowie Prezydium Związku ponoszą odpowiedzialność za jego zaległości, mimo że Związek nie ma zdolności upadłościowej. Zaznaczył, iż członkowie Prezydium Zarządu Związku nie mogą ponosić odpowiedzialności za niezłożenie wniosku o ogłoszenie upadłości Związku. Sąd zauważył, iż art. 116a O.p. pozwala na przeniesienie odpowiedzialności za zaległości podatkowe innych osób prawnych aniżeli wskazane w art. 116 O.p., do

której stosuje się odpowiednio art. 116 O.p. Podkreślił, że istotą odpowiedzialności osób trzecich jest jej akcesoryjność. Uznał, iż osoby zarządzające nawet organizacjami o charakterze non profit mogą ponosić odpowiedzialność jako osoby trzecie jedynie wtedy, gdy zarządzany podmiot nie reguluje należności publicznoprawnych. Sąd przyjął, iż wobec jednoznacznego brzmienia analizowanego przepisu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, członkowie organów zarządzających osób prawnych odpowiadają bez względu na to, czy rzeczywiście otrzymywali jakiegokolwiek przysporzenie majątkowe, np. z tytułu wynagrodzenia za pełnioną funkcję bądź pozostawania z tego tytułu w stosunku pracy. Nie ma też znaczenia, czy wskazane podmioty prowadzą działalność gospodarczą, co zbliża je do spółek prawa handlowego, czy też działają na zasadzie organizacji non profit. Sąd podzielił wyrażany w orzecznictwie pogląd, że użyte w art. 116 § 2 O.p. sformułowanie „pełnienie” obowiązków członka zarządu, a nie ich „wykonywanie” oznacza, że odpowiedzialność członka zarządu uzależniona jest od pełnienia tej funkcji a nie jedynie faktycznego wykonywania obowiązków członka zarządu.

18.7 Solidarna odpowiedzialność za zaległości członka organu zarządzającego zagranicznym podmiotem.

Sąd wyrokiem z 6 listopada 2019 r. sygn. akt IIISA/Wa 2846/18 zakwestionował stanowisko organów podatkowych w przedmiocie przeniesienia odpowiedzialności podatkowej na osobę zarządzającą podmiotem z siedzibą za granicą (brytyjską spółką Ltd.). Sąd dokonując analizy przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, w szczególności art. 115 i 116 uznał, że wskazane w nich podmioty to jednostki organizacyjne powołane na podstawie polskich regulacji ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych. Wskazany w przepisach zamknięty katalog podmiotów dotyczy wyłącznie podmiotów krajowych, których utworzenie i funkcjonowanie oparte jest na regulacjach ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych. W związku z powyższym zdaniem Sądu uznanie, że brytyjska spółka Ltd. (Limited) objęta byłaby dyspozycją wskazanych przepisów byłoby pozbawione podstawy prawnej.

W ocenie Sądu zastosowana wykładania systemowa i autentyczna art. 116a § 1 O.p. prowadzi do wniosku, że przepis ten odnosi się do krajowych osób prawnych innych niż wymienione w art. 116 O.p. wobec czego nie może on znaleźć zastosowania do przeniesienia odpowiedzialności na osobę zarządzającą podmiotem z siedzibą za granicą. Sąd podkreślił, iż art. 116 § 1 pkt 1) lit. a) i b) O.p. odwołują się do badania negatywnych przesłanek odpowiedzialności w kontekście polskich regulacji Prawa upadłościowego wskazując, iż nie jest to literalnie wyeksponowane. Sąd argumentując przyjętą wykładnię art. 116a O.p. podniósł, iż nie sposób zaakceptować takiego rozwiązania, że ocena właściwego czasu na zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości podmiotu funkcjonującego w innym porządku prawnym niż polski, w realiach rozpoznawanej sprawy w brytyjskim, odbywać się będzie na podstawie polskich przepisów upadłościowych. Ponadto wskazał, iż nie pozwalają na to przepisy prawa międzynarodowego. Sąd zauważył, iż zasady wzajemnego uznawania orzeczeń oraz uprawnienia poszczególnych państw członkowskich do rozstrzygania o upadłości przedsiębiorstw zostały uregulowane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego, które zostało przyjęte w dniu 20 maja 2015 r. i z dniem 26 czerwca 2017 r. zastępując uprzednio obowiązujące rozporządzenie z dnia 29 maja 2000 r. nr 1346/2000. Z przywołanych regulacji unijnych wynika, że w przypadku podmiotów zagranicznych, których główny ośrodek podstawowej działalności znajduje się poza Polską i nie mają w Polsce oddziału, stwierdzenie wystąpienia przesłanek upadłości, które uzasadniają zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości, nie może odbywać się w oparciu o prawo krajowe, gdyż nie jest ono właściwe, polskie przepisy nie mogą być zastosowane w stosunku do spółki, której jurysdykcja polska w zakresie wszczęcia postępowania upadłościowego nie obejmuje. Prawem właściwym w takich przypadkach będzie prawo obce, a dokładnie prawo państwa członkowskiego, na terytorium którego znajduje się główny ośrodek podstawowej działalności dłużnika.

Zdaniem Sądu gdyby wolą ustawodawcy było objęcie regulacją art. 116a O.p. również członków organów zarządzających zagranicznych osób prawnych, to sprecyzowałby warunki na jakich należy badać spełnienie przesłanek z art. 116 O.p.

w odniesieniu do podmiotów funkcjonujących w innych reżimach prawnych, dla których właściwe są przepisy prawa obcego. Brak takiej regulacji pozwala uznać, że intencją ustawodawcy nie było objęcie członków organów zarządzających zagranicznych osób prawnych rozszerzonym od dnia 1 stycznia 2003 r. katalogiem osób trzecich odpowiadających za zaległości podatkowe. Jednocześnie nie do pogodzenia z zawartym w art. 116a § 1 O.p. nakazem odpowiedniego stosowania art. 116 O.p. byłoby orzeczenie o odpowiedzialności subsydiarnej członków organów zarządzających zagranicznych podmiotów bez rozważenia przesłanki negatywnej, o której mowa w art. 116 § 1 pkt 1) lit. a) i b) O.p. Sąd uznał, iż kwestia podobieństwa spółki brytyjskiej do polskiej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie ma żadnego znaczenia dla prawidłowego zastosowania art. 116a ustawy Ordynacja podatkowa.

19. Podatek dochodowy od osób fizycznych.

19.1 Ulga meldunkowa i przesłanki jej zastosowania.

W 2019 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wydał wiele orzeczeń dotyczących tzw. „ulgi meldunkowej”. Ulga meldunkowa obowiązywała w latach 2007-2008 i dopiero w ostatnim czasie sprawy ze skarg w tym przedmiocie trafiły do sądów administracyjnych. Umożliwiała ona pełne zwolnienie z 19% podatku dochodowego od osób fizycznych przy sprzedaży mieszkania czy domu przed upływem pięciu lat od końca roku nabycia (wybudowania). Podstawowym warunkiem zastosowania ulgi było zameldowanie na pobyt stały w sprzedawanym lokum na okres minimum 12 miesięcy przed zbyciem. Wielu podatników, pomimo faktycznego spełnienia przesłanki rocznego zameldowania, nie złożyło we właściwym urzędzie skarbowym wymaganego przepisami oświadczenia o spełnieniu warunków do ulgi. Sąd w wyrokach z 7 marca 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 1202/18 oraz III SA/Wa 1201/18 uznał, że wynikający z obowiązujących w 2007 i 2008 r. przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych wymóg złożenia przez podatnika oświadczenia co do warunków uprawniających do zastosowania zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 126 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym

od osób fizycznych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1387 ze zm.) dalej u.p.d.o.f. oraz stosownie do art. 8 ust. 3 ustawy z 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2008 r. Nr 209 poz. 1316), tj. oświadczenia o zameldowaniu na pobyt stały przez okres co najmniej 12 miesięcy nie spełniał standardów konstytucyjnej zasady proporcjonalności. Każda ulga jest wyrazem przejawu preferencji ustawodawcy co do uznania określonego stanu za odpowiednio doniosły i zasługujący na wyłączenie z opodatkowania. Rolą i celem oświadczenia o spełnieniu przesłanek do skorzystania ze zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 126 u.p.d.o.f. jest potwierdzenie faktu zamieszkiwania przez podatnika przez okres 12 miesięcy w zbywanym lokalu, przy czym organ podatkowy posiada możliwość samodzielnej weryfikacji tej informacji poprzez możliwość zasięgnięcia do państwowych zasobów informatycznych. W sytuacji, w której nie budzi wątpliwości, że podatnik zamieszkiwał pod danym adresem i był zameldowany w tym miejscu przez wymagane co najmniej 12 miesięcy, uzależnianie uprawnienia do skorzystania z ulgi od złożenia oświadczenia o spełnianiu warunków do takiej ulgi, nie czyni zadość konstytucyjnej zasadzie proporcjonalności. Podobne stanowisko zostało przedstawione w wyrokach wydanych przez Sąd w sprawach o sygn. akt III SA/Wa 13/18, III SA/Wa 392/18, III SA/Wa 2940/18, III SA/Wa 2610/18, III SA/Wa 2571/18, III SA/Wa 2941/18, III SA/Wa 2374/18, III SA/Wa 1716/18, III SA/Wa 1713/18, III SA/Wa 152/19, III SA/Wa 115/19, III SA/Wa 2726/18, III SA/Wa 11/19, III SA/Wa 2792/18, III SA/Wa 2513/18.

W wyroku z 28 lutego 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 867/18 Sąd uznał, że każda forma, z której dostatecznie jasno wynikała intencja podatnika skorzystania z ulgi i poinformowania naczelnika o fakcie odpowiednio długotrwałego zameldowania na pobyt stały, czyni zadość wymogom przepisu. art. 21 ust. 1 pkt 126 u.p.d.o.f. w związku z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw.

19.2 Ulga meldunkowa przysługująca jednemu z małżonków.

Zasługującym na szczególną uwagę jest wyrok z 9 stycznia 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 456/18 gdzie w rozpatrywanym stanie faktycznym doszło do zbycia przez małżonków lokalu mieszkalnego. Mąż spełniał warunki do uzyskania ulgi meldunkowej, natomiast żona nie. Sąd uznał, że skoro nieruchomości została zbyta w ramach wspólności majątkowej małżeńskiej, tzw. bezudziałowej, nie zaś w ramach współwłasności w częściach ułamkowych, to w konsekwencji ulga meldunkowa, jaka przysługiwała mężowi dotyczyła również żony.

19.3 Zwolnienie podatkowe z art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Na uwagę zasługuje wyrok z 27 sierpnia 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 3117/18. W analizowanym stanie faktycznym skarżący, będący osobą małoletnią, nabył spadek po zmarłym ojcu. W skład spadku wchodziły m.in. udziały w zabudowanej nieruchomości oraz spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu mieszkalnego. Zabudowana nieruchomość obciążona była kredytem uzyskanym na mocy umowy o kredyt hipoteczny z przeznaczeniem na budowę domu. W związku ze śmiercią ojca skarżącego, w miejsce kredytobiorców w osobach rodziców skarżącego, osobami odpowiedzialnymi za spłatę kredytu stali się spadkobiercy tj. matka skarżącego a także małoletni skarżący oraz jego małoletni brat. Działająca w imieniu skarżącego oraz jego brata przedstawicielka ustawowa, matka obu chłopców, zbyła całą zabudowaną nieruchomość. Ze środków uzyskanych ze sprzedaży zabudowanej nieruchomości spłacony został kredyt zaciągnięty na budowę domu w części pozostałej do spłaty. Sąd uznał, że jeśli podatnik, wstępując w sytuację prawną spadkobiercy, spłaca kredyt zaciągnięty przez niego na realizację celu mieszkaniowego, realizuje własny cel mieszkaniowy, a tym samym – korzysta ze zwolnienia z podatku dochodu osiągniętego ze zbycia nieruchomości, w takiej części, w jakiej otrzymane środki przeznaczył na spłatę tego kredytu. Skarżący – jako spadkobierca – odpowiada solidarnie za spłatę kredytu zaciągniętego przez swego ojca o wartość tej spłaty, w części przypadającej na niego, w sposób oczywisty realnie pomniejszyla wielkość

osiągniętego przychodu. Zdaniem Sądu, art. 97 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa daje podstawę do uznania, że małoletni podatnik, mimo że osobiście nie zawarł umowy kredytu, odpowiada za niego jak kredytobiorca, a w konsekwencji, korzysta ze zwolnienia wynikającego z art. 21 ust. 1 pkt 131 w zw. z art. 21 ust. 25 pkt 2 lit. a ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, jako podatnik, który poniósł wydatki na spłatę kredytu zaciągniętego przed dniem uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia nieruchomości, za który to kredyt odpowiada i do spłaty którego jest zobowiązany z mocy spadkobrania.

W wyroku z 10 października 2019 r. sygn. akt VIII SA/Wa 402/19 Sąd rozstrzygał niejednolity problem występujący w orzecznictwie sądów administracyjnych dotyczący zbycia przed upływem 5 lat udziału do lokalu mieszkalnego nabytego w drodze dziedziczenia po zmarłym ojcu, gdzie organy podatkowe przyjęły, że odpłatne zbycie udziału, o którym mowa stanowi źródło przychodu wskazane w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a) u.p.d.o.f. Przyjęły jednocześnie, że w świetle treści art. 19 ust. 1 u.p.d.o.f. przychodem z ww. źródła jest ustalona w akcie notarialnym cena (odpowiednio w części przypadającej na skarżącego), pomniejszona o udokumentowane koszty nabycia wymienione odpowiednio w przepisach art. 22 ust. 6d - 6e u.p.d.o.f. Na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 131 u.p.d.o.f. uznały, iż część kwoty dochodu podlegała zwolnionemu wymienionemu w tym przepisie. Jednocześnie uwzględnili okoliczność, że kupujący część ceny (stanowiącą wartość zadłużenia sprzedających wobec Banku (...)) zobowiązali się zapłacić celem spłaty zadłużenia sprzedawców wobec tego Banku. Jednakże uznały ją za pozostającą bez wpływu na ustalenie ceny lokalu mieszkalnego, nie uznały tej kwoty za koszt odpłatnego zbycia lokalu, przyjęły jednocześnie, iż zadysponowanie tej kwoty na spłatę zadłużenia wobec Banku sprawiło, iż skarżący do dyspozycji miał kwotę 22.215,08 zł, stanowiącą $\frac{1}{4}$ z kwoty wypłaconej przez kupujących (145.000 zł – 56.139,68 zł = 88.860,32; $88.860,32 : 4 = 22.215,08$ zł). Kwotę 22.215,08 zł organy uznały za dochód zwolniony z opodatkowania, mimo, iż skarżący wykazał kwotę o wyższej wartości, wskazując, iż zwolnieniem może być objęta kwota, która przysługiwała skarżącemu z tytułu zbycia nieruchomości.

Skarżący zasadniczo nie kwestionując dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych nie zgodził się z wnioskami jakie organy podatkowe wywiodły z faktu, że lokal mieszkalny był obciążony kredytem bankowym, które to obciążenie spłacili kupujący. Jak również uznaje, że mimo, że zbycie udziału w lokalu mieszkalnym nastąpiło przed upływem 5 lat od końca roku, w którym nastąpiło jego nabycie to jednak w sprawie nie wystąpiły przesłanki do zastosowania treści art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a u.p.d.o.f., jako niezgodnego z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie w jakim nakłada na podatnika obowiązek zapłaty podatku od osób fizycznych z tytułu zbycia nieruchomości odziedziczonej przed upływem 5 lat od dnia jej nabycia w drodze spadku. Zakwestionował nadto braku uznania, że spłata wierzytelności hipotecznej nie pomniejszyła kwoty przychodu, co miało wpływ tak na nieprawidłowe ustalenie wysokości przychodu, jak i zaniżenie kwoty dochodu zwolnionego z opodatkowania.

Sąd oceniając tak zarysowany spór w sprawie, oddalając skargę na podstawie art. 151 p.p.s.a., odnosząc się do jak najdalej idącego jej zarzutu przesądził jednak, że dotychczas nie została stwierdzona niezgodność art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a u.p.d.o.f. z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. Także wniosek skarżącego o zawieszenie postępowania w niniejszej sprawie w związku z pytaniem prawnym zadany przez Sąd Rejonowy w L, postanowieniem z dnia 14 września 2018 r. Trybunałowi Konstytucyjnemu w sprawie P 1/19 o zgodność art. 10 ust. 8 litery od a do d i art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych w związku z art. 4 a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn z art. 21 ust. 1, art. 32 ust. 1 i 2 i 64 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej, zdaniem WSA nie obligował do zawieszenia postępowania w sprawie.

Sąd, wbrew twierdzeniom skargi nie stwierdził naruszenia art. 121, art. 124 i art. 210 § 4 O.p., w sposób uzasadniający uwzględnienie skargi. Zaskarżona decyzja zawiera bowiem wszystkie niezbędne elementy i została sporządzona w sposób zrozumiały i pozwalający na zapoznanie się ze sposobem rozumowania organu odwoławczego i wnioskami, do których to rozumowanie i zastosowane przepisy prawa doprowadziło. Formułując zarzuty naruszenia art. 19 ust. 1 w zw. z art. 11 ust. 1 i art.

21 ust. 1 pkt 131 u.p.d.o.f., a także art. 19 ust. 1 w zw. z art. 9 ust. 1 i 2, art. 11 ust. 1 w zw. z art. 21 ust. 1 pkt 131 u.p.d.o.f. skarżący wskazał na wadliwość zastosowania przez organy podatkowe wyłącznie wykładni językowej. W zakresie zarzutu naruszenia art. 19 ust. 1 u.p.d.o.f. w zw. z art. 1 i art. 32 ust. 1 oraz art. 75 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 21 ust. 1 pkt 131 u.p.d.o.f. wskazał na dokonanie wykładni tego przepisu w oderwaniu od celu zastosowania preferencji podatkowej względem osób przeznaczających środki ze sprzedaży odziedziczonej nieruchomości przed upływem 5 lat od nabycia w drodze spadku i niczym nieuzasadnione różnicowanie sytuacji skarżącego od sytuacji podatników, którzy odziedziczyli i sprzedali nieruchomości wolne od obciążeń, mając możliwość przeznaczenia całości aktywów na własne cele mieszkaniowe.

Sąd przyjął, że wobec jasno sprecyzowanej treści mających zastosowanie w niniejszej sprawie norm prawnych, których naruszenie skarżący zarzuca brak było podstaw do stawiania organom podatkowym zarzutu ich naruszenia, w szczególności poprzez zastosowanie wykładni językowej. Brak było również podstaw do stawiania organom podatkowym zarzutu nieuzasadnionego różnicowania sytuacji skarżącego od sytuacji innych podatników, którzy odziedziczyli i sprzedali nieruchomości wolne od obciążeń, mając możliwość przeznaczenia w całości aktywów na własne cele mieszkaniowe. Sąd zauważył w tym względzie, że odmienna jest sytuacja spadkobiercy, który dziedziczy spadek wolny od obciążeń i spadkobiercy spadku obciążonego zadłużeniem. Są to jednak okoliczności pozostające poza działaniem organów podatkowych, które są zobligowane do stosowania obowiązujących w odniesieniu do konkretnych zobowiązań i okoliczności przepisów prawa.

Z kolei w wyroku z 7 listopada 2019 r. sygn. akt VIII SA/Wa 471/19 Sąd uchylając zaskarżoną interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej (dalej: „DKIS”) wydaną z wniosku strony skarżącej, rozstrzygnął kwestię prawną w odpowiedzi na pytanie skarżącej czy zawarcie umowy deweloperskiej i wydatkowanie kwoty uzyskanej z odpłatnego zbycia nieruchomości, przed upływem pięciu lat od daty jej nabycia, na budowę w ramach tejże umowy deweloperskiej lokalu mieszkalnego, w ciągu dwóch lat od końca roku, w którym doszło do zbycia, uprawnia do skorzystania z ulgi określonej w art. 21 ust. 1 pkt 131 w zw. z art. 21 ust.

25 pkt 1 lit. d) u.p.d.o.f. Istotne było przy tym, że w przedstawionym we wniosku stanie faktycznym nie doszło do finalnego przeniesienia własności lokalu, w terminie dwóch lat od końca roku, w którym doszło do odpłatnego zbycia nieruchomości z powodu ogłoszenia upadłości dewelopera.

Sąd podzielił tym samym niejednolicie prezentowane w orzecznictwie sądów administracyjnych stanowisko, powołując się na wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego m.in. w wyrokach z dnia 9 stycznia 2018 r. sygn. akt II FSK 3389/15, 7 lutego 2018 r. sygn. akt II FSK 3510/17, 16 grudnia 2018 r. sygn. akt II FSK 413/16, 8 listopada 2018 r. sygn. akt II FSK 3163/16, w świetle których treść art. 21 ust. 1 pkt 131 u.p.d.o.f. ma charakter normy celu społecznego – ma ułatwić podatnikom możliwość zaspokojenia ich potrzeb mieszkaniowych. Ten cel przepisu należy uwzględnić przy jego wykładni. Uwzględnić też należy wynik wykładni systemowej zewnętrznej, poprzez odniesienie się do innych przepisów, za pomocą których ustawodawca realizuje ten sam cel. Tym samym WSA podzielił pogląd, że wykładnia językowa i celowościowa powołanego wyżej przepisu art. 21 ust. 1 pkt 131 u.p.d.o.f. prowadzi zatem do wspólnego wniosku, że wpłaty dokonywane przez nabywcę w wykonaniu umowy deweloperskiej są wydatkami na budowę własnego lokalu mieszkalnego w rozumieniu art. 21 ust. 25 pkt 1 pkt d) u.p.d.o.f.

20. Podatek dochodowy od osób prawnych.

20.1 Przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania.

Sąd dokonał porównania przepisów unijnych z ich odpowiednikami w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. W wyroku z 16 lipca 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 2493/18 Sąd podjął się analizy przepisów art. 15c ust. 1 i ust. 8 - 10 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst. jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 865 ze zm.) dalej u.p.d.o.p. w związku z przepisami Dyrektywy Rady (UE) 2016/1164 z 12 lipca 2016 r. ustanawiającej przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Sąd stwierdził, że uprawniają one do

twierdzenia, że wyłączenie limitowania kosztów finansowania zewnętrznego, o którym w nich mowa, może dotyczyć projektu służącego zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego państwa bez względu na rodzaj źródła energii, a także formę prawną i strukturę właścicielską podmiotu realizującego przedmiotowy projekt, w sytuacji wykazania przez państwo członkowskie, że długoterminowy projekt o charakterze strategicznym będzie realizowany w ogólnym interesie publicznym. Sąd uznał, że limit kosztów finansowania dłużnego nie dotyczy wnoszenia urządzeń wytwarzających prąd, ponieważ jest to inwestycja celu publicznego.

20.2 Koszty usług podlegające ograniczeniu w zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 15e u.p.d.o.p.

Sąd w wyroku z 24 października 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 425/19, rozpatrując skargę na interpretację indywidualną zauważył, że oceniając, czy koszty danych usług podlegają ograniczeniu w zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 15e u.p.d.o.p., należy kierować się ich opisem, a nie jedynie kwalifikacją na gruncie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług. W ocenie Sądu, podanie symbolu klasyfikacji PKWiU dla konkretnej usługi nie może być uznane za element stanu faktycznego wymagany we wniosku o udzielenie interpretacji indywidualnej. W postępowaniu interpretacyjnym organ może wspomagać się klasyfikacją PKWiU, jednak klasyfikacja ta nie ma decydującego znaczenia dla oceny, czy dana usługa mieści się w katalogu czynności (świadczeń) opisanych w art. 15e ust. 1 pkt 1 u.p.d.o.p. Prymat powinien mieć dokładny opis faktów, a nie ich ocena klasyfikacyjna. Co istotne, komentowany przepis nie zawiera odesłania do klasyfikacji PKWiU - ani pośredniego ani bezpośredniego. Specyfika postępowania interpretacyjnego wymaga zatem, aby skoncentrować się na opisie usług przedstawionym przez stronę we wniosku o wydanie zaskarżonej interpretacji. Organy interpretacyjne nie są bowiem związane ewentualną klasyfikacją dokonaną przez podatnika. Może ona jedynie pośrednio, uzupełniająco wpływać na sposób wyjaśnienia znaczenia interpretowanych pojęć.

Również w wyroku z 17 października 2019 r. sygn. akt III SA/WA 445/19 Sąd uznał, że dla uznania, że świadczenie niewymienione wprost w art. 21 ust. 1 pkt 2a u.p.d.o.p. jest objęte jego zakresem decydujące jest, aby elementy charakterystyczne dla świadczeń wprost wymienionych w omawianym przepisie przeważały nad cechami charakterystycznymi dla świadczeń w nim niewymienionych. W konsekwencji, aby uznać daną usługę niematerialną, albo nie, za świadczenie o podobnym charakterze, organ musi dokonać analizy stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego wskazanego we wniosku, mając także na uwadze cel tego świadczenia. Z uwagi na brak w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych jednoznacznych odniesień do klasyfikacji PKWiU, interpretacja tych pojęć może, co do zasady, pomocniczo uwzględnić również podział usług wynikających z PKWiU, jednak nie może on być jedyny i przesądzający w sprawie.

20.3 Nadwyżka kosztów finansowania dłużnego.

Analizując kwestię definicji nadwyżki kosztów finansowania dłużnego na gruncie ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych Sąd w wyroku z 25 września 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 2907/18, zwrócił uwagę, że wyliczając nadwyżkę kosztów finansowania dłużnego wynikającą z kredytów (pożyczek) należy brać pod uwagę cel zaciągnięcia tego kredytu (pożyczki). Zgodnie z art. 15c ust. 8 u.p.d.o.p. przy wyliczaniu nadwyżki kosztów finansowania dłużnego nie bierze się pod uwagę kosztów finansowania dłużnego wynikających z kredytów (pożyczek) wykorzystywanych dla sfinansowania długoterminowego projektu z zakresu infrastruktury publicznej. Celem zaciągnięcia kredytu refinansowego, nawet jeśli został on zaciągnięty na sfinansowanie długoterminowego projektu z zakresu infrastruktury publicznej, jest spłata innego kredytu, nie zaś sfinansowanie projektu, o którym mowa w przytoczonym przepisie. W związku z tym nie można tu mówić o bezpośrednim celu w postaci sfinansowania długoterminowego projektu z zakresu infrastruktury publicznej.

20.4 Wyrok z tzw. „skargi pauliańskiej” a koszty uzyskania przychodu.

Odnosząc się do zagadnienia dotyczącego wydatków związanych z wyrokiem z tzw. „skargi pauliańskiej” a kosztami uzyskania przychodu Sąd w wyroku z 14 stycznia 2019 r. sygn. akt. III SA/Wa 585/18 stwierdził, że wydatki poniesione przez spółkę, będące konsekwencją uzyskania przez wierzyciela wyroku ze skargi pauliańskiej w stosunku do nieruchomości wniesionych do spółki aportem przez dłużnika, z pokrzywdzeniem wierzycieli, nie wykazują związku z działalnością gospodarczą spółki, nakierowaną na uzyskiwanie przychodu. Zdaniem sądu, nie mogą one również być uznane za poniesione w celu zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodu. Konieczność poniesienia tych wydatków jest bowiem konsekwencją działań innego podmiotu tj. byłego udziałowca spółki. Natomiast ponoszenie wydatków za inny podmiot nie jest objęte hipotezą art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

21. Podatek od nieruchomości.

21.1 Opodatkowanie podatkiem od nieruchomości elektrowni wiatrowych.

Liczna grupa spraw poddanych kontroli sądu administracyjnego, których podstawą była ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 ze zm.) dalej o.p.o.l. dotyczyła problematyki opodatkowania podatkiem od nieruchomości elektrowni wiatrowych. Wyroki w tych sprawach zostały wydane po wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 22 października 2018 r. sygn. II FSK 2983/17. W wydanych rozstrzygnięciach Wojewódzki Sąd Administracyjny wskazywał, że rozstrzygnięcie sprawy wiąże się w istocie z ustaleniem, jak od dnia 1 stycznia 2017 r. należało rozpoznawać przedmiot opodatkowania podatkiem od nieruchomości w przypadku elektrowni wiatrowych, tj. czy przedmiot opodatkowania stanowił jedynie fundament oraz wieża (część budowlana), czy też całość, na którą składają się składniki budowlane oraz tzw. elementy techniczne elektrowni wiatrowej. W wyroku z 6 marca 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 1299/18 Sąd stwierdził, że wątpliwości wiążą się ze sposobem postrzegania definicji budowli i przyjął, że skoro nakreślona w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja

2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni definicja elektrowni wiatrowych została skonstruowana na potrzeby „przepisów prawa budowlanego”, to okoliczność ta nie może zostać nieuwzględniona w procesie wykładni art. 1a ust. 1 pkt 2 o.p.o.l. Sąd podkreślił, że przepis ten odsyła do „przepisów prawa budowlanego” w odniesieniu do pojęcia „obiekту budowlanego” (czy też „urządzenia budowlanego”), a nie budowli. Do elektrowni wiatrowych zastosowanie znajduje definicja obiektu budowlanego zawarta w 3 pkt 1 Prawa budowlanego w powiązaniu z kategorią XXIX Załącznika do Prawa budowlanego, a więc pojęcie ukształtowane w „przepisach prawa budowlanego”.

Z kolei w wyroku wydanym w sprawie o sygn. akt III SA/WA 1394/18 Sąd wskazał, że podstawą opodatkowania podatkiem od nieruchomości budowli w postaci elektrowni wiatrowej jest jej wartość stanowiąca podstawę dokonywania odpisów amortyzacyjnych, ustalona zgodnie z przepisami o podatkach dochodowych w myśl art. 4 ust. 1 pkt 3 o.p.o.l. Wartość, o której mowa w tym przepisie, jest właściwa dla opodatkowania także wtedy, gdy elektrownia wiatrowa nie stanowi odrębnego środka trwałego, od którego dokonuje się odpisów amortyzacyjnych, lecz są nimi jej poszczególne elementy. (zob. także wyroki: z 21 stycznia 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 860/18, z 13 lutego 2019 r. sygn. akt III SA/WA 633/18, III SA/WA 751/18 i III SA/Wa 750/18).

21.2 Zbiornik na odpady medyczne.

W sprawie zakończonej wyrokiem z 18 września 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 63/19 skarżący kwestionowali stanowisko organów co do prawidłowości opodatkowania podatkiem od nieruchomości między innymi budowli stanowiącej zbiornik na odpady medyczne. W uzasadnieniu wyroku Sąd wyraził stanowisko, że związany z gruntem kontener na odpady medyczne jest tożsamy, co do funkcji ze zbiornikiem i składowiskiem odpadów. Przy czym związanie obiektu z gruntem co do zasady nie jest wcale konieczne dla jego kwalifikacji jako budowli na potrzeby podatku od nieruchomości (ta cecha jest zawsze istotna tylko w przypadku budynków). Nie można tu wyprowadzać analogii do przenośnego pojemnika na śmieci, który nie jest urządzeniem technicznym. Ważna jest rzeczywista funkcja takiego urządzenia, a nie jego nazwa. Skoro kontener opodatkowany w niniejszej

sprawie pełni funkcję zbiornika na odpady medyczne, to jest obiektem wymienionym w art. 3 pkt 3 ustawy i jako taki podlega opodatkowaniu. Pełni on tylko taką funkcję z samego założenia, nie przenosi się go (przy czym, nie chodzi tu o trwałe związanie z gruntem), został konstrukcyjnie zaprojektowany i wykonany dla pełnienia tej, i tylko tej funkcji.

22. Podatek od spadków i darowizn.

22.1 Pojęcie długów i ciężarów.

W wyroku z 20 marca 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 1102/18 Sąd stwierdził, że ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn nie określa pojęcia długów i ciężarów dlatego też, niezbędne jest odwołanie się do przepisów prawa cywilnego, głównie do art. 922 kodeksu cywilnego, zgodnie z którym do spadku należą prawa i obowiązki majątkowe spadkodawcy, z wyłączeniem tych, które bądź są ściśle związane z jego osobą, bądź też przechodzą na określone osoby niezależnie od tego czy są one spadkobiercami. W konsekwencji, pojęcie długów i ciężarów, o którym mowa w art. 7 ust. 1 u.p.s.d. obejmuje swym zakresem wszelkie roszczenia cywilnoprawne związane z przedmiotem spadku. Wraz ze śmiercią osoby fizycznej (spadkodawcy) nie kończy się bowiem odpowiedzialność wynikająca z zaciągniętych przez nią kredytów, pożyczek czy też innych niespłaconych zobowiązań.

22.2 Obywatelstwo a u.p.s.d.

Z wyroku z 14 marca 2019 r. sygn. akt III SA/Wa 208/18 wynika, że wskazanie w formularzu SD-3 obywatelstwa państwa innego niż państwa wskazane w art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn nie może być interpretowane przez organ jako wskazanie przez podatnika, że nie ma on obywatelstwa polskiego, gdyż na podstawie art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1829 ze zm.) obywatel polski może posiadać obywatelstwo innego państwa. Posiadanie obywatelstwa innego państwa nie pozbawia go obywatelstwa polskiego.

23. Postępowanie egzekucyjne w administracji.

23.1 Skutki stwierdzenia niekonstytucyjności art. 64 § 1 pkt 4 stawy z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Przedmiotem rozważań w wyrokach wydanych w sprawach o sygn. akt III SA/Wa 1926/18, III SA/Wa 2065/18, III SA/Wa 2572/18, III SA/Wa 387/19, III SA/Wa 440/19, III SA/Wa 1066/19 było ustalenie, czy skutkiem stwierdzenia niekonstytucyjności tych przepisów przez Trybunał Konstytucyjny jest obowiązek ich interpretowania przez organy państwowe oraz sądy w sposób zapewniający poszanowanie norm konstytucyjnych i w konsekwencji ocena zasadności obciążenia skarżącego kosztami postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 64 § 1 pkt 4 oraz art. 64 § 6 ustawy z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1438 ze zm.). Określone przez organ egzekucyjny koszty egzekucyjne były wyjątkowo nieproporcjonalne do zakresu czynności podjętych przez ten organ. Ponadto przymus związany z egzekucją nie wymagał relatywnie działań ze strony organu egzekucyjnego. Składy orzekające uchylając zaskarżone postanowienia stanęły na stanowisku, że organ egzekucyjny powinien uwzględnić swój realny nakład pracy i zakres czynności, jakie podjął, w celu wyegzekwowania kwoty dochodzonej należności zgodnie z prokonstytucyjną wykładnią art. 64 § 1 pkt 1-5, pkt 7, pkt 11, pkt 12, art. 64 § 6 oraz art. 64 § 8 ustawy z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, zaprezentowaną przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 28 czerwca 2016 r. sygn. SK 31/14.

23.2 Kontrola legalności stanowiska wierzyciela w sprawie ze skargi na postanowienie w przedmiocie zarzutów zobowiązanego.

Kolejną grupę spraw stanowiły postępowania dotyczące objęcia kontrolą sądownoadministracyjną postanowień dotyczących stanowiska wierzyciela na tle nowego brzmienia art. 3 § 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, w wyniku którego wyłączono możliwość zaskarżenia do sądu administracyjnego postanowień wierzyciela o niedopuszczalności zarzutu oraz postanowień, przedmiotem których jest stanowisko

wierzyciela w sprawie zgłoszonych zarzutów. Przykładowo w sprawach o sygn. akt III SA/Wa 1724/19, III SA/Wa 1185/19, III SA/Wa 1809/19, III SA/Wa 1823/19 Sąd stwierdził, powołując się na orzecznictwo NSA, że w kontekście nowego brzmienia ww. przepisu stanowisko sądu pierwszej instancji w zakresie dokonywanej kontroli postanowienia egzekucyjnego musi uwzględniać stanowisko wierzyciela. W przeciwnym razie kontrola legalności będzie iluzoryczna, pozbawiająca podatnika jego praw, co jest sprzeczne z zasadą zaufania do organów państwa, zasadą szybkości postępowania, a w konsekwencji z konstytucyjną zasadą państwa prawa. O ile organ egzekucyjny jest związany, na podstawie art. 34 § 1 ustawy z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji stanowiskiem wierzyciela w zakresie zarzutów, o jakich mowa w art. 33 § 1 pkt 1 – 5 i 7 tej ustawy (nowela ustawy prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi nic w tej kwestii nie zmieniła), o tyle w wyniku tej noweli sąd administracyjny jest zobowiązany w sprawie ze skargi na postanowienie w przedmiocie zarzutów zobowiązanego zbadać legalność stanowiska wierzyciela, jako wydanego w granicach tej samej sprawy. Innymi słowy, przy sądowej ocenie postanowienia organu egzekucyjnego i organu odwoławczego nie można oderwać się od oceny zgodności z prawem stanowiska wierzyciela, które wiążąco oddziałuje na postanowienie organu egzekucyjnego. Skuteczną kontrolę legalności postanowienia wierzyciela gwarantuje w tym względzie art. 135 p.p.s.a., który stanowi, że sąd stosuje przewidziane ustawą środki w celu usunięcia naruszenia prawa w stosunku do aktów lub czynności wydanych lub podjętych we wszystkich postępowaniach prowadzonych w granicach sprawy, której dotyczy skarga. Tym samym sąd, rozpoznając skargę na postanowienie organu egzekucyjnego, musi dokonać samodzielnej oceny zgłoszonych przez skarżącego zarzutów i zbadać w tym zakresie postanowienie wierzyciela, a następnie przejść do oceny prawidłowości rozstrzygnięć organów egzekucyjnych.

24. Sprawy z zakresu podatku od towarów i usług.

24.1 Przedłużenie terminu blokady rachunku bankowego.

Istota sporu między stronami w tego typu sprawach koncentrowała się wokół prawidłowości zastosowania instytucji blokady rachunku bankowego strony skarżącej oraz oceny dowodów zebranych w sprawie na okoliczność istnienia uzasadnionej obawy, że podmiot kwalifikowany, tj. strona skarżąca, nie wykona istniejącego lub mającego powstać zobowiązania podatkowego. Celem ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania wykorzystywaniu sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2491) jest, zgodnie z opublikowanym do niej uzasadnieniem, uszczelnienie systemu podatkowego, a w szczególności ograniczenie luki w podatku VAT spowodowanej wyłudzeniami, eliminacja z obrotu gospodarczego podstawionych firm oszukujących uczciwych przedsiębiorców oraz poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej dla wszystkich podatników poprzez przywrócenie uczciwej konkurencji na rynku. Jednym ze sposobów ułatwiających wykrywanie i ściganie wyłudzeń skarbowych ma być wymiana informacji i współpraca pomiędzy organami władzy publicznej, a podmiotami sektora finansowego. I tak między innymi w wyroku z 29 sierpnia 2019 r. sygn. akt III SA/WA 1713/19 Sąd oddalił skargę skarżącej twierdząc, że postępowanie organu odpowiadało przepisom postępowania. W ocenie Sądu, Szef Krajowej Administracji Skarbowej zebrał i rozpatrzył kompletny materiał dowodowy, który pozwalał na ustalenie stanu faktycznego w zakresie koniecznym dla oceny możliwości zastosowania instytucji blokady rachunku bankowego. Podobnie w wyroku z 21 sierpnia 2019 r. sygn. akt III SA/WA 1773/19 Sąd stwierdził, że zachodzi wysokie prawdopodobieństwo nierzeczywistego charakteru transakcji zarówno nabycia towarów, jak i sprzedaży towarów przez stronę skarżącą, dlatego organ zasadnie przedłużył blokadę rachunku bankowego. W wyroku z 13 listopada 2019 r. sygn. akt III SA/WA 2280/19 Sąd uchylił zaś zaskarżone postanowienie twierdząc, że uzasadnienie postanowienia nie przekonuje Sądu co do istnienia uzasadnionej obawy niewykonania przez Spółkę wskazanego w postanowieniu zobowiązania. Sąd stwierdził, że argumentacja organu jest niejasna, powierzchowna i wewnętrznie sprzeczna. Jest też schematyczna w części dotyczącej opisywania

rozbieżności w dokumentach i przepływach finansowych, ignorując wyjaśnienia z zażalenia i z załączonych do zażalenia wydruków z systemu księgowego i umów. Podobnie w wyroku z 18 czerwca 2019 r. sygn. akt III SA/WA 1215/19 Sąd stwierdził, że na podstawie przedłożonych akt administracyjnych nie jest w stanie ocenić, czy postępowanie organów odpowiadało przepisom regulującym postępowanie podatkowe. Sąd nie mógł stwierdzić, czy Szef Krajowej Administracji Skarbowej zebrał i rozpatrzył kompletny materiał dowodowy, który pozwalał na ustalenie stanu faktycznego w zakresie koniecznym dla oceny możliwości zastosowania instytucji blokady rachunku bankowego i czy ocena materiału dowodowego nie naruszała granic swobodnej oceny dowodów.

24.2 Obowiązek zapłaty odsetek w przypadku transakcji objętych odwrotnym obciążeniem.

W wyroku z 29 maja 2019 r. sygn. akt III SA/WA 3087/18 Sąd orzekł, że obowiązujące od 2017 r. przepisy ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 2174 ze zm.) dalej u.p.t.u. nakazujące zapłatę odsetek od czynności objętych odwrotnym obciążeniem są niezgodne z prawem unijnym. Według polskich przepisów podatnicy mają trzy miesiące na wykazanie podatku należnego dotyczącego wspomnianych czynności w deklaracji VAT - za miesiąc, w którym powstał obowiązek podatkowy. Jeżeli nie dotrzymają tego terminu, są zobowiązani zadeklarować podatek należny w miesiącu powstania obowiązku podatkowego, a podatek naliczony - w bieżącym okresie. W efekcie, muszą zapłacić odsetki od zaległości podatkowych. Wyrok zapadł w sprawie spółki, która nabywa usługi budowlane objęte odwrotnym obciążeniem. Spółka zwróciła się do organu podatkowego o wydanie interpretacji, domagając się uznania wspomnianych przepisów za sprzeczne z prawem unijnym. Sąd wskazał, że transakcje objęte odwrotnym obciążeniem ze swej natury powinny być neutralne na gruncie VAT. Tym samym przepisy, które nakazują podatnikom zapłatę odsetek, nie dają się pogodzić z zasadą neutralności tego podatku. Ze stanowiska Sądu wynika, że ewentualne opóźnienia w zadeklarowaniu transakcji objętych odwrotnym obciążeniem nie mogą skutkować obowiązkiem zapłaty odsetek.

24.3 Korzystanie z usług doradczych i informacyjnych a zwolnienie podatkowe.

W wyroku z 9 maja 2019 r. sygn. III SA/Wa 2553/18 Sąd orzekł, iż korzystanie z usług doradczych i informacyjnych agencji [...] nie jest zwolnione z opodatkowania VAT, gdyż sama agencja ani nie doradza ani nie uczestniczy w zarządzaniu funduszem. Sprawa dotyczyła spółki, która otrzymywała faktury za dostęp do sieci [...] oraz danych z poszczególnych rynków giełdowych. Zdaniem spółki, powołując się na art. 43 ust. 1 pkt 12 u.p.t.u., usługi zarządzania funduszami inwestycyjnymi podlegają zwolnieniu z opodatkowania VAT. Rozstrzygnięcie powyższej kwestii stanowiło również przedmiot rozważań Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, który jasno wskazał, iż w przypadku zlecenia usług zarządzania podmiotom trzecim zwolnienie przysługuje wyłącznie wtedy, gdy usługi te stanowią odrębną całość oraz wypełniają specyficzne funkcje charakterystyczne dla tego rodzaju usług. Sąd potwierdził stanowisko Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, który powołując się na orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej uznał, że usługa odpłatnego nabywania informacji, niewypełniająca funkcji specyficznych dla zarządzania funduszami, jest czynnością techniczną i ma charakter jedynie pomocniczy, wobec czego podlega opodatkowaniu VAT.

24.4 Prawnopodatkowa kwalifikacja dofinansowania od Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

W sprawie zakończonej wyrokiem z 25 kwietnia 2019 r. sygn. akt III SA/WA 2350/18 organ interpretacyjny nie podzielił stanowiska skarżącej, że dofinansowanie na realizację projektu w zakresie prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa nie stanowi wchodzącego do podstawy opodatkowania elementu wynagrodzenia za wykonywane usługi (realizację projektu naukowo-badawczego oraz przekazanie na rzecz Skarbu Państwa autorskich praw majątkowych). W konsekwencji organ nie zgodził się również z tym, że skarżąca nabywając towary i usługi w związku z realizacją projektu nie będzie mogła obniżyć podatku należnego o podatek naliczony z otrzymanych faktur dokumentujących te nabycia. Zdaniem Sądu, dofinansowanie z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju nie

stanowi w stanie faktycznym tej sprawy wynagrodzenia za świadczone usługi. Ponadto właścicielem autorskich praw majątkowych powstałych w wyniku wykonania projektu jest z mocy prawa Skarb Państwa. W ocenie Sądu nie można dopatrzeć się bezpośredniego związku dofinansowania z ceną świadczeń. Taki bezpośredni związek zachodziłby jedynie wówczas, gdyby cena, za jaką swoją usługę lub towar wnioskodawcy sprzedadzą nabywcom, zależała od kwoty dotacji. Z wniosku o interpretację nie wynika, aby istniało powiązanie kwoty dofinansowania z ewentualnym, konkretnym wynikiem prac badawczych, które wskazywałoby na to, że dofinansowanie to stanowi dopłatę do ceny praw powstałych w toku prac badawczych, jako pokrycie części ich wartości lub rekompensatę z powodu obniżenia ceny. Tym samym Sąd stwierdził, że otrzymana dotacja na realizację projektu nie będzie stanowiła podstawy opodatkowania podatkiem od towarów i usług w rozumieniu art. 29a ust. 1 u.p.t.u., ani nie będzie wynagrodzeniem za świadczoną usługę. Sąd uznał, że dotacja z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju nie wpływa na podstawę opodatkowania. Aby uznać, że dotacja ma wpływ na opodatkowanie, musiałaby być cena wyjściowa, która ulega obniżeniu w związku z dofinansowaniem.

24.5 Mechanizm podzielonej płatności.

Sąd w wyroku z 16 kwietnia 2019 r. sygn. akt III SA/WA 2519/18 stwierdził, że dokonanie przez dłużnika płatności na rzecz ubezpieczyciela z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności nie powoduje, że ubezpieczyciel będzie odpowiadał solidarnie, na podstawie art. 108a ust. 5 u.p.t.u., za niewykonanie zobowiązania podatkowego przez ubezpieczającego. Skarżąca, której główną działalnością było świadczenie usług ubezpieczeniowych, wystąpiła o wydanie interpretacji przepisów prawa podatkowego dotyczącej podatku od towarów i usług w zakresie solidarnej odpowiedzialności ubezpieczyciela otrzymującego płatność od dłużnika przy wykorzystaniu mechanizmu podzielonej płatności w przypadku niewykonania zobowiązania podatkowego przez ubezpieczającego. Zdaniem strony, ubezpieczyciel nie będzie na podstawie art. 108 a ust. 5 u.p.t.u. solidarnie odpowiadał za niewykonanie zobowiązania podatkowego ubezpieczającego, zdaniem zaś organu

ubezpieczyciel otrzymując płatność podatku od towarów i usług od dłużnika na rachunek VAT, będzie odpowiadał solidarnie za nierozliczony przez ubezpieczającego podatek VAT wynikający z danej faktury, natomiast może się od tej odpowiedzialności uwolnić w momencie przekazania kwoty VAT na rachunek VAT ubezpieczającego. Sąd w uzasadnieniu wyroku stwierdził, że wbrew obowiązującym przepisom jest stosowanie przepisów o tzw. split payment i solidarnej odpowiedzialności ubezpieczyciela z art. 108a ust. 5 u.p.t.u. w sytuacji omyłkowego otrzymania przez niego należności z tytułu regresu ubezpieczeniowego na jego rachunek VAT, podczas gdy do rozliczeń na podstawie regresu ubezpieczeniowego nie ma zastosowania mechanizm podzielonej płatności VAT. Nie można bowiem uznać, iż w przypadku błędnego przekazania środków przy użyciu podzielonej płatności na rachunek VAT ubezpieczyciela doszło jednocześnie do prawidłowego zastosowania tego mechanizmu, co miałyby dawać podstawy do zastosowania solidarnej odpowiedzialności.

24.6 Pożyczki udzielane innym spółkom z grupy kapitałowej a VAT.

W wyroku z 28 marca 2019 r. sygn. akt III SA/WA 2005/18 Sąd uznał, iż czynność udzielania pożyczek przez spółkę innym spółkom z grupy kapitałowej podlega opodatkowaniu VAT. Sąd stwierdził, że nie ma znaczenia fakt, iż czynności te nie są wykonywane regularnie. Przedmiotem wyroku była sprawa spółki kapitałowej i udzielania przez nią oprocentowanych pożyczek podmiotom powiązanych z grupy kapitałowej. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej stwierdził, iż spółka wykonywała te czynności w ramach działalności gospodarczej – pozyskując środki na ich udzielenie z kapitałów własnych i uzyskując z niej przychody w postaci odsetek. Sąd wyjaśnił, iż wykonane przez spółkę czynności charakteryzują się zawodowym udzielaniem pożyczek, pomimo, iż spółka nie jest zakwalifikowana do grupy zawodowych kredytodawców czy pożyczkodawców. Bez znaczenia jest relacja łącząca pożyczkodawcę z pożyczkobiorcami. Sąd zaznaczył jednak, że odmienne podejście zostałoby zastosowane w sytuacji gdyby pożyczka była udzielona osobom fizycznym.

24.7 Cesja wierzytelności.

W wyroku z 28 marca 2019 r. sygn. akt III SA/WA 2166/18 Sąd stwierdził, że cesja wierzytelności za kwotę niższą niż cena nominalna nie podlega opodatkowaniu VAT. Przedmiotem wyroku była sprawa spółki skupującej wierzytelności wynikające z odszkodowań za opóźnione loty. Nabywane wierzytelności są wymagalne i nieprzedawnione, a ich skup jest po cenie niższej, niż ich wartość nominalna. Wypłata należności poszkodowanym następuje przy podpisaniu umowy lub po upływie określonego czasu wskazanego w umowie. Zdaniem spółki, czynność ta ma charakter nieodpłatny i nie podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej zakwestionował stanowisko strony skarżącej twierdząc, iż różnica między ostateczną ceną zakupu wierzytelności a wartością nominalną stanowi wynagrodzenie dla spółki. Sąd przychyliając się do stanowiska strony skarżącej – uchylił tę interpretację, wyjaśniając przy tym, iż wykonywanie usług nabycia wierzytelności za cenę niższą od ich wartości nominalnej nie jest kwalifikowane jako świadczenie usług odpłatnych.

24.8 Kwalifikacja przewozów pasażerskich wykonywanych z wykorzystaniem systemu internetowego.

Do ciekawych należy zaliczyć również wyroki z 8 kwietnia 2019 r. w sprawach o sygn. akt III SA/WA 2042/18 i III SA/WA 2043/18. Spór w sprawach dotyczył tego, czy skarżąca prowadząc działalność gospodarczą w zakresie przewozów pasażerskich z wykorzystaniem systemu internetowego „Dworzec [...]” i dokonując ewidencjonowania sprzedaży biletów na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej za pomocą kasy rejestrującej ma obowiązek każdorazowo wydać wydrukowany paragon nabywcy biletu w miejscu dokonania sprzedaży (stanowisko Szefa Krajowej Administracji Skarbowej), czy też wystarczającym będzie udostępnienie paragonu do odbioru w miejscu siedziby strony skarżącej, o czym informować będą stosowne regulaminy „Dworca [...]”, dostępne na stronie www, w kasach oraz w autobusach spółki (stanowisko strony skarżącej). Sąd nie zgodził się z organem co do tego, że firma, która sprzedaje bilety autobusowe przez internet, powinna przysyłać na adres kupującego dowód ich zakupu. Zdaniem sądu wystarczy poinformowanie kupującego, że paragon jest do odebrania w siedzibie spółki.

24.9 Czynności likwidacyjne jako usługa.

W sprawie o sygn. akt III SA/WA 678/18 istota sporu sprowadzała się do oceny, czy w związku z opisanym w sprawie stanem faktycznym, zakłady ubezpieczeń powinny traktować dokonywane przez siebie czynności likwidacyjne jako usługę wykonaną na rzecz Funduszu i w związku z tym opodatkowaną podatkiem pod towarów i usług zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 8 ust. 1 u.p.t.u., a w konsekwencji czy powinny wystawiać faktury VAT traktujące opłatę jako wynagrodzenie z tytułu takiego świadczenia usług na rzecz Funduszu. Jak wynika z uzasadnienia wyroku opłata stała przekazywana przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny na rzecz zakładów ubezpieczeń dokonujących likwidacji szkód każdorazowo w przypadku zlikwidowania konkretnej szkody stanowi wynagrodzenie za świadczenie usług (likwidację szkody) i podlega opodatkowaniu VAT na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 8 ust. 1 u.p.t.u.

24.10 Kwalifikacja kar umownych w podatku VAT.

Sąd w wyroku z 13 marca 2019 r. sygn. akt III SA/WA 2099/18 rozpoznawał kwestię dotyczącą kar umownych związanych z wynajmem aut. Sprawa dotyczyła spółki zajmującej się wynajmem samochodów na terenie Polski. We wniosku o interpretację strona skarżąca wyjaśniła, że jej klienci (najemcy) zobowiązują się do zwrotu samochodu w stanie niepogorszonym. Zdarzają się jednak przypadki naruszenia przez najemców tego zapisu. W takim przypadku klienci są obciążani karami umownymi. Podstawą ich naliczenia są stwierdzone szkody w pojeździe, które wymagają napraw, a także drobne uszkodzenia, które nie podlegają naprawom np. zarysowania, wgniecenia, odpryski. Skarżąca, we wniosku o interpretację zapytała czy kary umowne podlegają opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług i czy powinny być dokumentowane fakturami. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej stwierdził, że pobierane przez stronę skarżącą opłaty za zwrot aut w stanie pogorszonym to wynagrodzenie należne z tytułu realizowania przez nią czynności opodatkowanej podatkiem od towarów i usług, tj. odpłatnej usługi. Zdaniem organu – w związku

z zawartą umową cywilnoprawną – chodzi tu o świadczenia wzajemne, bezpośrednie i ekwiwalentne. Polegają one z jednej strony na „przejęciu zobowiązań najemcy”, a z drugiej na zapłacie określonego w umowie wynagrodzenia. Sporne należności nie są więc karą (odszkodowaniem), lecz wynagrodzeniem za świadczenie (czynność) związane z zaistniałym zdarzeniem. Sąd wyrokiem z 13 marca 2019 r. uchylił interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej twierdząc, że samo nazwanie danego świadczenia odszkodowaniem czy karą umowną nie przesądza o jego charakterze. Istotne jest czy świadczenie ma charakter odszkodowawczy, stanowi nie zapłatę, ale naprawienie szkody. Dla opodatkowania ważna jest ekwiwalentność (wzajemność) świadczenia, a w opisanym przypadku zapłata nie ma takiego charakteru.

24.11 Uznanie za podatnika podatku VAT z tytułu sprzedaży niezabudowanych działek gruntu wydzielonych z gruntu otrzymanego w spadku.

W wyroku z 23 stycznia 2019r. sygn. akt VIII SA/Wa 761/18 Sąd uchylił zaskarżoną interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 21 sierpnia 2018 r., która w przedstawionych we wniosku strony skarżącej stanie faktycznym (zdarzeniu przyszłym) dotyczyła podatku od towarów i usług w zakresie uznania wnioskodawczynie za podatnika podatku VAT z tytułu sprzedaży niezabudowanych działek gruntu wydzielonych z gruntu otrzymanego w spadku, tj. dotyczącej zastosowania art. 15 ust. 2 w zw. z art. 5 ust. 1 pkt 1 oraz art. 2 pkt 6 i art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług. Istotne jest, że wnioskodawczynie nie prowadzi działalności gospodarczej. Jest podatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu umowy o pracę. Wnioskodawczynie w 1994 roku otrzymała w spadku po rodzicach ziemię rolną niezabudowaną. Wnioskodawczynie po paru latach zaprzestała jej uprawy i postanowiła sprzedać ziemię uprawną. Mimo kilku lat prób jej sprzedaży na różnych forach ogłoszeniowych oraz billboardzie wystawionym na ww. ziemi nie znalazł się nabywca. W roku 2017 zgłosiła się do wnioskodawczynie osoba prowadząca działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa w handlu nieruchomościami. Strony zawarły pisemną umowę

pośrednictwa, w której określona została kwota prowizji od transakcji sprzedaży działki. Pośrednik został przez wnioskodawczynię upoważniony do podziału i uzyskania warunków zabudowy działki. Następnie cała działka o pow. 3,1 ha została podzielona na mniejsze działki i pośrednik wystąpił w imieniu wnioskodawczyni o zmianę w planie zagospodarowania przestrzennego statusu gruntu rolnego, na działki z możliwością zabudowy budynkiem mieszkalnym. Działki są sprzedawane cyklicznie w zależności od znalezienia się chętnego. W związku z powyższym zadała pytanie: Czy czynność sprzedaży powyższych działek przez wnioskodawczynię podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług? Zdaniem wnioskodawczyni zbycie przedmiotowych działek, nabytych bez zamiaru odsprzedaży, stanowiących majątek osobisty nie stanowi działalności gospodarczej, a zatem nie podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, bez względu na zamiar wykonywania tych czynności w sposób częstotliwy, czy też wielokrotnie.

DKIS przyjął jednak, że sprzedaż przez wnioskodawczynię działek należy uznać za działalność gospodarczą, w myśl art. 15 ust. 2 ustawy, która podlegać będzie opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług. Oceny tej nie zmienia bowiem fakt, że dokonując wszelkich czynności związanych z tą sprzedażą skorzystała z usług pośrednika, który w świetle obowiązujących przepisów zawartych w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025, ze zm.; Tytuł IV Działu VI Przedstawicielstwo, Rozdział I Przepisy ogólne, Rozdział II Pełnomocnictwo) podjął te czynności w jej imieniu i na jej rachunek. To wnioskodawczyni była bowiem jako właściciel nieruchomości stroną w postępowaniu o uzyskanie stosownych decyzji, pozwoleń oraz dokonania wszelkich czynności związanych z przedmiotowym gruntem. Dyrektor KIS uznał w konsekwencji, że wnioskodawczyni stworzyła sobie okoliczności do zarobku na handlu wytworzonym przez siebie towarem w postaci działek. Nie można bowiem uznać, że podjęła działania zmierzające do wykonywania jedynie prawa własności majątku osobistego w celu wykorzystania na potrzeby prywatne. Prowadziła zatem działalność gospodarczą w myśl art. 15 ust. 2 ustawy, działając jako podatnik VAT. Tym samym czynność dostawy działek będzie podlegała opodatkowaniu podatkiem VAT, jako odpłatna dostawa towarów na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 1 w związku z art.

7 ust. 1 ustawy. Sąd takiego stanowiska jednakże nie podzielił argumentując, że organ interpretacyjny błędnie przyjął, że wyłącznie zmiana przeznaczenia odziedziczonego gruntu i jego podział na mniejsze działki stanowią działania o cechach zawodowych, które nie mieszczą się w granicach dysponowania majątkiem prywatnym. Pominął zaś okoliczność, że skarżąca wykorzystywała nieruchomości do celów osobistych poprzez uprawę ziemi, podjęła próbę sprzedaży nieruchomości jako gruntu rolnego przed jego późniejszym podziałem, co się nie powiodło z uwagi na brak nabywcy. Okoliczność ta w ocenie Sądu wskazuje niewątpliwie na traktowanie nieruchomości jako majątku osobistego i próbę jej sprzedaży, jako czynność wchodzącą w zakres wykonywania prawa własności co do majątku osobistego. W tych okolicznościach brak było podstaw do przyjęcia, że podjęcie działań zmierzających do zbycia nieruchomości w sposób możliwy do zrealizowania stanowi automatycznie o podjęciu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie handlu nieruchomościami o charakterze zawodowym. Z opisu stanu faktycznego nie wynika bowiem, iż skarżąca poza zmianą przeznaczenia gruntu i jego podziałem podejmowała czynności przekraczające czynności standardowe, umożliwiające zbycie nieruchomości, jej uatrakcyjnienie, takie jak wyposażenie nieruchomości w infrastrukturę, szczególną promocję oferowanych do sprzedaży działek, czy inne działania marketingowe. O ile nie budzi wątpliwości wywód organu interpretacyjnego co do tego, iż działania dokonywane przez pełnomocnika w zakresie umocowania odnoszą skutek dla mocodawcy, to w ocenie Sądu korzystanie w sprzedaży działek z pośrednictwa podmiotu prowadzącego w tym zakresie działalność gospodarczą także przeczy zawodowemu charakterowi działań podejmowanych przez skarżącą.

Tym samym Sąd stwierdził naruszenie przez DKIS przepisów art. 120 i art. 121 § 1 O.p. oraz błąd w wykładni przepisu art. 15 ust. 2 ustawy o VAT, a w konsekwencji także art. 15 ust. 1, art. 7 ust. 1 i art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT.

25. Rolnictwo i leśnictwo.

25.1 Gospodarowanie nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

Wyrokiem z 14 lutego 2019 r. sygn. akt IV SA/Wa 2701/18 Sąd uznał, że uprawnienie do niepobierania opłaty zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 91 ze zm.) tj. z tytułu wykonywania trwałego zarządu nad nieruchomością w związku z jej przekazaniem przez Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w trwały zarząd na czas nieokreślony, wynika wprost z ww. przepisu i znajduje zastosowanie tylko w przypadkach w nim wymienionych.

25.2 Nasiennictwo i ochrona roślin uprawnych.

W wyroku z 25 lutego 2019 r. sygn. akt IV SA/Wa 1986/18, Sąd wypowiedział się w zakresie art. 75 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz.U. z 2017 r. , poz. 2138 ze zm.) zgodnie z którym podmiot, który sprzedaje środek ochrony roślin, bez wymaganego zezwolenia na jego wprowadzanie do obrotu lub pozwolenia na handel równoległy – wnosi na rachunek wojewódzkiego inspektoratu ochrony roślin i nasiennictwa właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę tego podmiotu opłatę sankcyjną w wysokości stanowiącej 200% kwoty wartości sprzedanych środków ochrony roślin według ceny ich sprzedaży, zgodnie z wystawionymi dokumentami sprzedaży.

Zdaniem Sądu podmiot, który samodzielnie zamierza wprowadzać środek do obrotu na terytorium Polski, a następnie dokonywać jego dalszej odsprzedaży winien posiadać stosowne zezwolenie, chyba że dokonał zakupu środka ochrony roślin wprost od podmiotu, który uzyskał już pozwolenie na handel równoległy takim środkiem. Sam bowiem fakt, że środek ochrony roślin był już wcześniej wprowadzony na terytorium Polski przez inny podmiot, który uzyskał indywidualne zezwolenie na handel równoległy tym środkiem nie zwalnia bowiem strony z obowiązku uzyskania zezwolenia, w sytuacji gdy zamierzała samodzielnie wprowadzić ten środek do obrotu na terytorium Polski, a następnie dokonywać jego dalszej sprzedaży. W takiej sytuacji strona ma obowiązek uiścić stosowną opłatę sankcyjną.

25.3 Weterynaria i ochrona zwierząt.

W wyroku z 10 maja 2019 r. sygn. akt IV SA/Wa 277/19 Sąd oddalając skargę przyznał rację orzekającym w sprawie organom, iż obrót produktami leczniczymi to działalność reglamentowana i obrotu detalicznego produktami leczniczymi weterynaryjnymi można dokonywać jedynie w ramach działalności zakładu leczniczego dla zwierząt, a jedyne odstępstwo wprowadza art. 71 ust. 1a ustawy z 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 499 ze zm.), który stanowi iż w odniesieniu do produktów leczniczych weterynaryjnych wydawanych bez przepisu lekarza można dokonywać takiego obrotu poza zakładami leczniczymi dla zwierząt, jednak po zgłoszeniu tego faktu wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii na 7 dni przed rozpoczęciem działalności. Sąd wyjaśnił jednocześnie, iż pojęcie zakładu leczniczego dla zwierząt (jednostka świadcząca usługi) nie jest pojęciem tożsamym z przedsiębiorcą prowadzącym lecznicę dla zwierząt. Zatem w sytuacji gdy ustawodawca pozwala na sprzedaż detaliczną produktów leczniczych weterynaryjnych zakupionych w hurtowni farmaceutycznej, wyłącznie w ramach działalności zakładu leczniczego dla zwierząt, to znaczy że chodzi o zakład leczniczy wpisany do ewidencji właściwej według ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt, nie zaś o inną formę działalności gospodarczej prowadzoną przez podmiot, który jest jednocześnie podmiotem prowadzącym lecznicę dla zwierząt.

26. Wywłaszczenia.

Wyrokiem z 14 marca 2019 r. sygn. akt IV SA/Wa 114/19 Sąd oddalił skargę na decyzję wydaną w przedmiocie odmowy stwierdzenia nieważności decyzji wywłaszczeniowej wydanej na podstawie dekretu z dnia 7 kwietnia 1948 r. o wywłaszczeniu majątków zajętych na cele użyteczności publicznej w okresie wojny 1939-1945 r. (Dz. U. z 1948 r. Nr 20, poz. 138 ze zm.) oraz decyzji o wykonaniu wywłaszczenia. Sąd uznał, że skoro przepisy dekretu miały na celu uregulowanie stanu prawnego nieruchomości zajętych na cele użyteczności publicznej w okresie wojny, zaś PP PKP jako przedsiębiorstwo użyteczności publicznej przejmowało w zarząd mienie służące temu celowi, to nieruchomości przeznaczone do użytku kolei mogły być wywłaszczone, ponieważ były niezbędne dla wykonania ważnego zadania państwowego i były w tym celu wykorzystywane.

27. Cudzoziemcy.

27.1 Ochrona cudzoziemca.

Sąd w wyroku wydanym w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 3394/18 uznał, że przedstawienie przez stronę w toku postępowania sądowego dokumentów (odpis postanowienia jednego z sądów niemieckich uznający za niedopuszczalną ekstradycję ściganego brata skarżącego w celu przeprowadzenia postępowania karnego w sprawie czynu zarzucanego mu w nakazie aresztowania Sądu Federacji Rosyjskiej) wskazujących, że brat skarżącego jest poszukiwany przez władze Federacji Rosyjskiej w związku z podejrzeniem udzielania pomocy bojownikom czeczeńskim, należy uznać za nowy istotny dowód, istniejący w dniu wydania zaskarżonej decyzji, nieznanymi organowi, którego ocena miałaby znaczenie w sprawie dotyczącej udzielenia skarżącemu ochrony międzynarodowej i mogłaby prowadzić do zmiany treści zaskarżonej decyzji i którego ujawnienie byłoby podstawą do wznowienia postępowania administracyjnego na podstawie art. 145 § 1 pkt 5 k.p.a.

W innym wyroku w sprawie IV SA/Wa 3324/18 Sąd podkreślił, że skoro z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (Dz. U. UE.L.2013.180.60) wynika, iż państwa członkowskie muszą zapewnić osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową prawo do pozostawania na swoim terytorium do czasu zakończenia postępowania przed sądem pierwszej instancji, to pojęcie „rozpatrzenie środka zaskarżenia”, o którym mowa w art. 46 ust. 5 dyrektywy odnosi się także do postępowania przed wojewódzkim sądem administracyjnym.

27.2 Wizy, zezwolenia na zamieszkanie.

W sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 320/19 Sąd uznał, że jakkolwiek należy zgodzić się ze stanowiskiem organu, że biorąc pod uwagę wiek dziecka (obecnie 2 lata) nie mogło ono zbudować silnych więzi społecznych i nie powinno mieć problemów adaptacyjnych w innym kraju, to jednak nie zbadano rodzaju i skali ewentualnych problemów, z jakimi dziecko skarżącej, jako obywatel polski, może zetknąć się w kraju pochodzenia matki w przypadku wyjazdu do Wietnamu razem

z matką. O ile można przyjąć, że dziecko skarżącej jest obecnie w wieku umożliwiającym mu łatwe zaadoptowanie się do nowych warunków i w każdym czasie - jako obywatel Polski bez przeszkód może wrócić do Polski (art. 52 ust. 4 Konstytucji) - o tyle wyjaśnienia wymaga kwestia, czy dziecko może bez przeszkód wjechać do Wietnamu i jaki będzie jego status w tym państwie.

Sąd w uzasadnieniu innego wyroku wydanego w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 2383/18 podkreślił, że założenie, iż życie rodzinne po opuszczeniu przez skarżącego terytorium Polski nie będzie zagrożone, bo rodzina będzie mogła się odwiedzać lub wspólnie zamieszkać w kraju pochodzenia jest czysto hipotetyczne. Biorąc bowiem pod uwagę, iż środki którymi dysponuje rodzina skarżącego nie są znaczne, a w przypadku jego wyjazdu i pozostania w Polsce żony samej z dwójką małych dzieci będą jeszcze niższe, trudno sobie wyobrazić, iż podróż żony z dziećmi, aby go odwiedzić będzie w ogólnie możliwa. Niewątpliwie doprowadzi to do rozłączenia rodziny, co odczują w szczególności małe dzieci, które zostaną pozbawione kontaktu z ojcem. Aktualnie również nie jest możliwe przeniesienie tego życia na Ukrainę, gdyż skarżący nie posiada tam pracy, ani miejsca zamieszkania. Należy przy tym uwzględnić, iż w przypadku powrotu całej rodziny, szkodę poniosą również dzieci, w szczególności starsza córka cudzoziemca, która po raz kolejny będzie musiała zmienić szkołę i otoczenie. W świetle powyższego nie ulega wątpliwości, iż prawo do życia rodzinnego będzie naruszone zarówno poprzez rozdzielenie rodziny, jak i poprzez powrót całej rodziny na Ukrainę.

28. Ludność.

W sprawie sygn. akt IV SA/Wa 644/19 Sąd uznał, że nie ma podstaw do różnicowania instytucji kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu w postępowaniach cywilnym i sądowno-administracyjnym. Rolą kuratora ustanowionego dla osoby nieznanej z miejsca pobytu, nie jest wyłącznie zastępowanie jej w toczącym się postępowaniu, lecz również podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia realnego udziału osoby w tym postępowaniu.

Ponadto odnosząc się do kwestii interesu prawnego strony, Sąd wskazał na art. 46 ustawy o ewidencji ludności, i wywiódł, że interes prawny skarżącego w uzyskaniu danych osobowo-adresowych z rejestru PESEL uzasadnia potrzeba należytego wykonania przyjętej funkcji kuratora oraz konieczność zagwarantowania rzeczywistego udziału osoby nieobecnej w postępowaniu sądowym.

29. Kombatanci.

W wyroku z 18 kwietnia 2019 r. sygn. akt IV SA/Wa 294/19 Sąd uznał, że w sprawach dotyczących wydania zaświadczeń, do spraw uregulowanych w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2018 r. poz. 20 32 ze zm.), dalej „ustawa o IPN”, nie ma zastosowania art. 218 § 1 k.p.a. ustawodawca w art. 29a ustawy o IPN precyzyjnie określił, jakiej treści zaświadczenie może być wydane przez Prezesa IPN. Sąd stwierdził, że niedopuszczalne jest wydawanie zaświadczeń przez Prezesa IPN o innym zakresie informacji, niż określony w art. 29a ust. 1 ustawy o IPN w związku z art. 43 tej ustawy.

W wyroku z 13 marca 2019 r. sygn. akt IV SA/Wa 2689/18 Sąd stwierdzając, że w sprawie wystąpiła przesłanka wznowieniowa określona w art. 145 § 1 pkt 3 k.p.a. (decyzja wydana przez pracownika lub organ administracji publicznej, który podlega wyłączeniu, stosownie do art. 24, 25 i 27 k.p.a.) wskazał, że zastępcy Prezesa IPN nie można uznać za osobę piastującą funkcję ministra w rozumieniu art. 5 § 2 pkt 4 k.p.a. Działając z upoważnienia Prezesa IPN, działa jako pracownik tej instytucji. Stąd art. 24 § 1 pkt 5 k.p.a. znajduje do niego w pełni zastosowanie. Zatem zastępca Prezesa IPN, jako osoba biorąca udział w wydaniu decyzji w pierwszej instancji, od której złożono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, nie powinien brać udziału w dalszym postępowaniu, wszczętym na skutek wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Na uwagę w tej kategorii spraw zasługuje również wyrok z 5 stycznia 2019 r. sygn. akt IV SA/Wa 1271/18, w którym Sąd zaprezentował tezę, że wyrok lustracyjny stwierdzający brak współpracy danej osoby z organami bezpieczeństwa PRL, winien

być traktowany przez Prezesa IPN, przy ewentualnym ponownym orzekaniu w sprawie o potwierdzenie spełnienia warunków z art. 4 pkt 2 ustawy z 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 690), jako równoznaczny w skutkach z brakiem w archiwum IPN dokumentów wskazanych w tym przepisie i obligować organ do wydania decyzji potwierdzającej spełnienie ww. warunków.

30. Gospodarka wodna.

30.1 Pozwolenie wodnoprawne i budownictwo wodne.

Przedmiotem sprawy rozstrzygniętej wyrokiem z 3 września 2019 r. sygn. akt. IV SA/Wa 995/19 była odpowiedź na pytanie czy wniosek o wydanie pozwolenia wodnoprawnego obejmujący usługę wodną polegającą na odprowadzaniu wód opadowych i roztopowych pochodzących z drogi ekspresowej podlega jednej opłacie z art. 398 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U z 2018 r. poz. 2268 ze zm.), czy też jej dziewiętnastokrotności, gdyż odprowadzanie wód opadowych różnymi wylotami stanowi różne usługi wodne, więc każdy taki przypadek odprowadzania wymaga uzyskania odrębnego pozwolenia na usługę wodną. Zdaniem Sądu, w zaistniałej sytuacji zastosowanie ma art. 398 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 ze zm.) a contrario, gdyż w jednej decyzji dochodzi do wydania co najmniej dwóch pozwoleń wodnoprawnych, które są tożsame rodzajowo. Stąd też opłaty, o której mowa w ust. 3 tego artykułu nie mnoży się przez liczbę tych pozwoleń wodnoprawnych. Skoro bowiem wniosek dotyczy udzielenia pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzanie w sumie dziewiętnastoma istniejącymi wylotami wód opadowych i roztopowych do urządzeń wodnych i do wód, to w ocenie Sądu chodzi o pozwolenia wodnoprawne, które są tożsame rodzajowo. Wynika to z zamkniętego katalogu pozwoleń wodnoprawnych (a więc ich rodzajów), zawartego w art. 389 i art. 390 ust. 1 Prawa wodnego. Kwestię tę zobrazować można stwierdzeniem „jedna podstawa prawna, jeden rodzaj pozwolenia wodnoprawnego, jednokrotna opłata 217 zł”.

30.2 Opłata ryczałtowa za przyłączenie do sieci wybudowanej i sfinansowanej przez gminę.

W tej kategorii spraw na uwagę zasługuje wyrok z 15 października 2019r. sygn. akt IV SA/Wa 1809/19, w którym Sąd stwierdził nieważność uchwały odnoszącej się do opłaty ryczałtowej za przyłączenie się do sieci wybudowanej i sfinansowanej przez gminę, ze względu na brak podstawy prawnej do ustalenia przez radę gminy w uchwale obowiązku ponoszenia takich opłat związanych z przyłączeniem do sieci. Żaden z przepisów ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2019 r. poz. 1437 ze zm.) nie upoważnia bowiem rady gminy do obciążenia mieszkańców i przedsiębiorców opłatą za przyłączenie do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W szczególności opłaty takie nie mieszczą się w pojęciu „warunków przyłączenia do sieci”, o których mowa w art. 19 ust. 2 pkt 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu.

31. Finanse publiczne.

31.1 Dotacja oraz subwencje z budżetu państwa w tym dla jednostek samorządu terytorialnego.

W wyroku z 26 września 2019 r. sygn. akt V SA/Wa 672/19 wskazano, iż przepisy zawarte w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1530 ze zm.) stanowią lex specialis wobec przepisów art. 60 i art. 64 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.). W ten sposób – poprzez odesłanie do ustawy Ordynacja podatkowa, zawarte w art. 38 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego – stosowanie ustawy o finansach publicznych w odniesieniu do nienależnie otrzymanych przez jednostki samorządu terytorialnego w latach poprzedzających rok budżetowy kwot części oświatowej subwencji ogólnej zostało wyłączone. Taka regulacja oznacza jednocześnie – zważywszy na treść pkt 3 w ust. 1 art. 38 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego – że ulga w postaci umorzenia nienależnie otrzymanej w roku

poprzedzającym rok budżetowy kwoty części oświatowej subwencji ogólnej została całkowicie wyłączona. Z tego względu uznano, że błędne jest stanowisko skarżącego powiatu, iż przepisy art. 60 i art. 64 ustawy o finansach publicznych winny stanowić samodzielną podstawę do merytorycznego rozpoznania wniosku Skarżącego w części dotyczącej umorzenia zobowiązania z tytułu zwrotu nienależnie uzyskanej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej.

W wyroku z 26 września 2019 r. sygn. akt V SA/Wa 2016/18 Sąd stwierdził, że obowiązek zwrotu dotacji o którym mowa w art. 106a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U z 2017 r. poz. 2183 z zm.) ma charakter obligatoryjny. Wyjaśniono, iż żaden przepis prawa, nie przewiduje, iż kwota żądana do zwrotu zostaje pomniejszona o stypendium, które już zostało i zostanie wypłacone studentom. Takiego przepisu nie wskazała również skarżąca uczelnia.

31.2 Sprawy budżetowe jednostek samorządu terytorialnego.

W wyroku z 30 września 2019 r. sygn. akt V SA/Wa 859/19 Sąd orzekł, że należy zastosować wykładnię systemową przepisów ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.) oraz ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2019 r. poz. 1481 ze zm.) przy ustalaniu w jakim zakresie wynagrodzenie osoby fizycznej, prowadzącej przedszkole niepubliczne i równocześnie pełniącej funkcję dyrektora tej placówki, może być pokryte z dotacji otrzymanej na podstawie art. 90 ustawy o systemie oświaty, tak aby całość kwoty przeznaczonej na ten cel można było uznać za dotację wykorzystaną zgodnie z przeznaczeniem i spełniającą wymogi z art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Jako wzorzec należy przyjąć strukturę administracyjno-finansową przedszkoli publicznych, tj. zakres czynności dyrektora i system wynagradzania dyrektora w przedszkolach publicznych. Prawidłowe było działanie organów, które: 1) najpierw ustaliły wysokość maksymalnego rocznego wynagrodzenia jakie mogła otrzymać osoba zatrudniona na stanowisku dyrektora w przedszkolu publicznym prowadzonym przez miasto na obszarze tej samej gminy, co przedszkole prowadzone przez stronę skarżącą; 2) następnie dokonały porównania wysokości tego

wynagrodzenia do kwoty dotacji, którą skarżący przeznaczili na własne wynagrodzenie, jako dyrektorów przedszkola niepublicznego, 3) ostatecznie uznały, że kwotę dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem stanowi ta część wynagrodzenia dyrektorów, sfinansowana z dotacji, która przewyższa wysokość maksymalnego rocznego wynagrodzenia jakie mogła otrzymać osoba zatrudniona na stanowisku dyrektora w przedszkolu publicznym, prowadzonym przez miasto na obszarze tej samej gminy, co przedszkole prowadzone przez stronę skarżącą.

31.3 Egzekucja należności pieniężnych do których nie stosuje się przepisów Ordynacji podatkowej.

W wyroku z 20 listopada 2019 r. sygn. akt V SA/Wa 342/19 Sąd orzekł, że nieprawomocne postanowienie sądu o wstrzymaniu wykonania decyzji, wydane na podstawie art. 61 § 3 p.p.s.a., od którego złożono zażalenie, może stanowić podstawę do zawieszenia prowadzonego postępowania egzekucyjnego. Przepis art. 56 § 1 pkt 1 ustawy z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1438 ze zm.) nie uzależnia zawieszenia postępowania egzekucyjnego od prawomocności orzeczenia o wstrzymaniu wykonania, gdyż ustawodawca w tym przepisie tego nie ustanowił. Instytucja wstrzymania wykonania decyzji ma charakter wyjątkowy, ze względu na treść art. 61 § 1 p.p.s.a. (wniesienie skargi nie wstrzymuje wykonania aktu) i zapewnia tzw. ochronę tymczasową podmiotu wnoszącego skargę do sądu. Kierując się wykładnią celowościową należy dojść do wniosku, że postanowienie sądu uwzględniające wniosek o wstrzymanie wykonania aktu lub czynności musi być bezpośrednio skuteczne i w wypadku jego podjęcia winno wywołać określony skutek, mimo złożenia środka zaskarżenia od tego postanowienia. W przeciwnym wypadku ochrona tymczasowa mogłaby okazać się iluzoryczna. Postępowanie to ma charakter postępowania wpadkowego w stosunku do postępowania głównego i zabezpiecza jego tok, zatem wstrzymanie wykonania aktu ma charakter zabezpieczający i z istoty takiego postępowania należy wywieść, że jest ono skuteczne. Doskonale ilustrującym to przykładem mogą być sprawy z zakresu wydalenia cudzoziemców. Przyjęcie stanowiska, że w wypadku złożenia zażalenia

postępowanie zmierzające do wyegzekwowania obowiązku nie ulega zawieszeniu, mogłoby doprowadzić do nieodwracalnych skutków, a więc zgodnie z przykładem powyższym - wydalenia cudzoziemca. Wówczas ochrona tymczasowa ewidentnie miałaby charakter iluzoryczny, gdyż gdyby się okazało, że wydana w stosunku do takiego podmiotu decyzja była wadliwa, to nastąpiłyby już nieodwracalne skutki. Podkreślenia także wymaga, że siłą rzeczy postępowanie zażaleniowe trwa określony czas (doręczenie postanowienia sądu; złożenie środków zaskarżenia; ewentualne wezwanie przez sąd do uzupełniania braków formalnych lub fiskalnych zażalenia; przesłanie przez sąd odpisów zażalenia stronom postępowania; udzielenie odpowiedzi na zażalenie przez pozostałe strony postępowania; przesłanie odpowiedzi na zażalenie przez sąd pozostałym stronom postępowania; przesłanie akt z zażaleniem do NSA; rejestracja zażalenia i przydzielenie sędziego sprawozdawcy; wyznaczenie postępowania i rozpoznanie sprawy). Dlatego też, w ocenie Sądu, również ten czas musi być objęty ochroną tymczasową, gdyż tylko wtedy przyznana ochrona tymczasowa może zabezpieczyć prawidłowy tok postępowania głównego (merytorycznego). Za takim także rozumieniem instytucji wstrzymania wykonania aktu i skutków wydania przez sąd postanowienia o wstrzymaniu wykonania decyzji przemawia również wykładnia systemowa wewnętrzna. W wypadku wydania postanowienia o wstrzymaniu wykonania przez sam organ administracyjny na mocy art. 61 § 2 p.p.s.a., to postanowienie to jest od razu wykonalne, gdyż takie postanowienie nie podlega zaskarżeniu zażaleniem (ani też innym środkiem prawnym). Co więcej, organ administracji w takim postępowaniu nie jest związany dwoma przesłankami (pozytywnymi) warunkującymi wstrzymanie wykonania decyzji, jak związany jest sąd i ma możliwość wstrzymania wykonania swojej decyzji w szerszym niż sąd spektrum przypadków (przesłanki do wstrzymania mają charakter negatywny, a nie pozytywny). Za przyjęciem powyższego poglądu sądu przemawia również wykładnia systemowa zewnętrzna. Wstrzymanie wykonania zaskarżonego do sądu administracyjnego aktu lub czynności w postępowaniu sądownoadministracyjnym pełni bowiem podobną rolę do postępowania zabezpieczającego przed sądem powszechnym – jego zadaniem jest tymczasowe uregulowanie sytuacji prawnej stron do czasu rozstrzygnięcia sprawy i wydania wyroku. Zatem w wypadku postępowania

zabezpieczającego na gruncie ustawy z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm.), to wniesienie zażalenia na postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia nie wstrzymuje wykonania postanowienia, co oznacza, iż sama możliwość zaskarżenia postanowienia nie stoi na przeszkodzie nadaniu z urzędu postanowieniu klauzuli wykonalności lub też stwierdzeniu jego wykonalności (art. 743 § 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego).

31.4 Dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie środków transportu.

Wyrokiem z 25 czerwca 2019 r. sygn. akt V SA/Wa 447/19, Sąd uchylił skarżoną decyzję w części, bowiem za nieprawidłową uznał interpretację przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 850), że dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie środków transportu możliwe jest wyłącznie na etapie utworzenia zakładu aktywności zawodowej.

W ocenie Sądu przedmiotowa część dofinansowania mieściła się w ramach kosztów działania Stowarzyszenia finansowanych ze środków Funduszu, o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 12 rozporządzenia, gdzie przewidziano możliwość dokonywania zakupów przez działający już Zakład Aktywności Zawodowej – niezbędnych do realizacji rehabilitacji, obsługi i prowadzenia działalności wytwórczej lub usługowej – innych niż wymienione enumeratywnie w ww. paragrafie.

Sąd zauważył, że w sytuacji, gdyby użytkowany przez beneficjenta tego dofinansowania środek transportu uległby poważnej awarii bądź został zniszczony w toku działania zakładu, podmiot ten nie miałby możliwości występowania o środki na jego naprawę lub wymianę, co wiązałoby się z utrudnieniem bądź uniemożliwieniem jego normalnego funkcjonowania. Zdaniem Sądu organ naruszył zatem w tym zakresie § 8 ust. 1 pkt 12 rozporządzenia poprzez jego nieprawidłową wykładnię i w konsekwencji nieprawidłowo zastosował art. 49e ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób

niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511 ze zm.) zobowiązując stronę do zwrotu części dofinansowania.

W wyroku z 18 października 2019 r. sygn. akt V SA/Wa 2062/18 Sąd uchylając zaskarżoną i poprzedzającą ją decyzję zwrócił uwagę na fakt, że przepisy dotyczące dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych jednoznacznie wiążą koszty płacy z zatrudnieniem konkretnego pracownika niepełnosprawnego, a nie – jak to przyjął Prezes PFRON – wszystkich pracowników, w tym pracowników pełnosprawnych. Nieterminowe pokrywanie przez pracodawcę miesięcznych kosztów płacy, o którym mowa w art. 26a ust. 1a1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511 ze zm.) i art. 26a ust. 4 ustawy o rehabilitacji, odnosi się wyłącznie do kosztów płacy pracownika niepełnosprawnego, a nie do pracowników ogółem. W przypadku zatem, gdy koszty płacy zatrudnionych przez Skarżącą osób niepełnosprawnych zostały pokryte zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, brak podstaw do żądania zwrotu udzielonego dofinansowania. Natomiast ewentualne uchybienia w zakresie terminowości opłacenia składek ZUS z tytułu zatrudnienia osób pełnosprawnych nie mogą być oceniane w kontekście art. 26a ust. 1a1 pkt 3 ustawy o rehabilitacji.

32. Subwencje unijne, fundusze strukturalne regulacje rynków branżowych.

W wyroku z 30 stycznia 2019 r. sygn. akt V SA/Wa 1817/18 Sąd rozstrzygnął sporną kwestię prawidłowej wykładni oraz zastosowania art. 3 ust. 3 załącznika I rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187/1 z 26 czerwca 2014 r. ze zm.), w szczególności jego akapitu 4, czego konsekwencją było stwierdzenie przez organ, że skarżąca nie spełnia kryteriów uznania ją za mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo (MŚP) i odstąpienie od zawarcia umowy o dofinansowanie z wnioskodawcą.

Sąd wskazał, że załącznik I do rozporządzenia nr 651/2014 zawiera katalog sytuacji, których zaistnienie świadczy o niespełnieniu się przesłanki uznania danego podmiotu za MŚP. Zauważył jednocześnie, że wymienionych tam typowych sytuacji nie sposób uznać za jedyne, które mogłyby świadczyć o uprzywilejowaniu danego podmiotu wobec innych przedsiębiorstw działających na rynku. Zdaniem Sądu w sytuacji, gdy treść przepisu prawnego, mającego zastosowanie w danej sprawie, budzi wątpliwość w zakresie zachowania fundamentalnych dla porządku prawnego wartości, niewątpliwie sąd obowiązany jest sięgnąć również do wykładni funkcjonalnej, aby nie doszło do sytuacji, w której mechaniczne oparcie się wyłącznie na wykładni literalnej przepisu doprowadzi do naruszenia wartości nadrzędnych, np. zasady równości podmiotów wobec powszechnie obowiązującego prawa.

W wyroku z 10 lipca 2019 r. sygn. akt VIII SA/Wa 306/19 Sąd zajmował się problematyką przyznania przez Dyrektora Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, na podstawie § 9 ust. 1 w zw. z § 4 ust. 2 i § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie realizacji przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zadań związanych z ustanowieniem tymczasowych nadzwyczajnych środków wsparcia dla producentów niektórych owoców w związku z kontynuacją zakazu ich przywozu z Unii Europejskiej do Federacji Rosyjskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 82) dalej: rozporządzenie RM, wsparcia (bezpłatna dystrybucja/inne przeznaczenie) w związku z wycofaniem na bezpłatną dystrybucję jabłek.

Kwestią sporną w sprawie była częściowa odmowa przyznania nadzwyczajnych środków wsparcia wypłacanych w związku z zakazem przywozu niektórych owoców i warzyw z Unii Europejskiej do Federacji Rosyjskiej. Powodem odmowy przyznania wsparcia w części było obliczenie maksymalnej ilości możliwej do wycofania z pomniejszeniem zadeklarowanej przez producenta wielkości uprawy jabłek na skutek poniesionych przez skarżącego strat w związku z zaistniałymi w jego gospodarstwie przymrozkami wiosennymi. Skarżący kwestionując kwotę udzielonego wsparcia wskazał, że zadeklarował przekazanie produktów z działek o łącznej powierzchni 4,43 ha w ilości 12.200 kg. Jabłka zostały przekazane Stowarzyszeniu Rozwoju Wsi w [...], na potwierdzenie czego producent otrzymał Świadectwo zgodności z normami handlowymi Unii Europejskiej dla świeżych owoców i warzyw.

Z kolei organ powoływał się na okoliczność, że w trakcie przeprowadzonej kontroli w zakresie weryfikacji zadeklarowanych upraw i możliwości produkcyjnych, skarżący podał, że możliwości produkcyjne gospodarstwa kształtują się na poziomie 60 t/ha. Wielkość tę organ odwoławczy uznał za wiarygodną. Z kolei podpisując protokół producent potwierdził także, że na skutek wystąpienia w 2017 r. wiosennych przymrozków skarżący poniósł straty w wysokości 84%, za co otrzymał pomoc finansową. W związku z tym skarżącemu nie przysługuje wsparcie za wszystkie przekazane jabłka, albowiem mając na uwadze wyżej wskazane wielkości skarżący mógł wyprodukować 265.800 kg jabłek (60 ton x 4,43). Z uwagi jednak na fakt, że w 2017 roku w gospodarstwie skarżącego wystąpiły niekorzystne zjawiska atmosferyczne (wiosenne przymrozki), które spowodowały powstanie szkód na poziomie 84% ostatecznie ustalono, że skarżący mógł osiągnąć plony na poziomie 42.528 kg jabłek (265.800x16%). Uzyskaną wielkość dodatkowo pomnożono przez wynikający z powiadomienia z 19 stycznia 2018 r. współczynnik przydziału w wysokości 0,09. W ten sposób uzyskano wynik 3.827 kg jabłek, wobec którego udzielone zostało wsparcie.

Z ustalonego stanu faktycznego sprawy wynika, że istotnie 27 kwietnia 2018 r. pomiędzy skarżącym, a Stowarzyszeniem Rozwoju Wsi w [...]. nastąpiło przekazanie produktu (jabłek) w ilości 12.200 kg, co wynika z przedstawionego w sprawie Świadectwa potwierdzenia przekazania produktów wycofanych z rynku (k. 48 akt administracyjnych) niemniej Sąd zauważa, że skarżący zadeklarował znajomość zasad i warunków uczestnictwa w mechanizmie wsparcia. Wynikało z nich, że w przypadku, gdy producent owoców składający powiadomienie, na zgłoszonej w powiadomieniu działce i dla danego produktu, poniósł stratę/szkodę w wyniku działania niekorzystnych warunków atmosferycznych, to ilość produktu zgłoszona w powiadomieniu powinna uwzględniać tę stratę/szkodę. Do wymogu tego producent nie zastosował się. Podana przez producenta w powiadomieniu możliwość produkcyjna gospodarstwa nie uwzględnia wykazanej przez producenta szkody w związku z zaistniałymi w 2017 r. w jego gospodarstwie niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi. Nie budziło wątpliwości Sądu, że organ był uprawniony do przeprowadzenia szczegółowej weryfikacji możliwości uzyskania danego plonu,

tj. ilości produktu zgłoszonej w powiadomieniu, co miało miejsce w sprawie niniejszej. Opierając się na danych zawartych we wniosku oraz danych z protokołu przeprowadzonej kontroli określił wysokość wsparcia jako iloczyn podanej przez niego możliwości produkcyjnej gospodarstwa, plonów nieobjętych wiosennymi przymrozkami oraz współczynnika przydziału.

Zdaniem Sądu przekazanie produktu w ilości większej aniżeli tej, co do której udzielono wsparcia, z punktu widzenia interesu skarżącego, niewątpliwie było dla niego niekorzystne, nie można jednak nie dostrzec, że dokonane przez organ obliczenia są konsekwencją zadeklarowanych przez producenta strat i przyznanej mu z tego tytułu pomocy. Niewzięcie tej okoliczności pod uwagę przez organy obu instancji doprowadziłoby do niedopuszczalnej sytuacji, w której producenci rolni uzyskiwaliby podwójne dofinansowanie ponoszonych przez nich strat. Bez znaczenia przy tym pozostaje tytuł ich ponoszenia. Skoro bowiem skarżący zadeklarował, że poniósł stratę/szkodę z powodu niekorzystnych warunków atmosferycznych i strata ta polegała na zmniejszeniu plonu to nie może oczekiwać, że okoliczność ta nie zostanie zweryfikowana i wzięta pod uwagę przez organ na etapie przyznawania pomocy z tytułu utrzymania embarga rosyjskiego na niektóre owoce. Oba postępowania dotyczyły bowiem tego samego okresu.

33. Gry losowe i zakłady wzajemne.

W wyroku z 30 lipca 2019 r. sygn. akt V SA/Wa 2135/18, oddalającym skargę strony na postanowienie Ministra Finansów o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania, Sąd stwierdził, że subiektywne przekonanie strony o tym, iż planowana przez nią działalność nie stanowi gry losowej, zakładu wzajemnego, gry w karty albo gry na automacie w rozumieniu ustawy nie może samodzielnie przesądzać o treści decyzji podjętej w tym zakresie przez Ministra. Ponadto, w sytuacji, gdy organ stwierdzi w oparciu o treść wniosku lub dodatkowych wyjaśnień strony, że planowane przedsięwzięcie posiadające cechy wymienione w ust. 1-5a art. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2018 poz. 165 ze zm.) może być uznane za grę losową, zakład wzajemny, grę w karty albo grę na automacie

w rozumieniu ustawy, zobligowany jest wezwać stronę do uzupełnienia dokumentów (braków formalnych wniosku), o których mowa w art. 2 ust. 7 ustawy o grach hazardowych. Taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie, gdzie Minister wprost w zaskarżonym postanowieniu wyjaśnił, że to właśnie pełny opis przedsięwzięcia wskazany przez spółkę pozwalał na stwierdzenie, że gry rozgrywane na urządzeniach opisanych przez skarżącą mogą być grami na automatach w rozumieniu ustawy o grach hazardowych. Dlatego też, zgodnie z art. 169 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800 ze zm.) w zw. z art. 2 ust. 7 ustawy o grach hazardowych, Minister był zobligowany do wezwania spółki do przedłożenia zindywidualizowanych badań technicznych urządzenia, opisanego we wniosku, przeprowadzonych przez jednostkę badającą upoważnioną do badań technicznych automatów i urządzeń do gier. Dopiero kompletny wniosek strony mógł stanowić przedmiot oceny organu i być podstawą do wydania ostatecznego rozstrzygnięcia (w formie decyzji, o której mowa w art. 2 ust. 6), czy planowana przez stronę działalność stanowi grę losową, zakład wzajemny, grę w karty albo grę na automacie w rozumieniu ustawy o grach hazardowych.

34. Cła.

W wyroku z 8 sierpnia 2019 r. sygn. akt V SA/Wa 287/19 Sąd oddalając skargę uznał, że przepisy ustawy o systemie monitorowania drogowego przewozu towarów przewidują sankcje pieniężne za obiektywnie stwierdzony fakt naruszenia przepisów natomiast nie przewidują wartościowania przyczyn naruszenia zasad systemu monitorowania drogowego przewozu określonych w ustawie towarów przez odpowiedzialne podmioty. Nie ma zatem znaczenia prawnego fakt, czy naruszenie ustawy było skutkiem błędu, omyłki, czy działania przyczyn zewnętrznych. Dla rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie nie miały znaczenia również podnoszone przez Skarżącą, iż zgłoszenie to zostało niezwłocznie po wykryciu błędu zaktualizowane.

35. Sprawy dotyczące dróg, transportu drogowego, kolei, lotnictwa i żeglugi.

W zakresie spraw dotyczących kar za przejazd pojazdem nienormatywnym na uwagę zasługują sprawy o wznowienie postępowania sądownoadministracyjnego w związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) z dnia 21 marca 2019 r. sygn. C-127/17, w świetle którego Polska naruszyła prawo unijne (chodzi o Dyrektywę Rady nr 96/53/WE) poprzez wprowadzenie ograniczenia dla swobodnego ruchu pojazdów o maksymalnym nacisku osi napędowej wynoszącym 11,5 tony.

Przykładowo w wyroku z 15 października 2019 r. sygn. akt VI SA/Wa 1335/19 Sąd uznał za konieczną zmianę wcześniejszego wyroku z 9 marca 2016 r. sygn. akt VI SA/Wa 1411/15 wydanego w sprawie ze skargi na decyzję Głównego Inspektora Transportu Drogowego w przedmiocie nałożenia na skarżącego kary pieniężnej w wysokości 5000 zł z tytułu wykonywania przewozu ładunku papieru w ośmiu rolkach, czyli ładunku podzielonego, pojazdem członowym nienormatywnym składającym się z dwuosowego ciągnika oraz trzyosiowej naczepy. Przyczyną nienormatywności było przekroczenie dopuszczalnego nacisku pojedynczej osi napędowej, który na podstawie dokonanego ważenia pojazdu wynosił 10,86 t. Przejazd wykonywany był na drodze krajowej nr 92, na której dopuszczalne było poruszanie się pojazdów o nacisku pojedynczej osi napędowej do 10 t. Przekroczenie dopuszczalnego nacisku pojedynczej osi wynosiło 0,86 t, co dawało podstawę do nałożenia na skarżącego kary pieniężnej jak za brak zezwolenia kategorii IV. Stosownie do ww. wyroku TSUE Sąd stwierdził, że sprzeczne z ww. Dyrektywą Rady nr 96/53/WE było przyjęcie co do zasady możliwości obniżenia kryterium dopuszczalnych nacisków osi na niektórych z dróg do 10 t (lub nawet do 8 t), gdyż wszystkie pojazdy winny mieć zagwarantowane prawo poruszania się po drogach bez zezwolenia do granicznej wartości nacisków 11,5 t. Jednocześnie Sąd stwierdził, że brak jest podstaw do kontynuowania w niniejszej sprawie postępowania administracyjnego i na podstawie art. 145 § 3 p.p.s.a. i umorzył postępowanie administracyjne.

Z kolei w wyroku z 23 października 2019 r. sygn. akt VI SA/Wa 1336/19 Sąd wznowił postępowanie oraz zmienił wyrok z 23 czerwca 2016 r. w ten sposób, że uchylił zaskarżoną decyzję Głównego Inspektora Transportu Drogowego w przedmiocie nałożenia na skarżącego kary pieniężnej w wysokości 15 000 zł za wykonywanie przejazdu pojazdem nienormatywnym bez zezwolenia. Przyczyną nienormatywności było przekroczenie dopuszczalnego nacisku pojedynczej osi napędowej, który na podstawie ważenia pojazdu podczas kontroli wynosił 12,2 t. Przejazd wykonywany był na drodze krajowej nr 432, na której dopuszczalne było poruszanie się pojazdów o nacisku pojedynczej osi napędowej do 8 t. Sąd stwierdził, że wyrok TSUE w sprawie o sygn. C-127/17 i powołane w nim przepisy ww. Dyrektywy dopuszczają by w transporcie krajowym, jaki odbywał skarżący w rozpoznawanym przypadku, pojazdy poruszały się z obciążeniem do 11,5 t na jedną oś. Jednak wbrew Dyrektywie ustawodawca na drodze, na której zatrzymano do kontroli pojazd skarżącego, w sposób nieuprawniony ograniczył wartość obciążenia jednej osi do 8 t, skoro wartość ta winna co do zasady wynosić 11,5 t. W tej sytuacji nie było podstawy do nałożenia na skarżącego sankcji administracyjnej w takim wymiarze, w jakim to nastąpiło. Bezpośrednio stosowane przepisy Dyrektywy wyprzedzały bowiem przepis ustawy krajowej, tj. art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 ze zm.). Tym samym skarżący, poruszając się pojazdem o nacisku osi 12,2 t, naruszył normę dopuszczalnego nacisku na oś, wynikającą z przepisów Dyrektywy, tj. 11,5 t; jednakże nie w takim wymiarze, jak ustalił to Główny Inspektor Transportu Drogowego przyjmując ograniczenie do 8 t. Powyższe powodowało, że nałożenie na skarżącego sankcji administracyjnej w kwocie 15.000 złotych było nieuprawnione. Zastosowanie w sprawie przepisów krajowych, z pominięciem zasady pierwszeństwa prawa unijnego, Sąd ocenił jako naruszenie prawa materialnego, co wpłynęło na wynik sprawy, bowiem gdyby organy zastosowały prawo unijne, do nałożenia kary w ww. wysokości by nie doszło. W tym stanie rzeczy Sąd stwierdził, że organ ponownie rozpoznając sprawę, obowiązany będzie uwzględnić, że co do zasady na polskich drogach dopuszczalny jest ruch pojazdów o nacisku osi do 11,5 t, a tym samym dokonać korekty ustaleń faktycznych.

36. Działalność gospodarcza.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1007/19, Sąd stwierdzając nieważność zaskarżonej uchwały Rady Gminy J., nie zgodził się z wykładnią art. 14 ust. 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zakresie użytego w niej określenia miejsca objętego zakazem, jako „terenu pól golfowych”. W ocenie Sądu określenie to nie mieści się w ramach uprawnienia rady gminy do konkretyzowania, jak ma takie miejsce wyglądać (art. 12 ust. 2 ustawy). Pod pojęciem zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych rozumie się ich rozmieszczenie w terenie, a w szczególności usytuowanie względem miejsc chronionych, które rada gminy uzna za zasługujące na szczególną ochronę. Katalog tych miejsc został określony w art. 14 ust. 1-5 ustawy; rada gminy nie może dokonywać jego rozszerzenia, bez zaistnienia ku temu istotnych powodów. W zaskarżonej uchwale ani w jej uzasadnieniu nie wskazano przesłanek, dlaczego za obszar chroniony uznano teren jedyne istniejącego na obszarze gminy pola golfowego. Rada nie wyjaśniła, na czym ma polegać szczególny charakter tego obszaru, na którym wprowadzono najszerszy możliwy zakaz sprzedaży, podawania, spożywania i wnoszenia alkoholu.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 124/19 strona skarżąca zwróciła się do organu o potwierdzenie, że tworzone i utrzymywane przez nią zapasy obowiązkowe paliw, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1323) będą mogły być przechowywane w składzie celnym, w procedurze składowania celnego na terytorium Polski, w sytuacji gdy wcześniej nabędzie paliwa ciekłe na terytorium kraju nie będącego członkiem Unii Europejskiej. Intencją strony skarżącej było zawarcie z podmiotem prowadzącym skład celny umowy o magazynowanie zapasów paliw, o jakiej mowa w art. 10 ustawy o zapasach, dzięki czemu przechowywane w składzie celnym paliwa ciekłe będą mogły być wliczane do wielkości tworzonych i utrzymywanych przez stronę zapasów obowiązkowych paliw, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy. Następnie po zakończeniu wykorzystywania wskazanych wyrobów do utrzymywania zapasów obowiązkowych paliw, zostaną one poddane odprawie celnej i wprowadzone na polski rynek.

Sąd uznał, iż w rozumieniu art. 2 pkt 7 lit. b) ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1114 ze zm.), import towarów akcyzowych na terytorium kraju ma miejsce, o ile wyroby akcyzowe (paliwa) nie zostaną objęte procedurą składowania celnego. W takim bowiem przypadku nie dochodzi w ogóle do wprowadzenia wyrobów akcyzowych do obrotu (towary mogą zostać wyprowadzone ze składu celnego danego państwa członkowskiego do innego dowolnego państwa). Oznacza to, że właściciel towarów akcyzowych, w tym przypadku strona skarżąca, nie może nimi swobodnie dysponować na terytorium kraju bez ich wyprowadzenia ze składu celnego i wprowadzenia do obrotu na terytorium Polski, w związku z czym do takich towarów nie mogą znaleźć zastosowania przepisy o tworzeniu zapasów obowiązkowych, gdyż występują w tym przypadku istotne ograniczenia prawne i faktyczne w dysponowaniu tymi towarami (paliwami), jak wskazał Minister Energii w wydanej w tej sprawie interpretacji.

W ocenie Sądu powyższe dodatkowo potwierdza ogólna norma zawarta w art. 9 ust. 1 ustawy o zapasach, zgodnie z którą zapasy interwencyjne mogą być utrzymywane wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zasada terytorialności, w powiązaniu z definicją importu towarów akcyzowych (paliw), wyznacza zatem granicę podlegania przepisom ustawy o zapasach obowiązkowych, do których nie można zaliczyć towarów objętych procedurą składowania w składzie celnym, gdyż nie są one utrzymywane na terytorium Polski w rozumieniu celów tej ustawy i nie podlegają przepisom o opłacie zapasowej.

37. Sprawy z zakresu geologii i górnictwa.

Sprawy o sygn. akt VI SA/Wa 111/19 oraz VI SA/Wa 1269/19 dotyczyły wykonywania działalności koncesyjnej z rażącym naruszeniem warunków określonych w koncesji albo w zatwierdzonym w podlegającym zgłoszeniu projekcie robót geologicznych - art. 139 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868 ze zm.).

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1269/19 Sąd wskazał, że uprzednie wydanie na rzecz koncesjonariusza decyzji zatwierdzającej dodatek do dokumentacji

geologicznej, którym zwiększono powierzchnię obszaru i terenu górniczego, tj. decyzji o powiększeniu złoża objętego koncesją, jest niejako ekspektatywą otrzymania przez tego koncesjonariusza pozytywnej decyzji o zmianie koncesji. Koncesjonariusz po otrzymaniu takiej decyzji uprawniony jest zatem do wydobywania kopaliny oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji na powiększonym obszarze i terenie, czym nie dopuszcza się rażącego naruszenia warunków koncesji. Otrzymując decyzję zatwierdzającą dodatek do dokumentacji geologicznej ma wszak usprawiedliwione podstawy aby przypuszczać, że jego działania zostaną następnie usankcjonowane wydaniem pozytywnej decyzji o powiększeniu obszaru wydobywania ze złoża w decyzji zmieniającej samą koncesję.

Podobnie w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 111/19 Sąd uznał, że już po zatwierdzeniu przez właściwy organ dodatku do dokumentacji geologicznej, koncesjonariusz uzyskuje uprawnienie do eksploatacji złoża na zmienionych warunkach.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1703/18 Sąd wskazał, że dowodem istnienia prawa wnioskodawcy do nieruchomości gruntowej w postępowaniu koncesyjnym może być prawo własności, bądź też każde prawo pochodne od prawa własności (użytkowanie, dzierżawa) wiążące się z prawem pobierania pożytków. Ustawa Prawo geologiczne i górnicze nie wyklucza jednak możliwości złożenia wniosku o koncesję przez podmiot, który nie legitymuje się tytułem prawnym do nieruchomości gruntowej, a dopiero zamierza taki tytuł uzyskać. W takiej sytuacji wystarczy przedłożyć dowód przyrzeczenia nabycia takiego prawa. Takim dowodem może być oświadczenie właścicieli nieruchomości, na której działalność koncesyjna ma być prowadzona, o zgodzie na prowadzenie eksploatacji kruszywa na cały okres obowiązywania koncesji. Udzielenie koncesji w takim przypadku jest dopuszczalne, a późniejsze cofnięcie oświadczenia – po udzieleniu koncesji, nie czyni, że została ona wydana z naruszeniem regulacji art. 24 ust.1 pkt 2 oraz art. 26 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, a w każdym bądź razie nie w stopniu, który mógłby być kwalifikowany jako rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1279/18 Sąd rozważył, czy do oceny przedawnienia prawa organu do doręczenia decyzji w przedmiocie opłaty

eksploatacyjnej za wydobywanie kopaliny bez koncesji zastosowanie znajduje art. 68 § 1, czy też art. 68 § 2 Ordynacji podatkowej. Wskazując ostatecznie na art. 68 § 2 Ordynacji podatkowej Sąd wyjaśnił, że z samej istoty opłaty za nielegalne wydobywanie kopaliny wynika, że podmiot dopuszczający się tego deliktu nie dostarcza organowi żadnych danych niezbędnych do jego ustalenia, jak i do ustalenia wysokości związanej z tym opłaty - *per analogia* nie składa przywołanej w art. 68 § 2 Ordynacji podatkowej „deklaracji”. To powoduje, że organ sam czyni wszelkie ustalenia w kwestii deliktu oraz wymierzenia związanej z tym opłaty; w sprawie zatem musi zostać zastosowany dłuższy – pięcioletni okres przedawnienia.

38. Sprawy z zakresu energetyki.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 769/19 Sąd uznał, że pozostawienie bez rozpoznania wniosku o zmianę koncesji na obrót paliwami ciekłymi w oparciu o przepis szczególny, tj. art. 16 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 1165 ze zm.), a nie w oparciu o przepis ogólny art. 64 § 2 k.p.a., nie ma znaczenia dla zastosowania w takim przypadku uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego z 3 września 2013 r. sygn. akt I OPS 2/13, która brzmi: *„Na pozostawienie podania bez rozpoznania (art. 64 § 2 k.p.a.) przysługuje skarga na bezczynność organu, stosownie do art. 3 § 2 pkt 8 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r., poz. 270 ze zm.)”*. Skutki formalnoprawne pozostawienia wniosku bez rozpoznania w obu ww. trybach są w istocie tożsame, stąd w każdym z nich przysługiwać będzie skarga na bezczynność organu.

W sprawie o sygn. akt VI SAB/Wa 41/18 sądowej kontroli poddana została bezczynność Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE) w wydaniu, w oparciu o art. 20 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 831 ze zm.) w zw. art. 217 § 1 i § 2 pkt 1 k.p.a., świadectwa efektywności energetycznej. Sąd wskazał, że o ile bezczynność Prezesa URE, jako organu administracji publicznej (art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia

1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755) w zw. z art. 5 § 2 ust. 3 k.p.a.), w niepodejmowaniu działań w ramach swoich kompetencji podlega kontroli sądów administracyjnych, o tyle merytoryczna legalność podjętych działań – w tym przypadku wydawania/odmowy wydawania świadectw efektywności energetycznej - została powierzona sądowi powszechnemu, tj. Sądowi Okręgowemu w Warszawie – Sądowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

39. Sprawy dotyczące uprawnień do wykonywania określonych czynności i zajęć.

W odniesieniu do skarg dotyczących egzaminów zawodowych wartym odnotowania jest wyrok w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 2346/18, którym Sąd, kontrolując prawidłowość oceny pracy egzaminacyjnej skarżącego z zakresu prawa administracyjnego, uchylił uchwałę Komisji Egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości do spraw odwołań od wyników egzaminu adwokackiego w przedmiocie ustalenia wyniku tego egzaminu. Na podstawie art. 78e ust. 4 ustawy z 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2018 r. poz. 1184 ze zm.) Sąd odwołał się do ustalonej w tym przepisie skali ocen (od niedostatecznej do celującej) i przyjął, że dla ostatecznej oceny poprawności rozwiązania zadania egzaminacyjnego koniecznym jest dokonanie porównania i wyważenie pozytywnych i negatywnych elementów pracy przy zastosowaniu tej skali. W ocenie Sądu różnicowanie ocen pozytywnych wskazuje na wyraźną wolę ustawodawcy odejścia od ocen dwuwartościowych (ocena pozytywna i ocena negatywna; czyli według skali 0/1). Ustawodawca przewidział bowiem, że mogą powstawać prace (skargi, apelacje, opinie prawne itp.) w różnym stopniu odbiegające – z jednej strony - od prac zasługujących na ocenę pozytywną, z drugiej zaś – niezasługujące wyłącznie na ocenę negatywną. Tymczasem z uzasadnienia zaskarżonej uchwały nie wynikało, jakimi motywami kierowała się Komisja II stopnia, przyjmując przewagę elementów negatywnych pracy nad jej elementami pozytywnymi, co w konsekwencji uniemożliwiło Sądowi kontrolę prawidłowości wystawienia oceny zdającemu z kwestionowanej części egzaminu i obligowało Sąd do uchylenia uchwały Komisji II stopnia.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 544/19 Sąd zaaprobował sprzeciw Ministra Sprawiedliwości wobec wpisu skarżącego na listę aplikantów adwokackich prowadzoną przez Okręgową Radę Adwokacką, uznając za zasadne naruszenie przez organ wpisowy art. 75 ust. 3 ustawy Prawo o adwokaturze poprzez dwukrotny wpis skarżącego na listę aplikantów adwokackich na podstawie tej samej uchwały ustalającej pozytywny wynik egzaminu wstępnego. Sąd uznał, że wskazany w tym przepisie termin „w ciągu dwóch lat” nie służy temu, by wnioskujący o wpis mógł dwukrotnie, na podstawie tego samego pozytywnego wyniku egzaminu, przystąpić do odbywania aplikacji, lecz wyznacza jedynie okres, w jakim może być wykonane jednorazowe uprawnienie do złożenia wniosku o wpis na listę aplikantów adwokackich, które raz skonsumowane, nie może być wykonane ponownie. Skarżący już raz złożył stosowny wniosek i odbywał aplikację, jednak w wyniku niezaliczenia roku i złożenia wniosku o skreślenie, został skreślony z listy aplikantów adwokackich. Utrata statusu aplikanta powoduje, że skarżący, chcąc uzyskać wpis na listę aplikantów adwokackich, musi ponownie poddać się procedurom przewidzianym w ustawie Prawo o adwokaturze. Powinien więc ponownie przystąpić do egzaminu wstępnego na aplikację adwokacką i uzyskać z niego pozytywną ocenę.

W grupie spraw dotyczących radców prawnych i aplikantów radcowskich składy orzekające Sądu przyjęły odmienne stanowisko co do możliwości zaskarżenia do sądu administracyjnego uchwały organów samorządu radcowskiego w przedmiocie umorzenia/odmowy umorzenia należności z tytułu składki członkowskiej.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 536/19 zaakceptowany został pogląd wyrażony w wyroku z 26 lutego 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 421/09, zgodnie z którym sprawa dotycząca rozpatrzenia wniosku o umorzenie należności z tytułu składki członkowskiej jest sprawą indywidualną z zakresu administracji publicznej w rozumieniu przepisów k.p.a. Żaden przepis ustawy z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2115 ze zm.), ani inny akt normatywny rangi ustawowej, regulujący funkcjonowanie samorządu radcowskiego nie przewiduje wyłączenia zasady dwuinstancyjności postępowania w sprawach z tego zakresu. Dlatego zdaniem Sądu wyłączenie dwuinstancyjności postępowania, w odniesieniu do uchwał rady okręgowej izby radców prawnych w przedmiocie umorzenia należności

z tytułu składki członkowskiej, naruszałoby art. 78 Konstytucji RP oraz art. 15 k.p.a. w zw. z art. 127 § 1 k.p.a., a także przepisy ustawy o radcach prawnych, w tym przede wszystkim art. 60 pkt 6 tej ustawy.

Odmienne stanowisko zajął skład orzekający w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 345/19, uznając wskazane uchwały organów samorządu zawodowego radców prawnych za akty wewnątrz korporacyjne, z uwagi na podejmowanie ich wyłącznie na podstawie § 10 ust. 3 uchwały Krajowej Rady Radców Prawnych (KRRP) z dnia 10 grudnia 2010 r. nr 7/VIII/2010 w sprawie wysokości składki członkowskiej i składki ubezpieczeniowej, zasad ich uiszczania i podziału oraz funduszy celowych Krajowej Rady Radców Prawnych. W ocenie Sądu w podanym zakresie organy samorządu zawodowego nie działają na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego, a wyłącznie na podstawie ww. regulacji wewnętrznej. Obowiązek opłacania składek członkowskich jest obowiązkiem o charakterze cywilnoprawnym z uwagi na jego majątkowy charakter oraz oparcie stosunków między samorządem a jego członkami na zasadzie równorzędności. Okręgowa izba radców prawnych w tej części swojej działalności działa zatem w obszarze *dominium*, zaś samorząd zawodowy radców prawnych stosuje procedurę administracyjną tylko w objętych *imperium* Państwa sprawach, wyraźnie mu przekazanych. Ww. uchwała KRRP z 10 grudnia 2010 r. jest aktem samorządu zawodowego o charakterze wewnętrznym, a akty wydane na jej podstawie nie są decyzjami administracyjnymi. Oznacza to, że nie stosuje się do nich postanowień k.p.a. W konsekwencji akty te nie podlegają kontroli sądów administracyjnych, jako regulacje wewnątrzorganizacyjne samorządu zawodowego, związane ściśle z członkostwem w samorządzie radców prawnych i obowiązkami członka wobec własnej korporacji.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1156/19 postanowieniem z 31 lipca 2019 r. Sąd odrzucił skargę na uchwałę Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w przedmiocie odmowy wyrażenia zgody na staż zagraniczny uznając, że akt ten nie należy do kategorii spraw kontrolowanych przez sądy administracyjne na podstawie przepisów ustawy Prawo o adwokaturze, jak również na podstawie art. 3 § 2 pkt 4 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Zaskarżona uchwała została wydana w oparciu o Regulamin odbywania aplikacji adwokackiej,

ma charakter wewnętrzny i została podjęta w ramach stosunku łącznego aplikanta adwokackiego z samorządem adwokackim.

W sprawach o sygn. akt VI SA/Wa 1124/19, VI SA/Wa 1125/19 oraz VI SA/Wa 1372/19 Sąd rozpoznawał skargi na pismo Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w przedmiocie zawiadomienia o dacie przejścia w stan spoczynku sędziego Sądu Najwyższego, na podstawie art. 111 § 1 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 825). Sąd ocenił, że wobec zmian systemowych, wprowadzonych ustawą z 21 listopada 2018 r. o zmianie nowej ustawy o Sądzie Najwyższym usunięte zostały z mocą wsteczną wszystkie skutki wywoływane w odniesieniu do stosunku służbowego, którego ochrony domagali się skarżący. Ustawodawca aktem generalnym wstecznie i wyczerpująco uregulował sytuację prawną objętych hipotezą normy dekodowanej z art. 111 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym, nie tylko pozbawiając mocy prawnej tenże wzorzec sądowej kontroli, ale zarazem konsumując wszelkie podjęte na jego podstawie działania administracji. Na uwagę zasługuje fakt, że działanie ustawodawcy stanowiło wykonanie postanowienia z 19 października 2018 r. wiceprezesa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w sprawie C-619, EU:C:2018:852 uwzględniającego wniosek Komisji o zarządzenie środków tymczasowych polegających m. in. „na podjęciu wszelkich niezbędnych środków w celu zapewnienia, by sędziowie Sądu Najwyższego, których dotyczyły zaskarżone przez Komisję przepisy prawa polskiego, mogli pełnić funkcje na tym samym stanowisku, które zajmowali w dniu 3 kwietnia 2018 r., czyli w dniu wejścia w życie nowej ustawy o Sądzie Najwyższym, korzystając z tego samego statusu, takich samych praw i warunków zatrudnienia, jakie przysługiwały im do dnia 3 kwietnia 2018 r.”.

Ocenę tę zdaje się podzielać TSUE także w wyroku z 19 listopada 2019 r., w sprawach połączonych o sygn. akt C-585/18, C-624/18iC-625/18, gdy twierdzi w tezach 108 – 109, że „(...) ze wspomnianych powyżej wyjaśnień, których dostarczył sąd odsyłający, nie wynika, by to odwołanie mogło zachować swój przedmiot, zwłaszcza, by taka opinia mogła pozostać nieobjęta utratą mocy, jako że na podstawie przyjętych w międzyczasie przepisów krajowych zarówno przepisy krajowe

określające ów nowy wiek przejścia w stan spoczynku, jak i przepisy ustanawiające procedurę przedłużenia czynnej służby, w którą wpisywała się konieczność wydania takiej opinii, zostały uchylone z tym skutkiem, że odwołujący się w postępowaniu głównym może pełnić urząd na stanowisku sędziego do ukończenia 70. roku życia, zgodnie z przepisami krajowymi obowiązującymi przed przyjęciem uchylonych w ten sposób przepisów. (...) W tych okolicznościach (...), nie ma już potrzeby, by Trybunał wydał orzeczenie w przedmiocie pytań przedstawionych w sprawie C 585/18.”.

W sprawach o sygn. akt VI SAB/Wa 52/19 i VI SAB/Wa 54/19 istota problemu prawnego sprowadzała się do oceny, czy przepis art. 111 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym w zw. z art. 49 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2107 ze zm.) ma odpowiednie zastosowanie do sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Przyjmując dopuszczalność skarg na bezczynność Prezydenta RP w wykonaniu nakazu wynikającego z treści art. 39 ustawy o Sądzie Najwyższym, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie podzielił w tym względzie stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażone w postanowieniach z 18 kwietnia 2019 r. sygn. akt II GZ 51/19 i II GZ 60/19 oraz z 25 kwietnia 2019 r. sygn. akt II GZ 62/19. Oddalając skargi Sąd stwierdził, że skoro przepisy ustawy ustrojowej nie przewidują odrębnych regulacji w przedmiocie stanu spoczynku sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, to zgodnie z treścią art. 49 ustawy Prawo o ustroju sądów administracyjnych, odpowiednie zastosowanie znajdą tu przepisy regulujące stan spoczynku sędziów Sądu Najwyższego, z przepisem art. 111 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym włącznie. Zmiany organizacyjno-ustrojowe w Sądzie Najwyższym - wprowadzone przepisami nowelizującymi ustawę o Sądzie Najwyższym, na które wskazuje organ w odpowiedzi na skargi - w ocenie Sądu nie dają podstaw do domniemania zamysłu ustawodawcy, iż *ratio legis* wprowadzenia przepisu art. 111 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym było umożliwienie - wyłącznie sędziom tego Sądu - przejścia w stan spoczynku. Domniemywanie takiego zamiaru w normach, które nie zawierają rozróżnienia na sędziów Sądu Najwyższego i sędziów Naczelnego Sądu

Administracyjnego, byłoby sprzeczne z zasadą racjonalnego ustawodawcy i zasadą *lege non distinguente nec nostrum est distinguere*.

W zdaniach odrębnych zgłoszonych do ww. rozstrzygnięć nie podzielono zaprezentowanego w nich stanowiska wskazując, że norma art. 111 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym stanowi szczególną regulację dotyczącą okoliczności związanych z pełnieniem funkcji sędziego Sądu Najwyższego. Podkreślono, że norma ta została wprowadzona do ustawy po to, aby w stan spoczynku mogli przejść sędziowie Sądu Najwyższego w związku z reorganizacją tego Sądu, mającą podstawę w ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym. Brak szczególnych okoliczności dotyczących zmian w zakresie reorganizacji Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz pełnienia funkcji sędziego tego Sądu uniemożliwia odpowiednie zastosowanie przepisu art. 111 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym do sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 2045/19 Sąd odniósł się do pozycji rady izby komorniczej w postępowaniach dotyczących powołania na stanowisko komornika sądowego. Rada izby komorniczej przy wydawaniu opinii w postępowaniu o powołanie/odwołanie komornika - reprezentując izbę komorniczą i nie posiadając samodzielnej podmiotowości prawnej - działa w interesie indywidualnym członków samorządu i całego samorządu. Pozbawienie przez ustawodawcę w 2018 r. rady właściwej izby komorniczej statusu strony w omawianych postępowaniach, na mocy ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 771), przesądza o nieposiadaniu takiego statusu także przez samą izbę komorniczą. Mocą przepisów wprowadzonych w 2018 r., Minister Sprawiedliwości został ustanowiony jako jedyny organ do powoływania komorników. Ponosząc odpowiedzialność za osoby dopuszczone do wykonywania zawodu, został wyposażony w odpowiednie instrumenty prawne do wykonywania obowiązków w tym zakresie, np. możliwość odwołania komornika w sytuacjach przewidzianych treścią art. 19 ww. ustawy.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 733/19 Sąd odniósł się do wymagań jakie należy spełnić, aby zostać wpisanym na listę biegłych rewidentów. Jeżeli osoba po skutecznym wykreśleniu z rejestru ponownie ubiega się o uzyskanie wpisu to musi

spełnić wszystkie warunki jakie wymagane są w myśl ustawy obowiązującej w dacie złożenia wniosku, tj. w ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1089 ze zm.). Błędne jest stanowisko skarżącej, że skoro ubiega się o wpis ponowny, tj. była już wpisana do rejestru biegłych rewidentów w przeszłości, to powinna zostać wpisana do rejestru obecnie spełniając wymagania określone w nieobowiązującej już ustawie z dnia 19 października 1991 r. o badaniu i ogłaszaniu sprawozdań finansowych oraz biegłych rewidentach i ich samorządzie (Dz. U. z 1991 r. Nr 111, poz. 480 ze zm.). Niezależnie zatem, czy osoba fizyczna wnioskuje o wpis do rejestru po raz pierwszy, czy też po raz kolejny, jest obowiązana spełniać wymagania obowiązujące w chwili złożenia wniosku. Jeżeli od dnia skreślenia z rejestru upłynęło więcej niż 10 lat, to ponowny wpis na listę biegłych rewidentów jest możliwy po ponownym złożeniu egzaminów, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach. Rozwiązanie to ma służyć zapewnieniu, że osoba wpisana do rejestru biegłych rewidentów daje rękojmię należytego wykonywania zawodu zaufania publicznego, pomimo jego niewykonywania przez dłuższy okres.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1691/18 Sąd wskazał, że charakter pracy pracownika ochrony wymaga szczególnych predyspozycji moralnych oraz posiadania nieskazitelnej opinii. Z uwagi na specyfikę wykonywanej funkcji, wiążącej się z dużym ryzykiem oraz konieczność zagwarantowania zaufania publicznego, zawód ten powinien odznaczać się szczególną przejrzystością, a osoby go wykonujące winne być transparentne i uczciwe. Natomiast wszczęcie i prowadzenie postępowania karnego przeciwko konkretnej osobie o przestępstwo umyślne przejrzystość tę niweczy.

Imperatywna forma czasownika „skreśla się” zawarta w art. 29 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2017 r. poz. 2213 ze zm.) ma charakter obligatoryjny, a zatem organy Policji mają obowiązek skreślenia danej osoby z listy kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej w każdym przypadku ujawnienia, że osoba ta należy do grupy osób wymienionych we wskazanej regulacji ustawowej. Ustawodawca nie przewidział możliwości, aby kwalifikowany pracownik ochrony fizycznej, wobec którego zostało wszczęte postępowanie karne za

przestępstwo umyślne, nie został skreślony z listy kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej. Decyzja w przedmiocie skreślenia z listy kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej nie jest decyzją uznaniową, ani decyzją przed wydaniem której organ bada sytuację, czy też ewentualne skutki jakie taka decyzja może wywołać. Jest to tzw. decyzja związana, a w takim przypadku wymogi ustawy są jednoznaczne. Gdy zostają spełnione przesłanki z art. 29 ust. 6 ustawy o ochronie osób i mienia, organ obligatoryjnie skreśla pracownika ochrony z listy kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej (sprawa o sygn. akt VI SA/Wa 191/19).

40. Sprawy z zakresu jakości.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1067/19 Sąd stwierdził, iż zamieszczenie informacji o treści „Na naturalnym zakwasie”, pomimo że w procesie produkcji oprócz zakwasu zastosowano również drożdże, stanowi podstawę do uznania spornego pieczywa za artykuł rolno-spożywczy zafałszowany. Stosowanie dodatkowych komunikatów w oznakowaniu pieczywa, wskazujących na zastosowanie zakwasu może stanowić o wprowadzeniu konsumenta w błąd, jeżeli producent nie podaje pełnej informacji, iż pieczywo co prawda wyprodukował na naturalnym zakwasie, ale dodał do niego drożdże. W ocenie Sądu o użytym zakwasie i drożdżach konsument powinien być poinformowany przede wszystkim w wykazie składników, ale jeżeli producent podaje dodatkowe informacje w postaci haseł reklamowych w głównym polu widzenia, w bezpośrednim sąsiedztwie nazwy, to powinien podać również informacje o użyciu drożdży. Brak pełnej informacji, obok nazwy na przedniej stronie opakowania, iż „chleb wyprodukowano na naturalnym zakwasie z dodatkiem drożdży” może rodzić u konsumenta błędne wyobrażenie, że w procesie produkcji kupowanego pieczywa użyto wyłącznie zakwasu.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 550/19 badany problem sprowadzał się do oznakowania produktu. Zdaniem Sądu nazwa środka spożywczego powinna składać się z opisu umożliwiającego konsumentowi rozpoznanie jego rodzaju i właściwości, pozwalając na odróżnienie (i wybór) produktu lepszej jakości od produktu, do wytworzenia którego użyto surowca gorszej jakości. Informacja zamieszczona na

etykiecie o zastosowaniu w produkcie składnika „rozdrobniony łosoś” odpowiada surowcowi, który w Handlowym Dokumentie Identyfikacyjnym został pierwotnie określony jako „blok mięsa separowanego”. Późniejsza korekta dokumentu poprzez dodanie informacji, że chodzi tu o zastosowanie „bloku mięsa separowanego z łososią atlantyckiego” nie usuwa powstałych w tym zakresie wątpliwości. Producent nie może zatem pomijać tej okoliczności w oznakowaniu produktu. Informacją szczególnie pożądaną przez świadomych konsumentów jest właśnie ta o rodzaju i jakości użytych surowców.

41. Sprawy z zakresu telemediów.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 52/19 Sąd wskazał, że cofnięcie rezerwacji częstotliwości na podstawie art. 123 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2018 r. poz. 1954 ze zm.) następuje jako sankcja związana z naruszeniami obowiązku wnoszenia opłat za prawo do wykorzystywania rezerwacji częstotliwości. Jest to przepis szczególny w stosunku do postanowień Kodeksu postępowania administracyjnego, mający zastosowanie gdy rezerwacja częstotliwości wykorzystywana jest w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

W ocenie Sądu utrzymywanie stanu, w którym częstotliwości - jako dobro o ograniczonym zasobie - są wykorzystywane, a podmiot uprawniony na podstawie decyzji do ich wykorzystywania nie uiszcza wymaganych prawem opłat rocznych, prowadzi do zagrożenia interesu społecznego jak i słusznego interesu obywateli. Organ wydający decyzję, powołując się na przepisy ustawy Prawo telekomunikacyjne miał prawo przyjąć również, że pozostawienie decyzji o rezerwacji częstotliwości w obrocie doprowadzić by mogło w takiej sytuacji do powiększenia zadłużenia strony skarżącej wobec Skarbu Państwa. W interesie społecznym oraz słusznym interesie obywateli nie leży notoryczne niewywiązywanie się przez podmiot prowadzący działalność telekomunikacyjną z jednoznacznych obowiązków ustawowych (w tym m.in. z obowiązku uiszczania stosownych opłat).

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 803/19 Sąd stwierdził, że nie jest możliwe, aby organ (Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej) w decyzji rezerwacyjnej wydanej na podstawie art. 116 ust. 8 ustawy Prawo telekomunikacyjne (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1954, ze zm.) określił opłatę za dokonanie rezerwacji częstotliwości w częściach lub ratach. Przeciwno tej tezie stoi wyraźnie treść art. 185 ust. 4a tej ustawy. Jednorazowość opłaty, wyraźnie wskazana przez ustawodawcę, wyklucza rozłożenie jej na raty w samej decyzji rezerwacyjnej wydanej na podstawie art. 116 ustawy. Istnieje natomiast możliwość prawna wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie rozłożenia na raty jednorazowej opłaty z art. 185 ust. 4a ustawy Prawo telekomunikacyjne w trybie art. 67a § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa.

Zgodnie z wyrokiem z 5 września 2019 r. sygn. akt VI SA/Wa 2415/18 ustawa z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1204 ze zm.) nie przewiduje rejestracji i opłat w przypadku urządzeń powstałych w wyniku ekspansji nowych technologii. W ustawie pojęcie odbiornik radiofoniczny i telewizyjny „rozumiany” jest w jego tradycyjnej formie, jako radio oraz telewizor, i tak też należy traktować abonament - jako opłatę wynikającą z możliwości odbioru programu za pomocą tych urządzeń. Z tego rodzaju urządzeniami ustawa o opłatach wiąże obowiązek rejestracyjny oraz ponoszenia opłaty abonamentowej. Osoby oglądające telewizję bądź słuchający radia za pomocą komputera, telefonu komórkowego bądź też tabletu oraz innych urządzeń niewymienionych w ustawie o opłatach, nie są zobowiązane do płacenia abonamentu radiowo-telewizyjnego.

42. Kultura fizyczna.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1289/18 Sąd podkreślił, że spełnienie w obiektach hotelarskich wymagań przeciwpożarowych dokumentuje się opinią właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej. Uzyskanie pozytywnej opinii tego organu jest warunkiem niezbędnym do potwierdzenia spełnienia przez podmiot wymogów stawianych przez przepisy przeciwpożarowe. Każdy przedsiębiorca posiadający obiekt, w którym są świadczone usługi hotelarskie powinien posiadać taką opinię. Brak spełnienia wymogów przeciwpożarowych przez hotel stanowi podstawę do wydania decyzji o uchyleniu kategorii zaszeregowania oraz wykreślenia obiektu z ewidencji.

43. Sprawy kapitałowe i bankowość.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 2473/17 Sąd oddalając skargę wskazał, że normy prawa regulujące publiczny obrót papierami wartościowymi mają na celu ochronę zasady transparentności (przejrzystości) rynku kapitałowego. W tym celu ustawodawca nakłada na emitentów obowiązki informacyjne, służące realizacji tej zasady. W ocenie Sądu nałożona przez Komisję Nadzoru Finansowego w ww. sprawie kara pieniężna była adekwatna do skali, liczby i wagi naruszeń, jakich dopuściła się strona skarżąca, ponieważ uczestnicy rynku kapitałowego wielokrotnie i przez długi okres czasu nie otrzymali na czas kompleksowej informacji na temat jej sytuacji finansowej. Nie mogli zatem w prawidłowy sposób skalkulować decyzji inwestycyjnych. Brak publikacji raportów okresowych spowodował zachwianie fundamentalnej zasady, na której oparty jest publiczny obrót papierami wartościowymi, tj. zasady transparentności rynku.

Kary pieniężnej za naruszenie obowiązków informacyjnych dotyczyła również sprawa o sygn. akt VI SA/Wa 1038/18. Karę nałożono za nieprzekazanie do KNF, spółce prowadzącej rynek regulowany i do publicznej wiadomości, informacji poufnych w przedmiocie negocjacji. Sąd oddalił skargę podkreślając, że cenotwórczy charakter informacji poufnych powoduje, że informacje te są ważne dla inwestorów, dlatego powinny być przekazywane do publicznej wiadomości niezwłocznie, a ich zakres powinien umożliwiać podjęcie racjonalnej, adekwatnej do sytuacji emitenta decyzji inwestycyjnej.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 2392/18, dotyczącej nałożenia kary pieniężnej z tytułu niesporządzenia sprawozdań finansowych na dzień otwarcia likwidacji funduszy inwestycyjnych, Sąd oddalając skargę wskazał, że w sprawie bezspornym było niesporządzenie przez bank sprawozdań finansowych na dzień otwarcia likwidacji funduszy inwestycyjnych. Bank nie dochował również terminów określonych w przedstawionych przez siebie harmonogramach czynności likwidacji funduszy. Zdaniem Sądu nie można dla usprawiedliwienia opóźnienia powoływać się na brak dysponowania wszystkimi dokumentami i nośnikami informacji niezbędnymi do sporządzenia sprawozdań finansowych, za dostarczenie których było

odpowiedzialne towarzystwo funduszy inwestycyjnych, nie realizując w pełni tego obowiązku, bądź też że dokumenty te i nośniki były w posiadaniu organów ścigania. Skoro bowiem bank pełnił wcześniej obowiązki depozytariusza powinien zadbać, aby każda ze stron umowy wywiązywała się ze swoich obowiązków.

Sąd w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 967/18, dotyczącej nałożenia kary pieniężnej w związku z rozpowszechnianiem za pomocą środków masowego przekazu fałszywych lub nierzetelnych informacji na temat spółki, oddalił skargę wskazując, że nierzetelna informacja była rozpowszechniona przez stronę skarżącą za pośrednictwem ogólnopolskiej gazety o profilu biznesowym. Mogła zatem potencjalnie dotrzeć do znacznego kręgu odbiorców, którymi były osoby zainteresowane inwestowaniem na rynku kapitałowym, o różnym poziomie posiadanej wiedzy i doświadczenia w tym zakresie. Natomiast w myśl art. 39 ust. 2 pkt 4 lit. b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1768 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 724), nie ma znaczenia dla stwierdzenia zaistnienia manipulacji, czy rozpowszechniona w wywiadzie przez stronę skarżącą nierzetelna informacja wprowadziła inwestorów w błąd i nie jest konieczne wykazanie jej wpływu na kurs akcji spółki. Wystarczające jest, że informacja mogła wprowadzić uczestników rynku kapitałowego w błąd. Nie ma przy tym znaczenia cel rozpowszechnianych informacji ani stopień ich szczegółowości, tylko okoliczność ich wpływu na mylny sposób postrzegania sytuacji na rynku lub sposobność takiego wpływu. Sposób sformułowania zakazu wynikającego ze wskazanego przepisu sugeruje, że celem prawodawcy była chęć ochrony nie tylko przed celowym kreowaniem fałszywego lub nierzetelnego przekazu, lecz także przed tzw. szumem informacyjnym, który może powstać w wyniku rozpowszechniania pogłosek, niepełnych informacji lub takich, które zostały celowo zniekształcone.

44. Sprawy z zakresu własności przemysłowej.

W sprawach o sygn. akt VI SA/Wa 2114/18, VI SA/Wa 2115/18, VI SA/Wa 500/19, VI SA/WA 735/19 i VI SA/Wa 736/19 problem prawny sprowadzał się do oceny, czy sporne znaki towarowe „Poczta kwiatowa”, „Pakiet Rodzinny” i „Pakiet Rodzinny HD” posiadają na tyle dostateczne znamiona odróżniające w obrocie, że nie są oznaczeniami opisowymi ani ogólnoinformacyjnymi, uniemożliwiającymi pełnienie dystynktywnej funkcji przez znak towarowy.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej – Dz. U. z 2017 r. poz. 776 (w brzmieniu, w jakim przepis ten obowiązywał w dniu zgłoszenia ww. znaków towarowych) nie udziela się praw ochronnych na oznaczenia, które nie mogą być znakiem towarowym (ust. 1 pkt. 1); nie mają dostatecznych znamion odróżniających (ust. 1 pkt 2); z zastrzeżeniem art. 130 ustawy Prawo własności przemysłowej nie mają dostatecznych znamion odróżniających oznaczenia, które nie nadają się do odróżniania w obrocie towarów, dla których zostały zgłoszone (ust. 2 pkt 1), składają się wyłącznie z elementów mogących służyć w obrocie do wskazania w szczególności rodzaju towaru, jego pochodzenia, jakości, ilości, wartości, przeznaczenia, sposobu wytwarzania, składu, funkcji lub przydatności (ust. 2 pkt 2), weszły do języka potocznego lub są zwyczajowo używane w uczciwych i utrwalonych praktykach handlowych (ust. 2 pkt 3).

We wskazanych sprawach Sąd konsekwentnie podkreślał, że funkcją znaku towarowego jest zdolność odróżniająca towary jednego przedsiębiorstwa od towarów tego samego rodzaju, pochodzących od innych przedsiębiorców. Zdolność ta przejawia się w tym, że znak towarowy nie może wprowadzać uczestników obrotu w błąd, co do pochodzenia towarów. Znakiem towarowym może być zatem wyłącznie takie oznaczenie, do używania którego można przyznać prawo wyłączne jednemu podmiotowi, gwarantując jednocześnie swobodny dostęp pozostałym uczestnikom obrotu gospodarczego do oznaczeń ogólnoinformacyjnych.

W sprawach o sygn. akt VI SA/Wa 2114/18 i VI SA/Wa 2115/18 kontroli Sądu poddano decyzje Urzędu Patentowego RP odmawiające unieważnienia prawa

ochronnego na znak towarowy słowny „Poczta kwiatowa”, zarejestrowany z pierwszeństwem od dnia 23 listopada 2007 r., przeznaczony do oznaczenia usług w klasach: 35, 39, 42 i 45 oraz znak towarowy słowny „Poczta kwiatowa” zarejestrowany z pierwszeństwem od dnia 17 stycznia 2002 r., przeznaczony do oznaczenia usług w klasach: 35, 39 i 42. Oddalając skargi w tych sprawach Sąd odwołał się do reguły konkretnej opisowości znaku towarowego. Wyłączonym od rejestracji jako opisowy może być tylko taki znak, który wskazuje na konkretne cechy towaru, dla którego oznaczenia jest przeznaczony, dlatego rolą wnioskodawcy jest przedstawienie dowodów na okoliczność braku takich cech. Dowodem w tym względzie nie mogą być jednak badania sondażowe przedłożone na okoliczność postrzegania oznaczenia przez aktualnych i potencjalnych odbiorców usługi pochodzące z 2017 r., a więc są późniejsze o prawie 10 lat niż zgłoszenie spornego znaku do ochrony.

Zajmując stanowisko w kwestii modyfikacji wniosku o unieważnienie prawa ochronnego na znak towarowy w zakresie podstawy materialnoprawnej żądania Sąd podkreślił, że w toku postępowania prowadzonego z wniosku o unieważnienie prawa ochronnego na znak towarowy ocenie podlega prawidłowość udzielenia ochrony; zatem ustalenia faktyczne, jak i subsumpcja prawa zdeterminowane są datą pierwszeństwa. Modyfikacja wniosku w zakresie wskazania podstawy prawnej z uwagi na konieczność stosowania przepisów z daty zgłoszenia spornego znaku, a nie daty złożenia wniosku o unieważnienie, nie może być uznana za dyskwalifikującą wniosek, gdyż nie stanowi jego istotnej czy też merytorycznej zmiany. Zmiana numeracji przepisów nie powoduje zmiany stanu prawnego sprawy.

Oddalając skargi w sprawach o sygn. akt VI SA/Wa 735/19 i VI SA/Wa 736/19 Sąd przyznał rację organowi, który uznał, że zgłoszone do ochrony znaki towarowe „Pakiet Rodzinny” i „Pakiet Rodzinny HD” charakteryzuje brak dostatecznych znamion odróżniających w odniesieniu do sygnowanych nimi towarów i usług. Etymologia słów, z których składają się znaki jest powszechnie znana i łatwa do weryfikacji za pomocą ogólnie dostępnych opracowań słownikowych, czy wyszukiwarek internetowych. Wyrażenie „pakiet” może znaczyć kilka rzeczy spakowanych razem, słowo „rodzinny” oznacza skierowany do podstawowej grupy społecznej jaką jest rodzina, skrót HD posiada natomiast cechy, które wskazują na

rodzaj i właściwości towarów i usług, a nie identyfikują ich pochodzenia. Udzielenie prawa ochronnego na wymienione oznaczenia na rzecz jednego podmiotu spowodowałoby sytuację tzw. „wiecznego monopolu” dla jednego przedsiębiorcy, prowadząc do zachwiania prawa własności pozostałych podmiotów oraz uniemożliwiając normalne funkcjonowanie rynku.

Na gruncie omawianych spraw zarysowane zostało stanowisko Sądu odnoszące się do konieczności skonfrontowania przez organ spornych oznaczeń z każdym towarem bądź usługą zawartą w zgłoszeniu. Wskazując na orzecznictwo TSUE (w tym wyrok z 17 maja 2017 r. EUIPO/Deluxe Entertainment Service Group, C-437/15 P, EU:C:2017:380, pkt 30 i przytoczone w nim orzecznictwo) Sąd wywiódł, że w przypadku oznaczeń „Pakiet Rodzinny” i „Pakiet Rodzinny HD”, zachodził wyjątek od ogólnej zasady obowiązku takiego skonfrontowania. Mianowicie, gdy istnieje ta sama podstawa odmowy rejestracji znaku i jest ona podnoszona wobec kategorii lub grupy towarów lub usług, między którymi istnieje na tyle bezpośredni i konkretny związek, że tworzą one jedną kategorię lub jedną grupę towarów lub usług o dostatecznie jednorodnym charakterze, prawidłowym jest ograniczenie się przez organ w decyzji do ogólnego uzasadnienia obejmującego wszystkie rozpatrywane towary i usługi.

45. Sprawy z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych.

W 2019 r. w sprawach tego zakresu rozstrzygnięcia Sądu dotyczyły głównie obowiązku poniesienia kosztów świadczeń opieki zdrowotnej, podlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego, zgody na refundację leku oraz skierowania na leczenie poza granicami kraju.

Oдноśnie ostatniego rodzaju spraw warto zauważyć, że linia orzecznicza Sądu (m. in. sprawy o sygn. akt VI SA/Wa 491/19, VI SA/Wa 354/19, VI SA/Wa 378/19) wyrażająca pogląd, zgodnie z którym warunkiem refundacji przez Narodowy Fundusz Zdrowia zabiegów medycznych niewymienionych wprost w przepisach rozporządzenia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 2295 ze zm.) jest to, by były zgodne ze wskazaniami aktualnej wiedzy medycznej, z wykorzystaniem metod diagnostyczno-terapeutycznych innych niż stosowane w medycynie niekonwencjonalnej, ludowej lub orientalnej, została zakwestionowana przez Naczelny Sąd Administracyjny (przykładowo wyrok z 5 lipca

2019 r. sygn. akt II GSK 412/19 i kolejne, powielające to stanowisko). Sąd odwoławczy ocenił, że w sytuacji niewymienienia określonej procedury wprost w przepisach rozporządzenia brak jest podstaw do uznania, że w takiej sytuacji płatnik uprawniony jest do weryfikacji wniosku ubezpieczonego na podstawie kryteriów aktualnej wiedzy medycznej w oparciu o opinie konsultantów krajowych bądź wojewódzkich. Wyłączone kryteria kwalifikowania w akcie wykonawczym świadczeń jako gwarantowanych wynikają z przepisów rozdziału 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510 ze zm.). Posługiwanie się w tym zakresie przesłankami pozaustawowymi jest nieuprawnione; miałyby wręcz charakter samoistnego działania organu, z naruszeniem obowiązku działania na podstawie i w granicach prawa. Płatnikowi nie przysługuje prawo do formułowania wiążących ocen w tym zakresie.

Ten kategoriyczny pogląd sądu odwoławczego stał się podstawą do skorzystania przez tutejszy Sąd z kompetencji wynikającej z art. 179a ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi i uwzględnienia skarg kasacyjnych wnoszonych w tzw. serii spraw, w których spór dotyczył refundacji kosztów leczenia za granicą schorzenia wysiłkowego nietrzymania moczu laseroterapią.

W orzecznictwie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie rozpoznawane były w 2019 r. także sprawy, w których spór dotyczył charakteru prawnego umów cywilnoprawnych i związanego z tym problemu odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne. Wypracowane w orzecznictwie sądów administracyjnych w tym zakresie kryteria nie okazały się jednak w niektórych przypadkach zbieżne z tymi, którymi posługują się sądy powszechne, właściwe w sprawach ubezpieczeń społecznych. Na przykład w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 776/19 umowę opiewającą na wygłoszenie wykładu zakwalifikowano jako umowę o świadczenie usług, którą uprzednio Sąd Apelacyjny w Warszawie ocenił jako umowę o dzieło. Ta niesprzyjająca pewności obrotu rozbieżność przybierałaby zapewne mniejsze rozmiary, gdyby sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych rozpoznawane były w ramach jednego pionu sądownictwa. Uwaga ta skłania do sformułowania wniosku *de lege ferenda* o dokonanie zmian w obrębie właściwości sądów powszechnych i sądów administracyjnych.

46. Środki farmaceutyczne i materiały medyczne oraz nadzór farmaceutyczny.

W grupie spraw obejmujących środki farmaceutyczne i materiały medyczne oraz nadzór farmaceutyczny na uwagę zasługuje wyrok z 25 września 2019 r. wydany w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 2256/17, którym Sąd uchylił zaskarżoną decyzję Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych odmawiającą wydania skarżącej spółce pozwolenia na import równoległy z Wielkiej Brytanii produktu leczniczego. Organ nie zgodził się w tej sprawie ze stanowiskiem strony skarżącej, że objęty wnioskiem produkt leczniczy, dopuszczony do obrotu w Wielkiej Brytanii, odpowiada produktowi leczniczemu, dopuszczonemu do obrotu na terytorium Polski. Stwierdził bowiem różnicę w kategorii rejestracyjnej porównywanych produktów leczniczych. Produkt objęty wnioskiem dopuszczony został do obrotu w Wielkiej Brytanii na podstawie wniosku skróconego, jako odpowiednik referencyjnego produktu leczniczego, dopuszczonego do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie pełnej dokumentacji w rozumieniu art. 2 pkt 35b ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2016 r. poz. 2142 ze zm.). W związku z tym organ odmówił stronie wydania pozwolenia na import równoległy, powołując się na przepis art. 2 pkt 7b lit. b ustawy Prawo farmaceutyczne. Przepis ten na gruncie prawa krajowego wprowadził wymóg posiadania przez produkt leczniczy importowany tej samej kategorii rejestracyjnej, co produkt leczniczy dopuszczony do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zdaniem organu sytuacja, w której produkty lecznicze mają różne kategorie rejestracyjne (lek referencyjny, odpowiednik leku rejestracyjnego) oznacza, że produkty te zostały dopuszczone na podstawie odrębnej dokumentacji. W konsekwencji dokumentacja referencyjnego produktu leczniczego nie może zostać potraktowana jako potwierdzenie jakości, bezpieczeństwa i skuteczności odpowiednika referencyjnego produktu leczniczego. W tych warunkach organ w toku postępowania nie zwracał się do brytyjskiej agencji rejestracyjnej o przesłanie jakichkolwiek dodatkowych informacji.

Sąd, rozpoznając skargę na ww. decyzję organu, zawiesił postępowanie sądownoadministracyjne i zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej

(TSUE) z pytaniem prejudycjalnym „Czy prawo unijne, w szczególności art. 34 i art. 36 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, sprzeciwia się uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym pozwolenie na dopuszczenie do obrotu w państwie członkowskim produktu leczniczego z importu równoległego nie może być udzielone wyłącznie z tego powodu, że produkt leczniczy będący przedmiotem importu równoległego został dopuszczony w państwie członkowskim wywozu jako odpowiednik produktu referencyjnego, tj. na podstawie skróconej dokumentacji, a w państwie członkowskim przywozu taki produkt leczniczy został dopuszczony do obrotu jako referencyjny produkt leczniczy, tj. na podstawie pełnej dokumentacji, przy czym taka odmowa następuje bez badania zasadniczej tożsamości terapeutycznej obu produktów oraz bez wystąpienia organu krajowego - pomimo takiej możliwości - o dokumentację do odpowiedniego organu w państwie wywozu?”. Sąd powziął bowiem wątpliwości co do tego, czy prawo Unii pozwala odmówić wydania pozwolenia na przywóz równoległy produktu leczniczego z tego tylko względu, że wniosek nie spełnia dodatkowego wymogu formalnego ustanowionego w prawie krajowym, w zakresie tożsamości dokumentacji, w oparciu o którą dopuszczone do obrotu zostały zarówno lek importowany, jak i produkt leczniczy dostępny Polsce.

TSUE wyrokiem z 3 lipca 2019 r. w sprawie C-387/19 rozstrzygnął powyższy wniosek, uznając, że 34 i 36 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej stoją na przeszkodzie przepisom państwa członkowskiego wymagającym dla wydania pozwolenia na przywóz równoległy produktu leczniczego, aby ów produkt leczniczy i produkt leczniczy będący przedmiotem pozwolenia na dopuszczenie do obrotu w tym państwie członkowskim były oba referencyjnymi produktami leczniczymi lub oba generycznymi produktami leczniczymi, i które w konsekwencji zakazują wydania jakiegokolwiek pozwolenia na przywóz równoległy produktu leczniczego, jeżeli jest on generycznym produktem leczniczym, gdy produkt leczniczy dopuszczony już do obrotu w tym państwie członkowskim jest produktem referencyjnym. Zdaniem TSUE nie wydaje się, aby dokumentacja odnosząca się do importowanego, generycznego produktu leczniczego przedstawiona przez importera oraz dokumentacja dotycząca referencyjnego produktu leczniczego, pozostająca w dyspozycji organu, była zasadniczo niewystarczająca dla rozpoznania wniosku skarżącej. Jednakże w przypadku wątpliwości organu, czy objęte wnioskiem o pozwolenie na import

równoległy produkty lecznicze nie różnią się znacząco pod względem ich bezpieczeństwa i skuteczności, powinien on wezwać importera o przedstawienie dodatkowych informacji i zażądać od właściwego organu krajowego państwa członkowskiego wywozu udostępnienia niezbędnych dokumentów do dokonania weryfikacji. Dlatego też wymóg przewidziany w art. 2 pkt 7b lit. b ustawy Prawo farmaceutyczne, uniemożliwiający jakiegokolwiek badanie podobnego charakteru omawianych produktów leczniczych wykracza poza to, co konieczne do osiągnięcia celu ochrony zdrowia i życia osób, o którym mowa w art. 36 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Sąd uchylając wyrokiem z 25 września 2019 r. sygn. akt VI SA/Wa 2256/17 decyzje organu, zobowiązał organ do uwzględnienia przy ponownym rozpatrzeniu sprawy stanowiska TSUE podkreślając, że wyrok TSUE ma charakter precedensowy, gdyż uwagi w trakcie rozpoznawania pytania prejudycjalnego zgłosiły także Rządy: czeski, irlandzki i włoski. W ocenie Sądu organ posiadał pełną dokumentację dotyczącą referencyjnego produktu leczniczego dopuszczonego do obrotu w Polsce oraz dokumentację brytyjskiego odpowiednika produktu referencyjnego. Pomimo tego odmówił wydania pozwolenia na import równoległy brytyjskiego produktu leczniczego. Rozstrzygnął tak bez przeprowadzenia analizy posiadanej dokumentacji celem ustalenia, czy przywożony produkt leczniczy, nie będąc produktem identycznym z dopuszczonym produktem na polskim rynku, nie stwarza problemu pod względem jakości, skuteczności lub bezpieczeństwa. W ocenie Sądu organ naruszył tym samym zarówno przepis art. 21a ust. 5 ustawy Prawo farmaceutyczne, jak i art. 7 k.p.a.

47. Ustalenie godzin pracy aptek ogólnodostępnych.

W wyroku z 26 września 2019 r. sygn. akt VIII SA/Wa 483/19 Sąd stwierdził nieważność zaskarżonej uchwały Rady Powiatu w S. z dnia 27 grudnia 2018 r. w przedmiocie ustalenia godzin pracy aptek ogólnodostępnych w części dotyczącej załącznika nr 2. Załącznik nr 2 do ww. uchwały zawierał wykaz aptek w ujęciu tabelarycznym, ze wskazaniem adresu apteki, numeru telefonu oraz okresu pełnienia dyżuru w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy w pierwszym półroczu 2019 r. Jednocześnie zaznaczono, że dyżur rozpoczyna się w poniedziałek

o godzinie 7.00 i trwa cały tydzień roboczy od poniedziałku do piątku do godziny 7.00. Zmiana dyżuru tygodniowego następuje w poniedziałek o godzinie 7.00, zaś w sobotę, niedzielę i dni świąteczne apteki czynne są całodobowo. Natomiast przez cały tydzień roboczy, od poniedziałku do piątku, dyżur w godzinach od 23.00 do 7.00 ma charakter dyżuru telefonicznego. Otwarcie apteki nastąpi każdorazowo, w ciągu 20 min od telefonicznego zgłoszenia takiej potrzeby przez personel Nocnej i Świątecznej Pomocy Lekarskiej w S.

Materialnoprawną podstawę zaskarżonej uchwały stanowił art. 94 ust. 1 prawa farmaceutycznego, według którego rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych powinien być dostosowany do potrzeb ludności i zapewniać dostępność świadczeń również w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy.

W ocenie Sądu, zasadnie zakwestionowany załącznik nr 2 do zaskarżonej uchwały, albowiem nie zapewnia on w dostateczny sposób dostępności świadczeń w porze nocnej na skutek wprowadzenia zastrzeżenia, że pełnienie dyżuru przez cały tydzień roboczy w godzinach od 23.00 do 7.00 ma charakter dyżuru telefonicznego, tym bardziej, że jak wynika z zaskarżonej uchwały otwarcie apteki mogłoby nastąpić jedynie po zgłoszeniu potrzeby zakupu leków przez personel Nocnej i Świątecznej Pomocy Lekarskiej w S.

Zdaniem Sądu, wprowadzając powyższe zastrzeżenie, Rada Powiatu w S. w sposób nieuprawniony dokonała ograniczenia możliwości skorzystania z usług apteki poprzez uzależnienie od telefonicznego powiadomienia przez wskazany wyżej podmiot. Organ uchwałodawczy nie był upoważniony do wprowadzenia takiego ograniczenia. Ustalenie rzeczzonego rozkładu godzin pracy aptek we wskazany powyżej sposób nie stwarzało możliwości jak najlepszego i najszybszego skorzystania z niezbędnej pomocy wówczas, gdy nie obowiązuje powszedni czas pracy aptek, a zaistnieje nadzwyczajna, trudna do przewidzenia potrzeba podania leku.

48. Sprawy dotyczące prawa wykonywania zawodu lekarza, aptekarza, pielęgniarki, położnej.

Przedmiotem skarg, w których pojawiły się problemy orzecznicze, są uchwały Prezydium Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych utrzymujące w mocy uchwały Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych, podjęte na podstawie art. 4 ust. 2 pkt. 1 oraz art. 31 pkt. 2 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 916 ze zm.), art. 35 ust. 4 w zw. z art. 35 ust. 1 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 123 ze zm.), w przedmiocie odmowy przyznania prawa wykonywania zawodu pielęgniarki obywatelom Ukrainy i wpisania do właściwego rejestru Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych.

Na tle powyższych spraw (prowadzonych m.in. pod sygn. akt VII SA/Wa 1194/19, VII SA/Wa 1195/19, VII SA/Wa 1196/19, VII SA/Wa 1197/19, VII SA/Wa 1198/19, VII SA/Wa 1199/19, VII SA/Wa 1203/19, VII SA/Wa 1204/19, VII SA/Wa 1215/19) zarysował się problem orzeczniczy dotyczący zagadnienia, czy organy samorządu zawodowego pielęgniarek są upoważnione do badania zasad rekrutacji i warunków przyjęcia na uczelnię kształcącą w zawodzie pielęgniarki, do weryfikacji prawidłowości wydania dyplomu przez daną uczelnię, potwierdzającego zdobyte wykształcenie w tym zawodzie, uzyskanego (jak w niniejszych sprawach) tytułu licencjata pielęgniarstwa.

Szczegółowo powyższy problem został przedstawiony poniżej na podstawie sprawy o sygnaturze akt VII SA/Wa 1203/19. Skarżąca (obywatelka Ukrainy) ukończyła Koledż Medyczny [...], na specjalności pielęgniarstwo, uzyskując dyplom młodszego specjalisty i kwalifikacje pielęgniarki, tym samym - uprawnienia do wykonywania zawodu pielęgniarki na Ukrainie. Następnie skarżąca rozpoczęła edukację na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w K., na wydziale medycznym, na kierunku pielęgniarstwo. Decyzją władz tej uczelni została przyjęta w poczet studentów ww. kierunku i uzyskała dyplom licencjata pielęgniarstwa.

Zdaniem organów orzekających w sprawie, skarżąca nie spełnia kryterium uregulowanego w art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej

dotyczącego wykształcenia, bowiem nie posiada świadectwa ukończenia szkoły pielęgniarskiej. Przy czym, dokonując takiej oceny organy orzekające nie uwzględniły przedstawionego przez skarżącą dyplomu ukończenia Koledżu Medycznego na specjalności „Pielęgniarstwo” i zdobycia na Ukrainie kwalifikacji pielęgniarki, a ponadto podważyły prawidłowość wydania skarżącej dyplomu ukończenia tzw. studiów pomostowych w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w K. W tej ostatniej kwestii Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych stanęła na stanowisku, że dyplom ukończenia szkoły pielęgniarskiej w K. został wydany w sposób wadliwy, z naruszeniem przepisów ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej i rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów dla pielęgniarek i położnych, które posiadają świadectwo dojrzałości i ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną, kształcącą w zawodzie pielęgniarki i położnej.

Podjmując zaskarżone uchwały, organy obu instancji stwierdziły, że skarżąca nie spełniała jednego z warunków - kluczowego dla przyznania cudzoziemcowi prawa wykonywania zawodu pielęgniarki, o którym mowa w art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o zawodach, tj. posiadania świadectwa ukończenia szkoły pielęgniarskiej opierając tę ocenę na rozważaniach w zakresie możliwości odbycia przez skarżącą trzyletnich studiów w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w K., w konsekwencji podważając prawidłowość dopuszczenia skarżącej do tych studiów, jak i wydania jej dyplomu tej Uczelni. Zdaniem organów, studia, które skarżąca ukończyła w K. przeznaczone były tylko dla osób kończących konkretne szkoły w Polsce.

Sąd wskazał, że organy samorządu zawodowego dokonały błędnej wykładni art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej, zgodnie z którym cudzoziemcowi może być przyznane prawo wykonywania zawodu na stałe albo na czas określony, jeżeli posiada świadectwo ukończenia szkoły pielęgniarskiej lub szkoły położnych bądź uzyskane w innym państwie świadectwo uznane w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędne ze świadectwem ukończenia takiej szkoły, zgodnie z odrębnymi przepisami, pod warunkiem że spełnia minimalne wymogi kształcenia określone w przepisach prawa Unii Europejskiej. Istota sporu

dotyczyła zatem pierwszego członu tego przepisu wskazującego na „posiadanie świadectwa ukończenia szkoły pielęgniarstwa”. W tym też kontekście posiłkowo mógł znaleźć zastosowanie w sprawie art. 52 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej, definiujący „szkołę pielęgniarstwa”. Wynika z niego przede wszystkim, że pielęgniarka uzyskuje kwalifikacje zawodowe po ukończeniu szkoły pielęgniarstwa (ust. 1), a poza tym, że „szkołą pielęgniarstwa” jest uczelnia prowadząca kształcenie na kierunku pielęgniarstwo na poziomie: 1) studiów pierwszego stopnia; 2) studiów drugiego stopnia (ust. 2). Przy czym, stosownie do art. 52 ust. 3 tej ustawy, kształcenie w szkole pielęgniarstwa, o której mowa w ust. 2 pkt 1:

1) trwa co najmniej 3 lata i obejmuje co najmniej 4600 godzin kształcenia zawodowego, w tym kształcenie kliniczne stanowi co najmniej 1/2, a kształcenie teoretyczne co najmniej 1/3 wymiaru kształcenia;

2) może trwać krócej niż 3 lata - w przypadku pielęgniarek, które posiadają świadectwo dojrzałości i ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną, kształcącą w zawodzie pielęgniarki, jeżeli po ich ukończeniu pielęgniarka uzyska wiedzę, kwalifikacje i umiejętności odpowiadające wiedzy, kwalifikacjom i umiejętnościom uzyskiwanym po ukończeniu studiów, o których mowa w ust. 2 pkt 1.

Sąd stwierdził, że nie ma żadnej regulacji prawnej, z której wynikałoby, że art. 52 ust. 3 pkt 2 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej nie może znaleźć zastosowania do cudzoziemców. Wskazując odmiennie, organy orzekające wadliwie, zinterpretowały tak ww. przepis ustawy, jak i § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 czerwca 2012 r. Błędnie bowiem przyjęły, że do podjęcia studiów, o których mowa w art. 52 ust. 3 pkt 2 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej, uprawnione są wyłącznie osoby z dyplomami konkretnych typów szkół w Polsce. Organy nie uwzględniły okresu kształcenia w danej szkole średniej i zakresu nabytych kwalifikacji (na co w istocie wskazuje ww. § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 czerwca 2012 r.).

Zdaniem Sądu, taka interpretacja ww. przepisów ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej i rozporządzenia wykonawczego, jaką przyjęły organy samorządu zawodowego nie jest także uzasadniona w świetle prawa unijnego,

tj. dyrektywy 205/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. Dyrektywa ta wskazuje na potrzebę zdobycia przez pielęgniarkę określonych kwalifikacji - umiejętności/wiedzy - bez względu na to, jak przebiega proces jej kształcenia (por. art. 31 Dyrektywy).

Sąd podzielił stanowisko wyrażone w powołanym wyroku w sprawie sygn. akt VII SA/Wa 1215/19, że przepisy Umowy międzyrządowej z 11 kwietnia 2005 r. zawartej między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o wzajemnym uznawaniu akademickim dokumentów o wykształceniu i równoważności stopni, powinny być interpretowane w taki sposób, aby osobom, które uzyskały wykształcenie średnie w Ukrainie umożliwić studia w szkołach wyższych z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej, z wszelkimi konsekwencjami dyplomów i stopni naukowych uzyskanych w szkołach ukraińskich. Jeśli więc skarżąca ukończyła średnią szkołę medyczną i uzyskała kwalifikacje medyczne na poziomie średnim (nie uniwersyteckim), a odpowiednich kwalifikacji wymaga się w procesie kształcenia na terytorium Polski, to jej wykształcenie powinno być uznane przez władze polskie.

Wobec powyższego Sąd stwierdził, że żaden obowiązujący przepis prawa, w sprawie dotyczącej przyznania cudzoziemcowi prawa wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej, nie upoważnia organów samorządu zawodowego, do formułowania tak kategorycznego poglądu o nieuznaniu, czy też negatywnej ocenie dyplomu, którym legitymuje się skarżąca. Nie mają one bowiem uprawnień do weryfikacji prawidłowości wydania dyplomu przez daną uczelnię, potwierdzającego zdobyte wykształcenie w tym zawodzie, tj. jak w przypadku skarżącej tytuł licencjata pielęgniarstwa. Decyzja o nadaniu tytułu zawodowego licencjata pielęgniarstwa ma statusu decyzji ostatecznej (prawomocnej), co oznacza, że organy samorządu pielęgniarek i położnych były, podobnie jak wszelkie inne organy, związane tymi decyzjami, a zatem nie mogły wydawać rozstrzygnięć, które byłyby z nimi sprzeczne, ani też powoływać się na ich wadliwość, skoro nie została ona stwierdzona w odrębnym i nadzwyczajnym postępowaniu (np. nieważnościowym). Dopóki kwestionowane decyzje (o przyjęciu na studia pomostowe i o nadaniu tytułu

zawodowego) nie zostały ostatecznie wyeliminowane z obrotu prawnego to mają one moc wiążącą i każdy organ ma obowiązek się do nich stosować.

Jednocześnie Sąd wskazał, że kompetencje organów samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych zostały określone w ustawie z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych, niemniej nie wynika z nich jakikolwiek udział wskazanego samorządu zawodowego w kwalifikacji osób ubiegających się o kształcenie w uczelniach w ramach studiów pierwszego stopnia w celu uzyskania tytułu zawodowego licencjata pielęgniarstwa. Podobnie rzecz się ma w przypadku zadań Naczelnej Rady i Okręgowej Rady, w których kompetencjach nie mieszczą się jakiegokolwiek uprawnienia do skutecznego kwestionowania decyzji uczelni w powyżej określonym zakresie. Wszelkie kompetencje do przeprowadzenia procesu kształcenia należą do uczelni.

Sąd uznał, że Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w K. uprawniona była do przeprowadzenia rekrutacji na utworzone przez siebie studia licencjackie, a więc także oceny – czy skarżąca spełnia wymogi (w ramach obowiązującego porządku prawnego) do przyjęcia jej na te studia. Organy samorządu zawodowego orzekające w niniejszej sprawie nie miały zaś żadnych kompetencji do tego, aby stan ten kwestionować.

Sąd podkreślił, że dla organów samorządu zawodowego pielęgniarek w kontekście badania kryterium uregulowanego w art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o zawodach pielęgniarstwa i położnej, wiążąca była treść przedstawionych przez skarżącą dyplomów, w tym dyplomu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w K. Nie było natomiast rolą tych organów w tej sprawie oceniać, czy skarżąca w ogóle mogła być przyjęta na studia pomostowe w tej szkole. Z tego też względu za niedopuszczalne Sąd uznał zakwestionowanie w niniejszej sprawie, dotyczącej przyznania cudzoziemcowi prawa wykonywania zawodu pielęgniarstwa, dyplomu ukończenia studiów na kierunku pielęgniarstwo na ww. Uczelni, ze względu na przekonanie o niewystarczającym poziomie tych studiów i ich absolwentów. I nawet gdyby przyjąć, że powyższy kontekst nie był istotą analizowanego problemu oraz, że intencją organów nie było podważanie autonomicznych decyzji uczelni wyższej, to w efekcie stanowisko organu sprowadzało się do uznania za wadliwy dyplom posiadany przez skarżącą, jako takiego, który mógłby prowadzić do uzyskania wymaganego wykształcenia pozwalającego na przyznanie prawa wykonywania zawodu pielęgniarstwa.

W wyroku z 24 stycznia 2019 r. wydanym w sprawie sygn. akt VIII SA/Wa 826/18 Sąd uchylił uchwały organów samorządu aptekarskiego w przedmiocie opinii w sprawie kandydatury na kierownika działu farmacji szpitalnej. Istota sporu w przedmiotowej sprawie sprowadzała się do ustalenia, czy organy samorządu aptekarskiego prawidłowo postąpiły odmawiając skarżącej wydania, na jej wniosek, potwierdzenia, że daje rękojmię należytego pełnienia funkcji kierownika w nowo otwieranym dziale farmacji szpitalnej. Należy jednocześnie wyjaśnić, że skarżąca była jednocześnie wpisana jako kierownik apteki ogólnodostępnej.

Rozpoznając wniosek Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej Okręgowej Izby Aptekarskiej w W. uchwałą z dnia [...] listopada 2017 r., odmówiło wydania rzeczzonego zaświadczenia argumentując, że skarżąca, pełniąc równocześnie funkcję kierownika apteki ogólnodostępnej, nie daje rękojmi należytego prowadzenia działu farmacji szpitalnej. Organy samorządu aptekarskiego uznały, że pomimo braku literalnego przepisu, zakazującego łączenia funkcji kierownika apteki i kierownika działu farmacji szpitalnej – zakaz taki wywiedziony być powinien z celu, jaki ma spełnić przepis zakazujący, a więc art. 88 ust. 1 ustawy z 6 września 2001 r. Prawo Farmaceutyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 1375 ze zm.) dalej p.f. Wywiodły, iż powyższy przepis wskazuje niewątpliwie, że można być kierownikiem tylko jednej apteki. Ponadto zdaniem organów dla oceny niniejszej sprawy znajduje również zastosowanie art. 87 ust. 4 p.f., z którego wynika, że dział farmacji szpitalnej pełni funkcję apteki szpitalnej albo apteki zakładowej.

Sąd dokonując kontroli wydanego rozstrzygnięcia stwierdził, że przepisy Prawa Farmaceutycznego zawierają lukę prawną w zakresie ewentualnego łączenia stanowiska kierownika apteki i kierownika działu farmacji szpitalnej. Zauważył, iż powyższe zostało dostrzeżone przez Prezesa Naczelnej Rady Aptekarskiej w piśmie z 13 maja 2014 r. (dostępne w Internecie), który wyraził pogląd: „analizując przepisy i cel jaki ma spełniać przepis zakazujący, iż art. 88 ma zastosowanie w całości zarówno w zakresie dotyczącym stażu pracy jak i w zakresie dotyczącym ograniczenia sprawowania tej funkcji jedynie do sprawowania tej funkcji w jednym dziale farmacji bez możliwości łączenia z funkcją kierownika apteki”. Również Naczelna Izba Aptekarska w piśmie skierowanym do Ministra Zdrowia sygnalizowała konieczność wprowadzenia zmiany odnośnie równoczesnego pełnienia funkcji kierownika apteki i kierownika jednego działu farmacji szpitalnej lub kierownika dwóch działów

farmacji szpitalnej, pod warunkiem uzyskania zgody wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego. Zgoda taka wydawana byłaby ze szczególnym uwzględnieniem wielkości działu farmacji szpitalnej i rodzaju świadczonych usług farmaceutycznych. Łączenie funkcji nie może negatywnie wpływać na należyte prowadzenie apteki lub każdego z działów (treść zmian zawarta w proponowanym dodaniu art. 93 ust 3-5). Sąd za słuszny uznał kierunek proponowanych zmian podnosząc, że nie można stawiać takich samych wymagań kierownikowi działu farmacji szpitalnej utworzonemu w placówce szpitalnej, w której znajdują się 2 - 4 łóżka dla pacjentów, co kierownikowi działu farmacji – zatrudnionemu w szpitalu, gdzie przyjmuje się 160 – 180 pacjentów. Dlatego też Sąd stanął na stanowisku, że w obecnym stanie prawnym, skoro nie ma definitywnego zakazu łączenia stanowisk kierownika apteki i kierownika działu farmacji szpitalnej należałoby pozytywnie odnieść się do wniosku skarżącej.

Jednocześnie Sąd w wydanym orzeczeniu zwrócił uwagę, że organy samorządu aptekarskiego błędnie przyjęły i zastosowały w przedmiotowej sprawie dwa tryby postępowania. Połączenie w jednej uchwale negatywnego zaopiniowania wniosku w przedmiocie rękojmi na prowadzenie apteki ogólnodostępnej oraz postanowienia o niewydaniu stosownego zaświadczenia, nie był prawidłowy. Zdaniem Sądu, takie działanie można odczytywać jako błędne połączenie dwóch trybów postępowania tj. opinii z art. 106 k.p.a. do wydania w której nie było w niniejszej sprawie podstaw oraz trybu wydania zaświadczenia z art. 217 i następane k.p.a.

49. Sprawy z zakresu budownictwa.

W sprawach, w których Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy wydawał, jako organ pierwszej instancji, decyzje o pozwoleniu na budowę, zarysowała się rozbieżność w orzecznictwie dotycząca udziału w charakterze strony w postępowaniu odwoławczym i przed sądem administracyjnym gminy – Miasta Stołecznego Warszawy.

W wyrokach z 6 sierpnia 2019 r. sygn. akt VII SA/Wa 2785/18, z 18 kwietnia 2019 r. sygn. VII SA/Wa 2622/18, z 27 czerwca 2019 r. sygn. VII SA/Wa 2662/18, z 21 sierpnia 2019 r. sygn. VII SA/Wa 125/19 Sąd zajął stanowisko, że gminie nie przysługuje przymiot strony w postępowaniu administracyjnym, w którym organ

wykonawczy gminy wydał decyzję w pierwszej instancji. W uzasadnieniach ww. wyroków powołano się m.in. na uchwałę składu siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z 19 maja 2003 r. sygn. akt OPS 1/03, w której przyjęto, że powierzenie organowi jednostki samorządu terytorialnego właściwości do orzekania w sprawie indywidualnej w formie decyzji administracyjnej, niezależnie od tego, czy nastąpiło to na mocy ustawy, czy też w drodze porozumienia, wyłącza możliwość dochodzenia przez tę jednostkę jej interesu prawnego w trybie postępowania administracyjnego, czy sądownoadministracyjnego. W wyrokach tych wskazano, że gdy jednostka samorządu terytorialnego w danym postępowaniu administracyjnym wykonuje władztwo publiczne wobec innych podmiotów, poprzez rozstrzygnięcie o ich prawach lub obowiązkach, wówczas ta jednostka nie staje się stroną tego postępowania administracyjnego, pomimo iż wydana przez nią decyzja może wywoływać skutki cywilnoprawne dla niej jako właściciela. Zaakcentowano, że niedopuszczalność łączenia ról procesowych organu oraz strony postępowania przez organ jednostki samorządu terytorialnego odnosi się również do tego rodzaju sytuacji, w której chodzi o działanie władcze podejmowane przez prezydenta miasta na prawach powiatu.

Odmienne poglądy wyrażony został w wyrokach z 14 grudnia 2018 r. sygn. akt VII SA/Wa 969/18, z 4 grudnia 2018 r. sygn. akt VII SA/Wa 643/18, z 28 lutego 2018 r. sygn. akt VII SA/Wa 1141/17, z 13 marca 2019 r. sygn. akt VII SA/Wa 1592/18, z 5 października 2011 r. sygn. akt VII SA/Wa 1525/11, w których przyjęto, że nie ma podstaw do pozbawiania przymiotu strony Miasta Stołecznego Warszawy, które domaga się ochrony interesu prawnego gminy wynikającego z prawa własności do nieruchomości objętej zamierzeniem inwestycyjnym lub znajdującej się w obszarze oddziaływania inwestycji, z tego tylko względu, że Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy pełni także rolę organu orzekającego w rozstrzyganej sprawie. W uzasadnieniach ww. wyroków podkreślano, że prezydent miasta na prawach powiatu, prowadząc postępowanie w przedmiocie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę, wykonuje zadania powiatu działając jako starosta. Nie realizuje on więc zadania tej samej jednostki samorządu terytorialnego poprzez orzekanie w sprawie indywidualnej w formie decyzji

administracyjnej, jednocześnie zarządzając mieniem tej jednostki. Prezydent m.st. Warszawy przy wydawaniu decyzji w przedmiocie udzielenia pozwolenia na budowę wykonuje zadania przekazane mu ustawą do właściwości powiatu, który jest odrębną jednostką samorządu terytorialnego. Źródło zaś interesu prawnego, którego ochrony domaga się Miasto Stołeczne Warszawa wynika natomiast z prawa własności, prawo do sądu Miasto Stołeczne Warszawa wywodzi z uprawnień majątkowych gminy, a nie działania w sferze imperium.

Podobne stanowisko zaprezentowane zostało w postanowieniu z 29 października 2019 r. sygn. akt VII SA/Wa 309/19, ze skargi Miasta Stołecznego Warszawy na postanowienie Wojewody Mazowieckiego w przedmiocie stwierdzenia niedopuszczalności odwołania od decyzji wydanej przez Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy, zatwierdzającej projekt budowlany i udzielającej pozwolenia na budowę. Ww. postanowieniem skład orzekający, na podstawie art. 269 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, w związku z uchwałą składu siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z 19 maja 2003 r. sygn. akt OPS 1/03, przedstawił do rozstrzygnięcia składowi siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego następujące zagadnienie prawne:

„Czy powierzenie przez ustawodawcę prezydentowi miasta na prawach powiatu właściwości do orzekania w sprawie indywidualnej o zatwierdzenie inwestorowi, będącemu użytkownikiem wieczystym nieruchomości stanowiącej własność miasta, projektu budowlanego i udzielenie pozwolenia na budowę w formie decyzji administracyjnej, wyłącza możliwość dochodzenia przez miasto na prawach powiatu jej interesu prawnego w trybie postępowania administracyjnego lub sądownoadministracyjnego, w szczególności zaś w sytuacji, gdy miasto w takim postępowaniu reprezentowane jest nie przez prezydenta miasta, ale przez własną jednostką organizacyjną, działającą na podstawie statutu, uchwalonego przez radę miasta w sprawie powołania takiej jednostki budżetowej; a w konsekwencji czy prawo do sądu, po pierwsze wywodzone przez miasto na prawach powiatu z uprawnień majątkowych gminy, a nie z działania w sferze imperium, a po drugie w sytuacji gdy ochrony w postępowaniu sądowym żąda osoba prawna, której interes

prawny mógł zostać zagrożony przez realizację inwestycji nie przesądza o konieczności przeprowadzenia kontroli sądowoadministracyjnej na żądanie miasta, jako właściciela nieruchomości, na której ma być zrealizowana inwestycja lub działek znajdujących się w obszarze oddziaływania inwestycji, a także jaka jest podstawa prawna wykluczenia z udziału w sprawie lub niedopuszczalności wniesienia odwołania przez miasto na prawach powiatu w sytuacji opisanej w pkt. 1 powyżej i jaka jest podstawa prawna do odmówienia miastu na prawach powiatu ochrony sądowej w postępowaniu przed sądami administracyjnymi w sytuacji opisanej w pkt. 2 powyżej”.

W ocenie składu orzekającego w sprawie o sygn. akt VII SA/Wa 309/19 uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego z 19 maja 2003 r. sygn. akt OPS 1/03 nie powinna mieć zastosowania w sprawach regulowanych ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186 ze zm.) a w szczególności art. 28 ust. 2 tej ustawy w zw. z art. 28 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. Sąd podkreślił, że odmówienie jakiegokolwiek podmiotowi (w tym jednostce samorządu terytorialnego) uprawnienia do obrony w postępowaniu administracyjnym lub sądowo administracyjnym jego interesu prawnego – a więc także poszukiwania ochrony praw podmiotowych – i faktyczne uniemożliwienie wykonania ustawowego obowiązku starannego dbania o interesy majątkowe gminy, nie może być dorozumiane lub wynikać z orzeczenia sądu, a nawet uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego. Takie pozbawienie uprawnień musi wynikać z treści jednoznacznego, niebudzącego wątpliwości, przepisu prawa cogentis.

Odnosząc się do uzasadnienia ww. uchwały Sąd wskazał, że nie można zasadnie twierdzić, że prezydent miasta występuje w podwójnej roli – jako organ powiatu (udzielając pozwolenia na budowę) i jako organ gminy (jako strona postępowania o takie pozwolenie). Nie występuje bowiem żadna tożsamość podmiotowa; prezydent miasta na prawach powiatu, wydający decyzję o pozwoleniu na budowę działła wyłącznie, jako starosta, a więc organ powiatu, a nie gminy. W żadnej mierze nie reprezentuje w takim wypadku interesu gminnego, ale wykonuje uprawnienia władcze starosty. Miasto na prawach powiatu natomiast, jako właściciel

nieruchomości w obszarze oddziaływania obiektu, nie może być utożsamiane z prezydentem miasta, choć ten – rzeczywiście – jest jego organem.

Zdaniem składu orzekającego w sprawie sygn. akt VII SA/Wa 309/19, nie istnieje żadna podstawa prawna wprost uzasadniająca pozbawienie gminy (miasta na prawach powiatu) możliwości działania w celu ochrony prawnej jej mienia w postępowaniu administracyjnym i sądownoadministracyjnym w zakresie normowanym przepisami ustawy Prawo budowlane. Pozbawienie zaś gminy takiego prawa bez wyraźnej podstawy prawnej (jak w wypadku wyłączenia z art. 142 ust. 2 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami) może prowadzić do uniemożliwienia jej należytego dbania o stanowiący własność takiej gminy majątek – wbrew ustawowemu nakazowi w tym zakresie.

Sąd wskazał, że próby sanowania niedoskonałego w tym zakresie stanu prawnego w drodze wykładni przepisów (w tym konstytucyjnych) lub orzeczeń sądowych nie wypełnią powyższej luki – braku wyraźnej i niebudzącej wątpliwości podstawy prawnej do wyłączenia gminy od udziału w sprawie. Luki tej nie wypełni również teza o rzekomej tożsamości organu wydającego decyzję o pozwolenia na budowę i gminy (miasta na prawach powiatu). Dopóki więc ustawodawca nie wprowadzi do systemu prawnego przepisu, będącego podstawą do wyłączenia gminy (miasta na prawach powiatu) od udziału w sprawie, w której decyzję wydawał prezydent tego miasta, jako starosta – dopóty gminy od udziału w sprawie wykluczyć nie można.

50. Sprawy z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Zasadniczym problemem w ww. sprawach jest ustalenie podmiotu odpowiedzialnego za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 1 a ustawy z 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1204 ze zm.), w sytuacji, gdy faktycznie władającym terenem nie jest jego właściciel, zaś właściciela wiąże z faktycznie władającym umowa dzierżawy.

Na tle powyższego problemu zarysowała się rozbieżność w orzecznictwie. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt. 3 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową,

jest obowiązany m.in. zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie.

Natomiast art. 4 ust. 1a tej ustawy wskazuje, że odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w ust. 1, stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przejmuje - w całości lub w części - ich zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie. W przypadku gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem.

Z akt spraw wynika, że organy Państwowej Straży Pożarnej nałożyły na Skarb Państwa - Prezydenta m. st. Warszawy (będącego właścicielem budynku akademickiego) określone obowiązki z zakresu ochrony przeciwpożarowej polegające na doprowadzeniu instalacji wodociągowej przeciwpożarowej w budynku do stanu pełnej sprawności technicznej, w sposób zapewniający określone minimalne parametry pracy hydrantu. Z akt sprawy wynika, że pomiędzy Skarbem Państwa – Prezydentem m.st. Warszawy a Akademią [...] została zawarta umowa dzierżawy ww. nieruchomości. Jak wynika z treści § 10 pkt 6 umowy, dzierżawca – Akademia [...], zobowiązany jest do utrzymania w należyтым stanie budynków i innych urządzeń znajdujących się na nieruchomości oraz dokonywania własnym kosztem remontów niezbędnych do zachowania ich w stanie nie pogorszonym. Na wzniesienie na nieruchomości jakichkolwiek budynków, budowli i innych urządzeń, również o charakterze tymczasowym, dzierżawca winien uzyskać pisemną zgodę wydzierżawiającego (§ 10 pkt 8 umowy). Natomiast z § 11 umowy dzierżawy wynika, że napraw urządzeń podziemnych (w tym sieci wodociągowej przeciwpożarowej wykorzystywanej do zasilania wyżej wymienionej instalacji wodnej przeciwpożarowej) dokonuje wydzierżawiający, czyli Skarb Państwa.

W sprawach o sygnaturach akt VII SA/Wa 3062/18, VII SA/Wa 3063/18, oraz VII SA/Wa 3064/18, a także VII SA/Wa 3065/18 Sąd oddając skargę stwierdził, że prawidłowo organy orzekające w sprawie uznały, że w takiej sytuacji adresatem obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej jest Skarb Państwa – Prezydent m. st. Warszawy (właściciel nieruchomości i jednocześnie

wydzierżawiający), a nie faktycznie władający nieruchomością (dzierżawca). Sąd wskazał, że pomiędzy Skarbem Państwa – Prezydentem m.st. Warszawy a Akademią [...] nie została zawarta umowa cywilnoprawna ustanawiająca zarząd lub użytkowanie. Podmioty te wiąże natomiast umowa dzierżawy, zatem zgodnie z brzmieniem art. 4 ust. 1a ustawy o ochronie przeciwpożarowej, obowiązki z zakresu ochrony przeciwpożarowej, co do zasady obciążają Akademię [...] jako faktycznie władającego gruntem.

Jednak w ocenie Sądu, kwestia adresata obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, w każdym wypadku wymaga zbadania okoliczności rozpoznawanej sprawy. Po pierwsze należy uwzględnić treść zawartej pomiędzy stronami umowy cywilnoprawnej (innej niż umowa ustanawiająca zarząd lub użytkowanie). Sąd wskazał, że ustawodawca w art. 4 ust. 1a zdanie pierwsze ustawy o ochronie przeciwpożarowej, zawarł zapis „stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu lub terenu”, co oznacza, że nie zawsze faktyczne władztwo innego niż właściciel podmiotu, prowadzi do automatycznego przejęcia przez ten podmiot obowiązków właściciela. Wyrażenia „stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego” nie można pominąć w procesie wykładni art. 4 ust. 1a ww. ustawy. Jeżeli zatem zawarta została umowa cywilnoprawna, to strona tej umowy ponosi odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej wynikających z ustawy, tylko w takim zakresie w jakim w umowie, powierzono jej obowiązki i zadania w stosunku do budynku i terenu. W tym wypadku o zakresie obowiązków decyduje więc treść umowy.

Po drugie, Sąd wskazał, że należy ustalić, czy podmiot faktycznie władający budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem, posiada taki zakres władania, który pozwala mu na realizację danych obowiązków.

W ocenie Sądu, art. 4 ust. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej należy traktować jako regułę generalną, zaś przepis art. 4 ust. 1a jako normę szczególną ograniczoną do stosowania tylko wtedy gdy właściciel z jakichkolwiek powodów nie może lub nie powinien wykonywać tych obowiązków. Przejęcie obowiązków na podstawie tej regulacji jest przypadkiem wtórnym i zarazem pomocniczym. Zdaniem Sądu, takie było ratio legis wprowadzonej w art. 4 ust 1a ww. ustawy. Natomiast stosowanie powyższego przepisu zgodnie z jego literalnym brzmieniem, bez zbadania

okoliczności sprawy (czyli uprzedniego ustalenia czy właściciel nie może lub nie powinien wykonywać obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz jakie ma powierzone obowiązki i zadania w odniesieniu do budynku), mogłoby prowadzić do sytuacji nie do zaakceptowania, kiedy to nawet krótkotrwale władający budynkiem, np. najemca krótkoterminowy, byłby obciążany obowiązkami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, które bez żadnego problemu mógłby i powinien wykonać właściciel nieruchomości.

Sąd wskazał, że z zapisów umowy dzierżawy jasno wynika, że „stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku” (brzmienie art. 4 ust. 1 a ustawy o ochronie przeciwpożarowej), dzierżawca nie jest upoważniony do wykonywania prac konserwacyjnych, remontów, a zwłaszcza urządzeń podziemnych przebiegających przez dzierżawiony teren w przypadku awarii sieci komunalnych.

W ocenie Sądu należy także uwzględnić, przy ustalaniu adresata obowiązków ochrony przeciwpożarowej, charakter robót, które mają być wykonane.

Natomiast w sprawach o sygnaturach akt VII SA/Wa 3031/18, VII SA/Wa 3032/18, oraz VII SA/Wa 3033/18, a także VII SA/Wa 3039/18 o podobnym stanie faktycznym, Sąd wyraził pogląd odmienny. Zdaniem Sądu, jeżeli ustawa w sposób wyraźny (jak w art. 4 ust. 1a zd. 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej) uzależnia zakres ochrony przeciwpożarowej od zakresu umowy zarządu lub użytkowania, a nie czyni tego w wypadku faktycznego władztwa niebędącego zarządem lub użytkowaniem, to organy Państwowej Straży Pożarnej, wykonujące czynności kontrolne z zakresu ochrony przeciwpożarowej, nie mogą – wbrew woli ustawodawcy – dokonywać wykładni stosunku prawnego niebędącego ani zarządem, ani tym bardziej użytkowaniem. Organy są w tym zakresie bezwzględnie związane treścią zdania 2 art. 4 ust. 1a ww. ustawy i tym, że w wypadku niebędącego użytkowaniem lub zarządem władztwa faktycznego nad nieruchomością lub obiektem budowlanym (budynkiem) innej osoby, niż właściciel, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w ust. 1 ustawy spoczywa w całości na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem.

Dlatego też wykładnia umowy dzierżawy zawartej pomiędzy Skarbem Państwa – Prezydentem m. st. Warszawy, a Akademią [...] była nie tylko niepotrzebna, ale dodatkowo doprowadziła organy obu instancji wprost do wydania rozstrzygnięcia sprzecznego z art. 4 ust. 1a zd. 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej.

Sąd wskazał na wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 15 lutego 2017 r., sygn. akt II OSK 1388/15, w którym Sąd stwierdził, że z art. 4 ust. 1a ustawy o ochronie przeciwpożarowej jednoznacznie wynika, że w przypadku braku umowy cywilnoprawnej odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym obiektem budowlanym.

W sytuacji, kiedy właściciel nie włada budynkiem lub terenem, odpowiedzialność, o której mowa w art. 4 ust. 1a ustawy o ochronie przeciwpożarowej przechodzi na zarządcę, użytkownika, a także na podmiot faktycznie władający obiektem lub terenem. Powyższa regulacja wprowadzona została celem zapewnienia skutecznej ochrony przeciwpożarowej (tak NSA w wyroku z 3 grudnia 2010 r. sygn. akt II OSK 1829/09).

W ocenie Sądu, Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej m. st. Warszawy, nakładając na Skarb Państwa, właściciela nieruchomości będącej w faktycznym władaniu Akademii [...], obowiązki określone w sentencji decyzji organu I instancji (doprowadzenia instalacji wodociągowej przeciwpożarowej w budynku do stanu pełnej sprawności) naruszył art. 4 ust. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej poprzez jego błędne zastosowanie. W takim bowiem stanie faktycznym i prawnym, organ powinien był nałożyć ten obowiązek na Akademię [...], jako faktycznie władającego, na podstawie art. 4 ust. 1a cyt. ustawy.

Sąd wskazał, że kwestie wzajemnych roszczeń właściciela nieruchomości (jako wdzierżawiającego) i dzierżawcy oraz cywilnoprawny aspekt obowiązków dzierżawcy, dokonywania wyłącznie napraw niezbędnych do zachowania przedmiotu dzierżawy w stanie niepogorszonym (art. 697 Kodeksy cywilnego) pozostaje poza kognicją organów administracji publicznej, ale także sądu administracyjnego. Podstawą działania organów w sprawie ochrony przeciwpożarowej są bowiem przepisy cogentis (bezwzględnie wiążące) ustawy o ochronie przeciwpożarowej i w zakresie, w jakim przewidują one odmienny od cywilnoprawnego rozkład obowiązków, są przepisami szczególnymi. Ponadto, sytuacje ujęte w art. 4 ust. 1a ustawy przeciwpożarowej, jako wyjątek od ogólnej zasady odpowiedzialności właściciela za taką ochronę, nie mogą być wykładane rozszerzająco.

Wobec powyższego Sąd uchylił zaskarżoną decyzję oraz poprzedzającą ją decyzję organu I instancji.

III. DZIAŁALNOŚĆ POZAORZECZNICZA SĄDU

1. Wydział Informacji Sądowej.

W 2019 r. Wydział Informacji Sądowej kontynuował realizację zadań wyznaczonych § 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 sierpnia 2015 r. - Regulamin wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1177). Działalność Wydziału koncentrowała się na:

- wykonywaniu zadań z zakresu sprawozdawczości statystycznej Sądu,
- informowaniu osób zainteresowanych o właściwości Sądu, stanie załatwianych spraw, udostępnianiu do wglądu akt spraw,
- udostępnianiu informacji publicznej o działalności Sądu,
- prowadzeniu spraw petycji, skarg i wniosków,
- obsłudze medialnej Sądu,
- wykonywaniu obowiązków administratora systemu informatycznego.

Praca Wydziału obejmowała sporządzanie statystyk przedstawiających ruch spraw w okresie miesięcznym, półrocznym i rocznym, jak również opracowanie rocznej informacji o działalności Sądu. Wydział sporządzał również analizy, dane statystyczne i bieżące informacje o działalności Sądu na potrzeby Prezesa Sądu, Biura Orzecznictwa NSA oraz innych jednostek.

Funkcjonujący w ramach Wydziału – Sekretariat Informacji o Sprawach – udzielał na bieżąco, bezpośrednio w Sekretariacie oraz drogą telefoniczną, informacji o toczących się postępowaniach, a także wyjaśniał wątpliwości, co do właściwości sądu i ustawowych środków zaskarżenia orzeczeń.

Czytelnia Akt udostępniała do wglądu akta stronom, uczestnikom postępowania i ich pełnomocnikom. W roku 2019 udostępniono ogółem 5.996 akt sądowoadministracyjnych.

Informacja o działalności Sądu oraz wydawanych rozstrzygnięciach - w trybie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1429) – udzielana była przez Wydział zarówno drogą pocztową,

jak i w formie elektronicznej (należy w tym miejscu zaznaczyć, że w roku 2019 nie odnotowano wpływu wniosków w trybie ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1446).

- W 2019 r., w powyższym trybie wpłynęło ogółem 448 wniosków, w tym 205 wniosków o wydanie kopii orzeczenia.
- Poprzez udzielenie odpowiedzi załatwiono 441 wniosków, natomiast 7 wniosków załatwione zostało poprzez wydanie kopii orzeczenia.
- W roku 2019 jeden wniosek o udzielenie informacji publicznej załatwiono w formie decyzji administracyjnej.
- Nie wydano decyzji o warunkach ponownego wykorzystywania informacji publicznej lub o wysokości opłat.

Skargi kierowane do Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie podobnie, jak miało to miejsce w latach ubiegłych, stanowiły najczęściej wyraz niezadowolenia z rozstrzygnięć Sądu oraz wadliwego, w ocenie skarżących, postępowania sądowego. Natomiast wnioski zawierały głównie prośby o przedstawienie stanu spraw, przyspieszenie ich rozpoznania i wyjaśnienie różnych kwestii procesowych.

Przez Wydział Informacji Sądowej prowadzona była również obsługa medialna Sądu. Przewodnicząca Wydziału Informacji Sądowej, działając jako Rzecznik Prasowy Sądu, udzielała informacji na temat wydanych przez Sąd rozstrzygnięć i ich uzasadnień, wyjaśniała jakie skutki wywołuje orzeczenie sądu administracyjnego, wyjaśniała zasady postępowania przed sądami administracyjnymi oraz udzielała informacji na temat funkcjonowania Sądu.

Funkcjonująca w ramach Wydziału Informacji Sądowej Biblioteka pracuje w systemie elektronicznej ewidencji wypożyczeń, wykorzystując program LIBRA 2000, który umożliwia przeglądanie zbiorów poprzez katalogi: alfabetyczny, tytułowy, rzeczowy oraz serii. Pełny katalog swoich zbiorów Biblioteka publikuje w sieci intranetowej WSA w Warszawie. Dzięki współpracy międzybibliotecznej czytelnicy

Biblioteki mogą korzystać także ze zbiorów innych placówek – w 2019 r. były to przeważnie biblioteki uczelniane. W roku 2019 wykazano 668 wypożyczeń krótko i długoterminowych (przy zarejestrowanych 431 czytelnikach, z których 49 to sędziowie i pracownicy NSA), poza udostępnianiem prezencyjnym w czytelni. W 2019 r. Biblioteka ściśle współpracowała z Biblioteką Naczelnego Sądu Administracyjnego, zarówno w dziedzinie informacji o nowościach wydawniczych, jak i w zakresie wypożyczeń. W roku 2019 użytkownicy z WSA i NSA, prócz wypożyczania materiałów bibliotecznych, korzystali z nich na miejscu. Dotyczy to również czasopism fachowych. W tym samym roku kontynuowano współpracę z bibliotekami pozostałych wojewódzkich sądów administracyjnych. W Intranecie WSA w Warszawie sukcesywnie publikowane są informacje o wybranych nowościach wydawniczych, zakupionych przez Bibliotekę (w roku 2019 publikacje następują w cyklu kwartalnym). Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. zbiory biblioteczne liczyły 12.791 vol. (z czego 2106 vol. przechowywanych jest w bibliotece filialnej przy Wydziale VIII zamiejscowym z siedzibą w Radomiu). W 2019 r. rozpoczęła działalność Rada Biblioteczna przy WSA w Warszawie (powołana formalnie w grudniu 2018 r.), co nastąpiło jako realizacja zaleceń audytu wewnętrznego. Od początku roku zaczął obowiązywać zaktualizowany Regulamin Biblioteki WSA. Od połowy 2019 r. użytkownikom czytelni udostępniono system informacji prawnej LEGALIS (wydawnictwa CH Beck), zapewniając również dotychczasowy dostęp do analogicznego systemu LEX (wydawnictwa Wolters Kluwer).

Wydział Informacji Sądowej realizuje także działania ze sfery informatycznej na rzecz wszystkich jednostek w WSA w Warszawie. Do zadań funkcjonującego w Wydziale Informacji Sądowej Zespołu Obsługi Informatycznej Sądu należy w szczególności:

- wykonywanie obowiązków administratora systemu informatycznego;
- planowanie, prowadzenie i koordynowanie procesów wdrażania w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie nowych systemów i technologii informatycznych, zwłaszcza systemu informatycznego do obsługi postępowania sądowoadministracyjnego;

- współpraca z kierownikami i pracownikami sekretariatów wydziałów i oddziałów przy wdrażaniu systemów informatycznych;
- opracowywanie założeń i projektów planów finansowych, w części dotyczącej zakupów systemów, programów i sprzętu informatycznego;
- zapewnienie bieżącej obsługi i ciągłości działania systemów informatycznych wykorzystywanych w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie, zapewnianie niezbędnych narzędzi informatycznych do pracy sędziów i pracowników oraz podejmowanie działań zmierzających do usuwania usterek i awarii;
- wykonywanie czynności technicznych obejmujących montaż, instalację oprogramowania oraz aktualizacja oprogramowania;
- zapewnienie bezpieczeństwa systemów;
- wspomaganie Inspektora Ochrony Danych w realizacji jego zadań;
- opracowywanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz udział w pracach komisji przetargowych powołanych w celu prowadzenia zamówień publicznych na systemy informatyczne i sprzęt komputerowy.

Spektrum realizowanych przez WIS zadań obejmuje także obsługę procesów ekonomiczno-finansowych, sprawozdawczość, elektroniczną wymianę dokumentów czy udostępnianie informacji na stronach BIP sądu. Stale śledzimy strony BIP innych podmiotów w celu doskonalenia metod prezentowania danych. Strona BIP WSA w Warszawie zawiera podstawowe dane naszego sądu, aktualne komunikaty, stale aktualizowane akty prawne regulujące zasady funkcjonowania sądownictwa administracyjnego, oraz zestawy tematycznych podstron zawierających bieżące informacje o sprawach, interaktywne strony ułatwiające zamawianie akt w czytelnik, czy też udostępniające formularze druków. Strona BIP może być użytkowana przez osoby słabo widzące dzięki opcjonalnemu wykorzystywaniu funkcji podnoszących kontrast prezentowanego tekstu, a także możliwość korzystania z generatora dźwięku odczytującego informacje.

W roku 2019, w ramach prowadzonego przez Wydział Informacji Sądowej programu „Edukacja Sądowa”, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie odwiedzili uczniowie z osiemnastu szkół. Mając na uwadze ilość szkół, które

odwiedziły Sąd od początku funkcjonowania programu oraz liczbę szkół, które oczekują na ustalenie terminu, w którym mogłyby odwiedzić tutejszy Sąd, pozwala stwierdzić, iż program ten cieszy się coraz większą popularnością. Z opinii przekazywanych bezpośrednio przez uczniów oraz nauczycieli szkół biorących udział w programie „Edukacja Sądowa” wynika również, iż jest on niezbędny w zakresie upowszechniania wiedzy o funkcjonowaniu sądownictwa administracyjnego.

2. Szkolenia sędziów.

W roku 2019 sędziowie uczestniczyli w konferencjach, szkoleniach i wykładach, poświęconych następującej problematyce:

- „Odpowiedzialność za zaległości podatkowe osób trzecich – bieżące problemy orzecznicze”,
- „Legalność dowodów w postępowaniu administracyjnym”,
- „Poprawność językowa tekstów prawnych na podstawie uzasadnień sądowych”,
- „Uchybienie godności urzędu sędziego jako podstawa odpowiedzialności dyscyplinarnej”,
- „Skutki zaniechania legislacyjnego po wyroku Trybunału Konstytucyjnego”,

Ponadto w 2019 r. – w ramach poszczególnych Wydziałów Orzeczniczych – organizowane były wewnętrzne narady poświęcone zarówno problematyce z zakresu organizacji i funkcjonowania danego Wydziału, jak również kwestiom merytorycznym, odnoszącym się do wybranych zagadnień z bieżącej praktyki orzeczniczej Wydziału oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Przedmiotem 78 narad jakie odbyły się 2019 r., były między innymi:

- opracowanie Biura Orzecznictwa NSA „Warunki i procedura przejmowania gospodarstwo rolnych za rentę i spłaty pieniężne na podstawie ustawy z dnia 29 maja 1974 roku o przekazywaniu gospodarstwo rolnych na własność państwa za rentę i spłaty pieniężne (Dz. U Nr 21 poz. 118)”,

- opracowanie Biura Orzecznictwa NSA „Stosowanie prawa europejskiego przez sądy administracyjne (październik – grudzień 2018 r.)”,
- opracowanie Biura Orzecznictwa NSA „Służba wojskowa żołnierzy zawodowych – wybrane zagadnienia. Analiza orzecznictwa”,
- opracowanie Biura Orzecznictwa NSA „Wnioski o wydanie interpretacji indywidualnych, wobec których istnieje przypuszczenie, że mogą dotyczyć stanów faktycznych wpisujących się w pojęcie unikania opodatkowania”,
- opracowanie Biura Orzecznictwa NSA „Analiza orzecznictwa wojewódzkich sądów administracyjnych dotycząca zasad ustalania wysokości opłaty stałej na podstawie art. 27 ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne”,
- opracowanie Biura Orzecznictwa NSA „Kara z tytułu nielegalnego użytkowania obiektu budowlanego w orzecznictwie sądów administracyjnych po dniu 1 stycznia 2015 roku”,
- opracowanie Biura Orzecznictwa NSA „Uprawnienia do kierowania pojazdami w orzecznictwie sądów administracyjnych”,
- opracowanie Biura Orzecznictwa NSA „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w orzecznictwie sądownoadministracyjnym w latach 2017 - 2018”,
- opracowanie Biura Orzecznictwa NSA „Wymiana informacji w dziedzinie opodatkowania (analiza postanowień dyrektywy Rady 2014/107/UE zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE)”,
- opracowanie Biura Orzecznictwa NSA „Służba wojskowa żołnierzy zawodowych - wybrane zagadnienia”,
- opracowanie Biura Orzecznictwa NSA „Przesłanki i przeszkody zwrotu nieruchomości na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz.121)”,
- opracowanie Biura Orzecznictwa NSA „Stosowanie art. 57a P.p.s.a. w praktyce orzeczniczej sądów administracyjnych”,
- opracowanie Biura Orzecznictwa NSA „Uprawnienia do kierowania pojazdami w orzecznictwie sądów administracyjnych”.

SPIS TABEL

Tabela nr 1 - INFORMACJA WSA w Warszawie za rok 2019
(A. RUCH SPRAW).

Tabela nr 2 - Skargi na akty i czynności według rodzajów.

Tabela nr 3 - Sprawy niezadowolone.

Tabela nr 4 - Prawo pomocy - wnioski zarejestrowane w repertorium SO
oraz wnioski w toku postępowania.

Tabela nr 5 - Terminowość załatwiania spraw.

Tabela nr 6 - Zadowolone wyrokiem skargi na akty i czynności ministrów,
centralnych organów administracji rządowej i innych naczelných
organów.

Tabela nr 7 - Wpływ skarg kasacyjnych.

Tabela nr 1

**INFORMACJA WSA w Warszawie
za ROK 2019
A. RUCH SPRAW**

Wydziały Orzecznicze	Pozostało z poprzedniego okresu				Wpłynęło				Łącznie (kol.ogółem +zamknięto)				Załatwiono																Zamknięto				Pozostało na okres następny			
													Ogółem				w tym																			
	na rozprawie				na posiedzeniu niejawnym																															
					ogółem				z tego wyrokiem																											
SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	
Wydział I	1030	114	7	1151	2800	483	21	3304	2493	499	25	3017	2368	496	25	2889	1487	1	0	1488	881	495	25	1401	536	310	0	846	125	3	0	128	1337	98	3	1438
Wydział II	1305	216	14	1535	2877	880	62	3819	2873	857	62	3792	2838	840	61	3739	1948	3	0	1951	890	837	61	1788	474	501	0	975	35	17	1	53	1309	239	14	1562
Wydział III	2111	15	5	2131	2889	81	2	2972	3406	81	6	3493	3401	81	6	3488	1966	1	0	1967	1435	80	6	1521	839	48	0	887	5	0	0	5	1594	15	1	1610
Wydział IV	1271	136	12	1419	3132	1819	59	5010	3197	1584	44	4825	2856	1514	34	4404	1814	0	0	1814	1042	1514	34	2590	517	930	0	1447	341	70	10	421	1206	371	27	1604
Wydział V	931	9	7	947	2408	23	8	2439	2143	24	15	2182	2136	24	14	2174	1392	0	0	1392	744	24	14	782	249	7	0	256	7	0	1	8	1196	8	0	1204
Wydział VI	951	19	4	974	2753	73	8	2834	2690	72	10	2772	2631	72	10	2713	1833	0	0	1833	798	72	10	880	222	38	0	260	59	0	0	59	1014	20	2	1036
Wydział VII	1729	16	3	1748	2974	260	21	3255	3419	174	17	3610	3360	170	16	3546	1718	0	0	1718	1642	170	16	1828	1106	99	0	1205	59	4	1	64	1284	102	7	1393
Wydział VIII	194	4	0	198	935	42	13	990	846	39	13	898	842	39	10	891	542	0	0	542	300	39	10	349	130	26	0	156	4	0	3	7	283	7	0	290
RAZEM	9522	529	52	10103	20768	3661	194	24623	21067	3330	192	24589	20432	3236	176	23844	12700	5	0	12705	7732	3231	176	11139	4073	1959	0	6032	635	94	16	745	9223	860	54	10137

1. Wpływ spraw, w których organy administracji publicznej stosując art. 54 par. 3 ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi uchyliły lub zmieniły zaskarżoną decyzję, Wydział: I - 8, II - 5, III - 13, IV - 16, V - 4, VI - 7, VII - 9, VIII - 6. Łącznie - 68.

2. Przedłużenie terminu do sporządzenia uzasadnienia - w trybie art. 141 § 2a p.p.s.a. Wydział: I - 35, II - 5, III - 43, IV - 5, V - 0, VI - 16, VII - 5, VIII - 8. Łącznie - 117.

Tabela nr 2

Skargi na akty i inne czynności oraz sprzeciwy od decyzji

Symbol sprawy	Opis symbolu, przedmioty spraw w ramach symbolu	Pozostało z poprzedniego okresu *)	Wpłynęło	łącznie załatwiono /na rozprawie i na posiedzeniu niejawnym/	Zamknięto	Pozostało na następny okres
1	2	3	4	5	6	7
601	Budownictwo, nadzór architektoniczno-budowlany i specjalistyczny, ochrona przeciwpożarowa	1 108	1 968	2 224	47	805
602	Ceny, opłaty, stawki taryfowe, nie objęte symbolem 611	4	14	9	2	7
603	Utrzymanie i ochrona dróg publicznych i innych dróg ogólnodostępnych, ruch na tych drogach, koleje, lotnictwo cywilne, przewozy, żegluga morska i śródlądowa	545	1 577	1 522	42	558
604	Działalność gospodarcza, w tym z udziałem podmiotów zagranicznych	92	227	187	2	130
605	Ewidencja ludności, dowody tożsamości, akty stanu cywilnego, imiona i nazwisko, obywatelstwo, paszporty	65	187	187	3	62
606	Sprawy z zakresu geologii i górnictwa	11	37	33	0	15
607	Gospodarka mieniem państwowym i komunalnym, w tym gospodarka nieruchomościami nierolnymi	491	1 115	969	81	556
608	Energetyka i atomistyka	2	5	3	0	4
609	Gospodarka wodna, w tym ochrona wód, budownictwo wodne, melioracje, zaopatrzenie w wodę	52	231	189	5	89
610	Sprawy komunalizacji mienia	179	362	353	3	185
611	Podatki i inne świadczenia pieniężne, do których mają zastosowanie przepisy Ordynacji podatkowej, oraz egzekucja tych świadczeń pieniężnych	2 248	3 328	3 744	6	1 826
612	Sprawy geodezji i kartografii	66	223	160	56	73
613	Ochrona środowiska i ochrona przyrody	190	561	526	14	211
614	Oświata, szkolnictwo wyższe, nauka, działalność badawczo-rozwojowa i archiwa	142	225	253	4	110
615	Sprawy zagospodarowania przestrzennego	242	651	638	23	232
616	Rolnictwo i leśnictwo, w tym gospodarowanie nieruchomościami rolnymi i leśnymi, ochrona gruntów rolnych i leśnych, gospodarka łowiecka, rybołówstwo oraz weterynaria, ochrona zwierząt	63	314	190	1	186
617	Uprawnienia do wykonywania określonych czynności i zajęć	134	202	257	2	77
618	Wywłaszczenie i zwrot nieruchomości	305	884	633	199	357
619	Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy	617	1 375	1 354	16	622

620	Ochrona zdrowia, w tym sprawy dotyczące chorób zawodowych, zakładów opieki zdrowotnej, uzdrowisk, zawodu lekarza, pielęgniarstwa, położnictwa, aptekarstwa i nadzoru sanitarnego	371	659	752	3	275
621	Sprawy mieszkaniowe, w tym dodatki mieszkaniowe	119	214	240	1	92
622	Instytucje ubezpieczeniowe i działalność ubezpieczeniowa	3	5	5	0	3
623	Dozór techniczny, miary i wagi, badania i certyfikacje, normalizacja, sprawy jakości	43	103	104	1	41
624	Powszechny obowiązek obrony kraju	5	9	8	0	6
625	Poczta, telekomunikacja, radio i telewizja	68	177	144	10	91
626	Ustrój samorządu terytorialnego, w tym referendum gminne	21	53	60	3	11
627	Cudzoziemcy, repatrianci, nabycie nieruchomości przez cudzoziemców	248	724	624	4	344
628	Status Kościołów i związków wyznaniowych	4	8	9	0	3
629	Sprawy mienia przejętego z naruszeniem prawa	133	243	253	27	96
630	Obrót towarami z zagranicą, należności celne i ochrona przed nadmiernym przywozem towaru na obszar celny Unii Europejskiej	78	397	322	0	153
631	Wytwarzanie i obrót bronią i materiałami wybuchowymi	56	136	129	2	61
632	Pomoc społeczna	242	571	613	5	195
633	Zatrudnienie i sprawy bezrobocia	48	90	107	1	30
634	Sprawy kombatanatów, świadczenia z tytułu pracy przymusowej	40	77	84	0	33
635	Kultura fizyczna, sport i turystyka	3	23	18	0	8
636	Kultura i sztuka, w tym sprawy działalności kultury i twórczości, biblioteki, ochrona zabytków i muzea, sprawy związane z ochroną praw autorskich i pokrewnych	97	188	190	4	91
637	Papiery wartościowe i fundusze powiernicze oraz sprawy z nimi związane, bankowość i sprawy dewizowe	47	43	50	3	37
645	Sprawy nieobjęte symbolami podstawowymi 601 - 637 oraz od 646 - 655	29	162	104	47	40
646	Prawo własności przemysłowej	88	200	199	3	86
647	Sprawy związane z ochroną danych osobowych	22	158	90	1	89
648	Sprawy z zakresu informacji publicznej, prawa prasowego, ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego	103	216	226	4	89
649	Sprawy dotyczące poświadczenia bezpieczeństwa oraz z zakresu ochrony informacji niejawnych	20	50	33	0	37
650	Sprawy świadczeń społecznych w drodze wyjątku	158	422	401	2	177

651	Sprawy funduszy emerytalnych	0	0	0	0	0
652	Sprawy ubezpieczeń zdrowotnych	163	531	536	2	156
653	Środki publiczne nie objęte innymi symbolami	330	920	811	4	435
654	Ujawnianie przez Instytut Pamięci Narodowej informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów	10	9	16	1	2
655	Subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacja rynków branżowych	417	894	873	1	437
	Ogółem główne symbole 601-637 i 645-655	9 522	20 768	20 432	635	9 223
	z tego o symbolach głównych 638-642, 644, 656, 657	1 046	1 799	2 117	17	711
638	Sprawy egzekucji administracyjnej; egzekucja obowiązków o charakterze niepieniężnym	315	385	540	2	158
639	Skargi na uchwały organów jednostek samorządowych	184	481	488	10	167
640	Skargi organów nadzoru na uchwały organów jednostek samorządowych	11	34	36	0	9
641	Rozstrzygnięcia nadzorcze	10	39	39	1	9
642	Skargi na akty prawa miejscowego wojewodów i organów administracji niezespólonej oraz na niewykonywanie przez nich czynności nakazanych prawem wnoszone w trybie art. 44 ust. 1 i art. 45 ust. 1 ustawy o adm. rządowej w województwie	0	0	0	0	0
644	Środki zapewniające wykonanie orzeczeń Sądu	115	299	338	2	74
656	Interpretacje podatkowe i opinie zabezpieczające	405	539	650	2	292
657	Inne interpretacje	6	22	26	0	2

W tym sprzeciwów od decyzji	3	4	5	6	7
	43	383	348	9	69

*) Należy zakwalifikować do poszczególnych kategorii w ramach symbolu

Tabela nr 3

Sprawy niezakończono

Lp.	Rodzaj sprawy	Liczba spraw niezakończono pozostałych od daty pierwszego wpływu skargi do sądu				
		powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy do 2 lat	powyżej 2 do 3 lat	powyżej 3 lat
	1	2	3	4	5	6
1	SA	2 952	1 119	307	103	83
2	SAB	166	45	13	4	7

Tabela nr 4

Prawo pomocy - wnioski zarejestrowane w repertorium SO oraz wnioski w toku postępowania

Lp.	Wniosek o przyznanie prawa pomocy w postaci:	Wpłynęło	Z A Ł A T W I O N O					
			Ogółem (kolumny 4-8)	Przyznano prawo pomocy co do całości wniosku	Przyznano prawo pomocy co do części wniosku	Odmówiono przyznania prawa pomocy	Pozostawiono bez rozpoznania	W inny sposób
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	zwolnienia od kosztów	1 875	1 823	229	87	768	482	257
2	ustanowienia pełnomocnika procesowego	343	307	101	2	82	89	33
3	zwolnienia od kosztów i ustanowienia pełnomocnika procesowego	1 592	1 763	407	374	642	220	120

ilość orzeczeń wydanych w trybie art. 249 p.p.s.a.
(cofających przyznane prawo pomocy)

7

Tabela nr 5

Terminowość załatwiania spraw w sądach administracyjnych (wg kryterium prawomocności)

L.p.	Rodzaj sprawy	Od daty wpływu sprawy w danym lub poprzednim okresie sprawozdawczym do daty jej <u>prawomocnego</u> załatwienia upłynął okres							
		Ogółem (kolumny 3-9)	do 6 miesięcy	powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	powyżej roku do 2 lat	powyżej 2 do 3 lat	powyżej 3 do 4 lat	powyżej 4 do 5 lat	powyżej 5 lat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	SA	21 242	3 603	7 266	4 563	2 208	2 918	547	137
2	SAB	3 047	1 451	828	494	202	65	5	2

ilość uchylonych postanowień o stwierdzeniu prawomocności
w sprawach, które wykazano w sprawozdaniach za lata ubiegłe

18

Tabela nr 6

Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności ministrów,
centralnych organów administracji rządowej i innych naczelných organów

Lp.	Nazwa organu	Wpływ skarg na akty organu	Załatwiono wyrokiem	
			Ogółem	Uwzględniono
	1	2	3	4
1	Ogółem (wiersze 2-92)	11872	9506	2462
2	Centralna Komisja do spraw Stopni i Tytułów Naukowych	44	46	11
3	Dyrektor Agencji Ruchu Lotniczego	0	0	0
4	Dyrektor Generalny Służby Więziennej	1	0	0
5	Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej	498	551	316
6	Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad	117	110	30
7	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	161	68	15
8	Generalny Konserwator Zabytków	0	0	0
9	Główny Geodeta Kraju	64	24	5
10	Główny Inspektor Farmaceutyczny	166	121	17
11	Główny Inspektor Inspekcji Handlowej	0	0	0
12	Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	31	35	7
13	Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego	797	804	127
14	Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa	10	3	1
15	Główny Inspektor Ochrony Środowiska	153	128	21
16	Główny Inspektor Pracy	1	3	1
17	Główny Inspektor Sanitarny	44	49	8
18	Główny Inspektor Transportu Drogowego	907	542	128
19	Główny Lekarz Weterynarii	7	8	4
20	Kierownik Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych	0	0	0
21	Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej	14	20	9
22	Komendant Główny Policji	486	436	54
23	Komendant Główny Straży Granicznej	94	73	24
24	Komisja Nadzoru Finansowego	49	44	3
25	Komitet Integracji Europejskiej	0	0	0
26	Komisja Egzaminacyjna II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości	66	75	4
27	Krajowa Komisja Uwłaszczeniowa	107	107	58

28	Krajowa Rada Doradców Podatkowych	0	0	0
29	Krajowa Rada Notarialna	2	1	0
30	Krajowa Rada Radców Prawnych	9	8	1
31	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	57	33	4
32	Krajowa Rada Sądownictwa	0	0	0
33	Minister Administracji i Cyfryzacji	1	1	1
34	Minister Cyfryzacji	13	13	2
35	Minister Edukacji Narodowej	42	19	12
36	Minister Energii	27	16	5
37	Minister Finansów	152	186	32
38	Minister Gospodarki	2	1	1
39	Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	183	134	57
40	Minister Infrastruktury i Rozwoju	1070	711	160
41	Minister Infrastruktury i Budownictwa	75	55	10
42	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	203	186	51
43	Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego	38	72	37
44	Minister Obrony Narodowej	52	64	9
45	Minister Rodziny Pracy i Polityki Społecznej	548	371	162
46	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	428	307	73
47	Minister Rozwoju	59	52	20
48	Minister Skarbu Państwa	0	1	0
49	Minister Sportu i Turystyki	22	14	4
50	Minister Spraw Wewnętrznych	1	0	0
51	Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji	1061	850	308
52	Minister Spraw Zagranicznych	6	5	2
53	Minister Sprawiedliwości	107	71	12
54	Minister Środowiska	109	62	19
55	Minister Zdrowia	324	405	14
56	Naczelna Rada Adwokacka	9	2	0
57	Naczelna Rada Lekarska	13	10	5
58	Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych	3	2	2
59	Państwowa Komisja Wyborcza	0	0	0
60	Prezes Agencji Nieruchomości Rolnych	0	0	0
61	Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	449	238	50
62	Prezes Agencji Rezerw Materiałowych	0	0	0
63	Prezes Agencji Rynku Rolnego	0	0	0
64	Prezes Głównego Urzędu Miar	6	6	0

65	Prezes Głównego Urzędu Statystycznego	2	0	0
66	Prezes Instytutu Pamięci Narodowej	58	60	25
67	Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	28	22	8
68	Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia	518	459	106
69	Prezes Państwowej Agencji Atomistyki	0	1	0
70	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	28	23	5
71	Prezes Rady Ministrów	89	70	1
72	Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	143	73	8
73	Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego	51	47	16
74	Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	45	33	8
75	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	5	3	3
76	Prezes Urzędu Transportu Kolejowego	10	6	1
77	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	5	4	0
78	Prezes Agencji Mienia Wojskowego	42	36	11
79	Prezes Wyższego Urzędu Górniczego	0	0	0
80	Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	477	350	63
81	Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	8	0	0
82	Rada do Spraw Uchodźców	294	239	19
83	Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego	22	19	7
84	Szef Agencji Wywiadu	5	3	2
85	Szef Krajowej Administracji Skarbowej	132	133	40
86	Szef Służby Cywilnej	0	0	0
87	Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców	368	253	87
88	Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych	28	21	5
89	Urząd Patentowy RP	200	181	40
90	Zarząd Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji	0	0	0
91	Zarząd Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych	0	0	0
92	Inne Urzędy i Instytucje Centralne	426	327	111

Tabela nr 7

Wpływ skarg kasacyjnych

Lp.	Rodzaj sprawy	Wpłynęło		Odrzucono skargę kasacyjną	Umorzono postępowanie kasacyjne w trybie art. 178a p.p.s.a.	Uchylono zaskarżony wyrok lub postanowienie i rozpoznano sprawę w trybie art. 179a p.p.s.a.	Przekazano do NSA
		Razem	w tym od orzeczeń wydanych w trybie art. 179a p.p.s.a.				
	1	2	3	4	5	6	7
1	SA	6 705	15	332	28	55	6 301
2	SAB	390	0	17	0	4	407
3	SO	0	0	0	0	0	0